

# Speelruimtenota

## 2015 - 2025 Neder-Betuwe

Evaluatie en actualisatie beleid, analyse en  
beheer en onderhoud van speelruimte





# Speelruimtenota

## 2015- 2025 Neder-Betuwe

Evaluatie en actualisatie beleid, analyse en  
beheer en onderhoud van speelruimte

Titel:  
Subtitel:  
Opdrachtgever:  
Opdrachtnemer:

Opgesteld door:  
Datum:  
Beeldmateriaal:  
Project:  
Aantal pagina's:

Speelruimtenota  
Speelruimtenota 2015-2025  
Gemeente Neder-Betuwe  
OBB Ingenieursbureau  
Postbus 805  
7400 AV Deventer  
0570 – 61 60 05  
drs. M.M. Frelier  
augustus 2015  
OBB, Google Streetview, Repcon  
472.03  
76



## INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1.	Aanleiding	3
1.2.	Doelstelling	3
1.3.	Werkwijze	4
1.4.	Begripsbepaling	4
1.5.	Leeswijzer	6
2.	BELEID SPEELRUIMTE 2015 - 2024	7
2.1.	Evaluatie en actualisatie beleid	7
2.2.	Recht op spelen	7
2.3.	Visie op spelen en bewegen	7
2.4.	Ambities voor speel- en beweegruimte	8
2.5.	Visie op ontmoeten	13
2.6.	Ambities voor ontmoetingsruimte	13
2.7.	Randvoorwaarden bij speel, beweeg- en ontmoetingsruimte	17
3.	ANALYSE SPEELRUIMTE	20
3.1.	Actualisatie analyse	20
3.2.	Kesteren	21
3.3.	Opheusden	25
3.4.	Ochten	28
3.5.	Echteld	31
3.6.	IJzendoorn	33
3.7.	Dodewaard met Hien	35
3.8.	Wely	36
3.9.	Lingemeer	36
3.10.	Voorzieningen voor jongeren	37
4.	BEHEER & ONDERHOUD SPEELRUIMTE	39
4.1.	Wettelijke eisen	39
4.2.	Gewenst onderhoudsniveau	41
4.3.	Huidig areaal	41
4.4.	Beheer- en onderhoudsmaatregelen	44
4.5.	Aanbevelingen beheer en onderhoud	47
5.	UITVOERINGSVARIANTEN EN BIJBEHORENDE KOSTEN	48
5.2.	Variant 1: Uitvoering voorzetting huidige situatie	51
5.3.	Variant 2: Uitvoering volgens optimaal streefbeeld	54
5.4.	Variant 3: Uitvoering volgens sober streefbeeld	58
	<b>BIJLAGEN</b>	<b>61</b>
	BIJLAGE I. EVALUATIE SPEELRUIMTEBELEID 2009-2014	62
	BIJLAGE II. BELANG VAN SPELEN	64
	BIJLAGE III. SPEELPRIKKELS	66
	BIJLAGE IV. JONGERENONTMOETING	68
	BIJLAGE V. INRICHTINGSPARTICIPATIE NADER TOEGELICHT	69
	BIJLAGE VI. WAS-STROOMSCHEMA	71
	BIJLAGE VII. WIJKTABEL KINDEREN, PLEKKEN EN TOESTELLEN	72
	BIJLAGE VIII. AANTAL EN KOSTEN SPEELTOESTELLEN	73
	BIJLAGE IX. SPEELPLEKKEN EN MAATREGELEN	74
	BIJLAGE X. TEKENINGEN STREEFBEELD	75



## 1. INLEIDING

### 1.1. Aanleiding



Speelruimte in Dodewaard

Sinds 2009 werkt Neder-Betuwe met een speelruimtebeleid voor de periode 2009-2012 waarin de visie, kaders en uitgangspunten zijn vastgelegd. De beleidsnota is door de raad geamendeerd en vastgesteld in januari 2009. Aanvullend hierop heeft het college in september 2010 ingestemd met een uitvoeringsplan en locatiekeuze voor de als definitief aangewezen speelplekken. De uitvoering hiervan is in 2014 afgerond. Sinds 1 april 2014 zijn de inspecties en onderhoud aan speeltoestellen overgedragen aan de Avri.

In het amendement is gesteld dat bestaande plekken niet vroegtijdig zullen worden ontmanteld zolang dit op bedenkingen van burgers stuit. Dit betekent dat bestaande speelplekken en toestellen zijn gehandhaafd en nu veelal aan het eind van hun (technische) levensduur zijn. De budgetten voor vervanging, onderhoud en beheer zijn hierdoor te laag geworden.

Uit de evaluatie van het oude beleid en de uitvoering hiervan, zie Bijlage I, kwamen een aantal leer- en knelpunten naar voren:

- Het aantal kinderen, in relatie tot stedenbouwkundige opzet, is bij bepaling van het aantal plekken onvoldoende beschouwd.
- Er is onvoldoende invulling gegeven aan de 3%-norm voor speelruimte voor vertaling naar een programma van eisen bij nieuwbouwprojecten.
- Voorzieningen voor 12+ zijn lastig te realiseren door ontbreken kaders.
- Participatie is beperkt tot inrichtingsparticipatie.
- Afspraken met Avri zijn niet concreet genoeg om verwachtingen en financiële consequenties aan de opdracht te koppelen.
- Areaaluitbreidingen door initiatieven van burgers zijn onvoldoende in overeenstemming gebracht met budgetten voor vervanging, onderhoud en beheer.
- Het belang van trapvelden is niet duidelijk genoeg omschreven.



Speelruimte in Kesteren

In deze evaluatie en actualisatie van het speelruimtebeleid is er dus behoefte aan een aanscherping van het beleid door leeftijdsopbouw en stedenbouwkundige opzet van de wijk in ogenschouw te nemen. Tevens zijn de kinderaantallen in de wijken en kernen mogelijk gewijzigd en is er behoefte aan inzicht in de (budgettaire) beheer- en onderhoudsaspecten rondom spelen.

### 1.2. Doelstelling

Het doel is te voorzien in een passende en aantrekkelijke speelruimte voor bewoners van 0 t/m 18 jaar van de gemeente Neder-Betuwe. Concreet betekent dit:

- 1) Er is voldoende speelruimte in relatie tot de leeftijdsopbouw en stedenbouwkundige opzet van de wijk of kern.
- 2) Speelruimte is veilig, gevarieerd, aantrekkelijk en draagt bij aan de gezondheid.
- 3) Gebruikers, omwonenden en professionals voelen zich betrokken bij speelruimte.



In deze speelruimtenota zijn ambities en randvoorwaarden opgenomen die handvatten geven om deze doelen te bereiken. Deze handvatten worden vervolgens toegepast op wijk- en kernniveau. De inspanningen op het gebied van aanleg, beheer, onderhoud en financiering moeten hiermee door het college te verantwoorden zijn.

### 1.3. Werkwijze



Speelruimte in Ochten

Gemeente Neder-Betuwe heeft in een brede ambtelijke projectgroep het plan besproken om er voor te zorgen dat het beleid uitvoerbaar is. Hierbij zijn de afdelingen Welzijn, Ruimtelijk Beleid, Beheer en Onderhoud en Groenbeleid betrokken.

Om een goede indruk te krijgen van de bespeelbaarheid van de verschillende wijken en kernen heeft een veldinventarisatie plaatsgevonden. Hierin werd gekeken naar de ruimtelijke opbouw van de wijken, de bereikbaarheid en speelwaarde van de speelplekken en de geschiktheid voor leeftijdscategorieën.

Naast het overleg met de projectgroep en het veldwerk zijn beleidsstukken, onderzoeken en rapporten van gemeente Neder-Betuwe (die relevant zijn voor spelen) bij het opstellen van de speelruimtenota betrokken.

### 1.4. Begripsbepaling

#### 1.4.1. Speelruimte

Het is belangrijk om te realiseren dat *ruimte* de bepalende factor is bij het spelen en niet zozeer de aanwezigheid van speeltoestellen.

Speelruimte betreft ten eerste de ruimte die fysiek aanwezig is om te spelen, zowel in de openbare ruimte als op ingerichte speelplekken. Ten tweede gaat speelruimte over de spreekwoordelijke ruimte die de doelgroep gegund wordt, met andere woorden: waar mag hij of zij spelen?

#### 1.4.2. Speelbarrières

Kinderen worden naarmate ze ouder worden meer mobiel. Ze gaan alleen de straat op en zwermen uit over de buurt en later door heel het dorp. Maar hoe meer barrières er op hun pad liggen, hoe kleiner de speelruimte. De grote fysieke barrières voor de jeugd van 6 tot en met 11 jaar zijn de 50 kilometerwegen, watergangen en brede groenstroken. De sociale barrières zijn de plekken waar weinig sociale controle is, die vervuild zijn en/of waar de jeugd steeds weggestuurd wordt door omwonenden. In de analyses wordt daarom rekening gehouden met deze speelbarrières.

#### 1.4.3. (In)formele speelruimte

Binnen de openbare ruimte kan ook onderscheid gemaakt worden tussen informele en formele speelruimte.



Veldje met oude bouwmaterialen als informele speelplek

Met *informele speelruimte* wordt de ruimte aangeduid waar de doelgroep leeft, woont en (veilig) kan spelen, zoals de straat, de stoep, het plantsoen en het water, maar waar geen specifieke speeltoestellen staan. Ook braakliggende terreintjes vormen vaak goede informele speelruimte.

Met *formele speelruimte* wordt de ruimte aangeduid die specifiek en exclusief is ingericht voor de speelfunctie (de speelplekken met voorzieningen).



In deze speelruimtenota staat de formele speelruimte niet los van de informele speelruimte. Binnen de informele speelruimte vindt ook een groot deel van het ontmoeten plaats.

#### 1.4.4. **Speelprikkel en speeltoestel**

Bij speelruimte wordt onderscheid gemaakt tussen speelprikkel en speeltoestellen.



Kruipbuis in formele speelruimte

*Speelprikkel*s zijn objecten die niet specifiek voor het spelen geplaatst zijn, maar een scala aan speelmogelijkheden bieden in de informele en formele speelruimte.

*Speeltoestellen* zijn die voorzieningen in de *formele speelruimte* die specifiek voor het spelen geplaatst zijn en gemaakt zijn voor een bepaalde speelmogelijkheid.

In Bijlage III wordt nader ingegaan op het begrip speelprikkel.

#### 1.4.5. **Openbaar speelvoorzieningsniveau**

In de analyse wordt gesproken over een basisnetwerk van speelvoorzieningen. Het basisnetwerk is het beeld van speelplekken dat recht doet aan een eerlijke verdeling van speelvoorzieningen over de kernen en leeftijdscategorieën.

#### 1.4.6. **Boventallige voorzieningen**

Er wordt gesproken over boventallige speelplekken of -toestellen. De als boventallig aangeduide voorzieningen hebben geen functie (meer) in het basisnetwerk van speelvoorzieningen. Deze boventallige plekken worden niet meer met speeltoestellen ingericht, maar er kunnen wel (al dan niet natuurlijke) speelprikkel geplaatst worden, zie tevens Bijlage III.

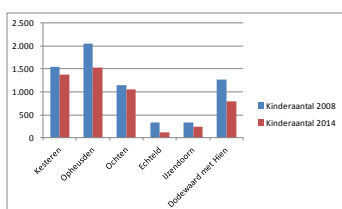
De onderhoudskosten voor boventallige toestellen moeten beperkt blijven tot inspectiekosten. Deze toestellen zullen op termijn niet meer door de gemeente vervangen worden.

#### 1.4.7. **Leeftijdsaanduidingen**

In de speelruimtenota wordt de volgende indeling in leeftijdscategorieën gehanteerd:

kinderen	=	van 0 tot en met 5 jaar
jeugd	=	van 6 tot en met 11 jaar
jongeren	=	van 12 tot en met 18 jaar
doelgroep	=	van 0 tot en met 18 jaar

#### 1.4.8. **Kinderaantallen**



Ontwikkeling kinderaantallen per kern

Het totaal aantal 0- t/m 18-jarigen in gemeente Neder-Betuwe bedroeg per begin 2015 6.216. Van de doelgroep wonen er 5.120 in de kernen Kesteren, Opheusden, Ochten, Echteld, IJzendoorn en Dodewaard met Hien. In de buurtschappen Pottumsestraat en Groenestraat e.o. en Wely wonen samen 46 0- t/m 18-jarigen. In het buitengebied wonen er verspreid nog eens 1.050. In onderstaande tabel staat het aantal 0- t/m 18-jarigen uitgesplitst per kern en leeftijdscategorie om een indruk te geven van de bevolkingsopbouw.



Leeftijds-categorieën	Kesteren	Opheusden	Ochten	Echteld <sup>1</sup>	Ijzendoorn <sup>2</sup>	Dodewaard
0 t/m 5 jaar	418	462	360	36	79	189
6 t/m 11 jaar	431	472	334	34	80	282
12 t/m 18 jaar	527	600	354	53	80	329
<b>Totaal in 2015</b>	<b>1376</b>	<b>1534</b>	<b>1048</b>	<b>123</b>	<b>239</b>	<b>800</b>
<b>Totaal in 2008</b>	1548	2049	1147	327	325	1266

Tabel 1 Aantal 0- t/m 18-jarigen naar leeftijdscategorie en kern per 12-1-2015 in vergelijking met het aan 0- t/m 18-jarigen per 1-1-2008

In de verdeling tussen de leeftijdscategorieën is te zien dat in Neder-Betuwe verhoudingsgewijs het aantal jeugdigen ten opzichte van het aantal jongeren iets aan het afnemen is, maar vooral dat het aantal kinderen ten opzichte van het aantal jeugdigen afneemt. Dit strookt met de ontwikkeling die te zien is als de totalen tussen 2008 en 2015 vergeleken worden. Het aantal 0- t/m 18-jarigen in de kernen is sinds 2008 gedaald met circa 23%.

### 1.5. Leeswijzer



Speelruimte in Opheusden

In gemeente Neder-Betuwe leeft de wens om het huidige speelruimtebeleid te actualiseren en bestuurlijk vast te stellen. Onderdelen van deze speelruimtenota zijn dan ook: een evaluatie en actualisatie van bestaand beleid (hoofdstuk 2), een evaluatie en actualisatie van de aanwezige en benodigde speelruimte (hoofdstuk 3) en een overzicht van het benodigde beheer en de onderhoudsmaatregelen (hoofdstuk 4). Tot slot volgen drie uitvoeringsvarianten met de daarbij horende budgetten en de verwachte consequenties (hoofdstuk 5).

<sup>1</sup> De grote verschillen in aantallen tussen 2015 en 2008 zijn mogelijk ontstaan door het meetellen van de doelgroep in een ruimer gebied rondom de kern in 2008.

<sup>2</sup> Idem Echteld.



## 2. BELEID SPEELRUIMTE 2015 - 2024

### 2.1. Evaluatie en actualisatie beleid

Uit de evaluatie, zie § 1.1 en Bijlage I, is gebleken dat het bestaande beleid heeft geleid tot het niet verwijderen van plekken omdat er geen duidelijk criterium was voor behoeftebepaling. Door te werken met de criteria leeftijdsopbouw en stedenbouwkundige opzet van de wijk, aanvullend op bepaling van oppervlakte, ontstaat er wel een duidelijk criterium. De overige in 2009 geschetste ambities en randvoorwaarden zijn nog steeds actueel en zijn verwerkt in § 2.4 en 2.5.

### 2.2. Recht op spelen



Speelruimte bij scholen

Kinderen, jeugdigen en jongeren hebben recht op speelruimte. Dit blijkt uit het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, dat werd aangenomen door de Verenigde Naties op 20 november 1989. Het omvat alle kinderrechten, geldt wereldwijd en heeft dezelfde kracht als een wet in Nederland. Het verdrag is eigenlijk een contract tussen de overheden en hun minderjarige bevolking.

#### Lid 1 van Artikel 31 van het verdrag van Rechten van het Kind

De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

De gemeente heeft echter geen wettelijke plicht om een bepaalde hoeveelheid of binnen een bepaalde afstand speelruimte aan te bieden. Er is echter wel een breed gedragen streefnorm van 3% van de buitenruimte te bestemmen voor spelen die ook door de gemeente Neder-Betuwe is onderschreven in 2009.

### 2.3. Visie op spelen en bewegen



Speelruimte in Ochten

Gemeente Neder-Betuwe wil voldoende en kwalitatief goede speelruimte waarbij mensen zich betrokken weten. De visie is daarom als volgt:

- 1) *Er is voldoende speelruimte in relatie tot de leeftijdsopbouw en stedenbouwkundige opzet van de wijk of kern.*
- 2) *Speelruimte is kwalitatief goed: veilig, gevarieerd, aantrekkelijk en draagt bij aan de gezondheid.*
- 3) *Gebruikers, omwonenden en professionals voelen zich betrokken bij speelruimte.*

Voldoende en kwalitatief goede speelruimte is belangrijk om een aantal redenen:

- Spelen is vooral erg leuk! Het geeft betekenis aan de ervaringen van kinderen en het is plezierig.
- Spelen stimuleert de lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van kinderen.
- Spelen draagt voor een heel groot deel bij aan de dagelijkse beweging van kinderen. Het is goed voor hun gezondheid.
- Goede en aantrekkelijk speelruimte draagt bij aan het woonplezier in de wijk en kern.

In Bijlage II wordt nader ingegaan op het belang van spelen.





De visie op spelen is verder uitgewerkt in ambities in § 2.4 zodat er handvatten zijn om te worden toegepast op de uitvoering in iedere wijk en kern. Daarnaast zijn in § 2.7 randvoorwaarden opgesteld.

## 2.4. Ambities voor speel- en beweegruimte

Met de vastgestelde ambities wil de gemeente ruimte maken voor spelen. De ambities worden, voor zover mogelijk, uitgedrukt in kwantitatieve en kwalitatieve richtlijnen, zodat per wijk of kern vast te stellen is of hieraan wordt voldaan. De ambities worden soms beperkt door de randvoorwaarden, zoals uitgewerkt in § 2.7.



Sportruimte in Kesteren

### 2.4.1. Voldoende speelruimte

*De eerste ambitie is dat er voldoende speelruimte is voor de doelgroep omdat ruimte de bepalende factor is bij het spelen.*

Hierbij wordt uitgegaan van de 3%-norm voor het bepalen van de bruto oppervlakte en de OBB-richtlijnen voor het bepalen van de hoeveelheid plekken en basiskwaliteit bij informele en formele speelruimte.

Speelplekken voor de jeugd moeten dekkend worden aangelegd. Hiertoe zijn in de vorige beleidsperiode speelplekken voor de jeugd als 'definitief' aangewezen. Plekken voor kinderen worden op aanvraag aangelegd mits passend binnen het beleid en budget.

#### 1) Brutospeeloppervlakte

Voor het bepalen van de benodigde speeloppervlakte van formele speelruimte wordt de 3%-norm gehanteerd bij nieuwbouwprojecten. Bij de 3%-norm wordt het oppervlak van de formele speelplekken afgezet tegen het uitgeefbaar gebied. Bij nieuwbouwprojecten is de 3%-norm noodzakelijk omdat nog niet bekend is hoe de leeftijdsopbouw zal zijn. In de reeds bebouwde gebieden is het niet altijd mogelijk om de 3%-norm te hanteren omdat er vaak geen inbreidingsmogelijkheden zijn. Bij nieuwe projecten worden formele speelplekken aangelegd volgens de normen uit Tabel 3. Speelplekken hebben dus een minimale omvang van 100m<sup>2</sup> bij plekken voor kinderen, 500m<sup>2</sup> voor jeugdigen en 1000m<sup>2</sup> voor jongeren. Indien er binnen barrières voldoende speelruimte is kan de eis voor reservering van ruimte ook komen te vervallen. Van ontwikkelaars van nieuwbouwprojecten wordt €1,50 per m<sup>2</sup> uitgeefbaar gebied gevraagd voor tegemoetkoming in kosten voor speelruimte.

#### 2) Informele speelruimte

De ruimte waar de doelgroep leeft, woont en (veilig) kan spelen, zoals de straat, de stoep, het plantsoen en het water, braakliggende terreinen, maar waar geen specifieke speeltoestellen staan, wordt aangeduid als informele speelruimte. Door het toepassen van de normen <sup>3</sup>zoals weergegeven in Tabel 2 wordt invulling gegeven aan een evenredige verdeling van informele speelruimte. Bij weinig informele speelruimte moeten maatregelen getroffen worden die de openbare ruimte beter bespeelbaar maken. Formele speelruimte met speeltoestellen kan gezien worden als een vervanging van de mogelijkheden die van nature aanwezig zijn. De noodzaak om formele speelruimte aan te leggen neemt toe naarmate de informele speelruimte afneemt.



Speelruimte in Echteld



Informele speelruimte in Ochten langs het water

<sup>3</sup> Normen ontwikkeld door OBB Ingenieursbureau in samenwerking met diverse klanten



Leeftijdsgroep	Kinderen	Jeugdigen	Jongeren
<b>Oppervlakte (minimaal)</b>	20 m <sup>2</sup> per kind	20 m <sup>2</sup> per jeugdige; 10 m <sup>2</sup> voor spelen op straat en 10 m <sup>2</sup> voor spelen in het groen	1 ontmoetingsplek per 15 jongeren (ca. 15 m <sup>2</sup> met prikkel)
<b>Ligging</b>	Aaneengesloten ruimte direct grenzend aan woning	Binnen/rand buurt, eind van de straat, pleintje achter huizen, overzichtelijk bereikbaar	In eigen sociale omgeving/buurt, op hoek van straat, pleintje
<b>Geschikt voor</b>	Leren fietsen en skaten, takjes en steentjes zoeken, krijten, in zon/schaduw zitten	In groepjes; verstopperijtje, speurtocht door buurt, balletje trappen, kastanjes en eikels zoeken, hut bouwen	Elkaar ontmoeten, zitten kletsen, showen, skaten, balletje trappen, kijken naar voorbijgangers. Brommer en fiets

Tabel 2 Richtlijnen informele speelruimte

De informele speelruimte in een wijk of kern laat zich niet makkelijk kwantificeren. Per wijk of kern zal een kwalitatieve analyse gegeven worden om de hoeveelheid en kwaliteit in te schatten.

Ondanks de hoge bebouwingsdichtheid liggen er soms terreinen braak. Zij bieden veel avontuurlijke speelruimte voor hutten bouwen, graven, (fiets)crossen enzovoort. Indien enigszins mogelijk zou dit op dergelijke terreinen moeten worden toegestaan.

### 3) Formele speelruimte

Formele speelruimte wordt gezien als een aanvulling op de aanwezige informele speelruimte. Is er een tekort aan informele speelruimte, dan zijn de kinderen aangewezen op de tuinen, speelplekken of specifieke pleinen en groenvoorzieningen waar ze veilig en rustig kunnen spelen.

De richtlijnen van OBB voor de spreiding van de formele speelruimte houden rekening met de demografische opbouw van een wijk en geven invulling aan de basiskwaliteit van speelruimte. De kosten van aanleg en onderhoud zijn hoog, dus kan er niet aan elk verzoek gehoor gegeven worden. De normen en richtlijnen zorgen voor een passend, begrijpelijk en eerlijk antwoord op dergelijke verzoeken. In Tabel 3 wordt een overzicht gegeven van de richtlijnen.



Formele speelruimte in Ochten

Leeftijdsgroep	Kinderen	Jeugd	Jongeren
<b>Actieradius</b>	100 m	300 – 400 m	800- 1.000 m
<b>Minuten lopen</b>	2 minuten	5 minuten	15 minuten
<b>Aantal woonachtig binnen actieradius</b>	15 - 30	55 - 70	85 - 100
<b>Oppervlakte</b>	100 – 500 m <sup>2</sup>	500 -2.000 m <sup>2</sup>	1.000 - 3.000 m <sup>2</sup>
<b>Voorzieningen</b>	3 toestellen, 3 speelprikkels, zie tevens § 2.4.3	3 toestellen, 4 speelprikkels, zie tevens § 2.4.3 (bewegen & spelen)	4 toestellen, 4 speelprikkels, zie tevens § 2.6 (bewegen & ontmoeten)
<b>Richtbedragen voor inrichting</b>	€ 5.000 - € 10.000	€ 25.000 - € 30.000	€ 10.000 - € 15.000

Tabel 3 Richtlijnen voor formele speelruimte kinderen, jeugd en jongeren

De richtbedragen voor inrichting uit Tabel 3 zijn bedoeld voor de totale inrichting van de speelplek, de toestellen, de ondergronden en een bankje en een afvalbak. De richtbedragen kunnen bij een speelplek waar leeftijdscategorieën worden gecombineerd lager zijn.



Barrière in Kesteren

Er moet rekening worden gehouden met het feit dat kinderen en jeugdigen drukke verkeerswegen, spoorwegen, watergangen en dergelijke vaak niet zelfstandig kunnen of mogen oversteken. Deze worden gezien als barrières. Hoewel speelplekken binnen de actieradius kunnen vallen, zijn de speelplekken achter een barrière niet bereikbaar, Dit kan leiden tot een extra speelplek.

Daar waar er onvoldoende informele speelruimte is rond het huis en er veel kinderen wonen, wordt gekozen om de richtlijn van 15 kinderen binnen een actieradius te volgen om een speelplek aan te bieden. Daar waar er voldoende informele speelruimte is rond het huis wordt gekozen om minder speelruimte aan te leggen volgens de richtlijnen (30 kinderen in actieradius in plaats van 15 kinderen).

#### 4) Centrale plekken

Er moeten goed gespreide centrale speelvoorzieningen komen in een wijk of kern, ook al wordt de pleknorm binnen de actieradius niet gehaald. Centrale plekken hoeven echter niet noodzakelijk op een afstand te liggen die voor kinderen zelfstandig te overbruggen is. Maar wel voor jeugdigen binnen de actieradius van 300 tot 400 meter. Deze centrale plekken bieden door hun inrichting voor meerdere doelgroepen uitdaging en de doelgroep leert bovendien de weg naar deze plekken sneller kennen. De routing verdient daarbij extra aandacht.

Deze plekken lenen zich, als de ruimte op de plek groot genoeg is, ook goed voor het combineren van doelgroepen zoals bijvoorbeeld kinderen met een handicap, beweegplek voor volwassenen en ontmoetings- en beweegplek voor senioren. Een deel van de toestellen op een centrale plek moet geschikt zijn voor kinderen met een handicap. Daarbij moet goed gelet worden op de zonering van groepen zodat zij elkaar niet in de weg zitten.



Centrale speelplek in Opheusden

#### 2.4.2. Bewegen op speelruimte

*De tweede ambitie is dat speelruimte bijdraagt aan de beweging en gezondheid van de doelgroep (en andere bewoners).*

Het kader hiervoor is de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. Kinderen tot 18 jaar moeten dagelijks een uur ten minste matig intensief bewegen en de activiteit moet minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid. Dit sluit aan op het SEGV-beleid<sup>4</sup>. De aanwezigheid plus de bekendheid van voldoende beweegplekken / trapvelden maken gezonde beweegkeuzes makkelijker<sup>5</sup>. Hiertoe wordt jaarlijks de *Sport- en Beweegwijzer Neder-Betuwe* uitgegeven. Aanvullend is een digitale of papieren 'speel&beweegkaart' gewenst<sup>6</sup> die zorgt voor een aansprekende manier om spelen en bewegen te promoten.

<sup>4</sup> Sociaaleconomische gezondheidsverschillen beleid

<sup>5</sup> Uit de *Startnotitie Neder-Betuwe Gezond!*

<sup>6</sup> Bij onder andere NISB zijn aansprekende voorbeelden beschikbaar.



Multifunctionele beweegvoorziening in Ochten

Voor voldoende beweegplekken wordt een richtlijn aangehouden van 1 beweegplek per 100 jongeren in een wijk of kern, met als minimum 1 beweegplek per wijk of kern. Beweegplekken zijn niet verbonden met een bepaalde leeftijdscategorie maar kunnen door jeugd vanaf circa 6 jaar zelfstandig gebruikt worden. Binnen een actieradius van 400 meter moet een beweegplek te vinden zijn. Er wordt gestreefd naar een minimaal oppervlakte van 500m<sup>2</sup>. Een beweegplek wordt bij voorkeur gecombineerd met een centrale speelplek zodat de kans op ontmoeting wordt vergroot. Voldoende gelegenheid om een balletje te trappen voorkomt bovendien overlast op speelplekken die hier niet voor bedoeld zijn.

De inrichting van de beweegplek kan het beste multifunctioneel zijn. Een voorbeeld hiervan is de centrale beweegplek aan de Hoeflaan 30 [04] in Ochten waar men kan voetballen, basketballen en tafeltennissen. Een afwisseling in verharde en onverharde beweegplekken per kern zorgt voor een grotere variatie in gebruiksmogelijkheden. Beweegplekken zijn bij uitstek geschikt om ook andere (buurt)activiteiten te laten plaatsvinden.

### 2.4.3. Gevarieerde en aantrekkelijke speelruimte

*De derde ambitie is dat speelruimte gevarieerd en aantrekkelijk is.*



Gevarieerde speelplek in Kesteren

Dit stimuleert het gebruik en maakt aanpassingen aan de leeftijdsopbouw in de wijk of kern mogelijk. Gebruikers komen regelmatig terug omdat ze iets te kiezen hebben en ze uitgedaagd worden iedere keer weer iets te ontdekken.

Door variatie in de vijf spelvormen, bewegingsspel, exploratief/constructiespel, fantasie/rollenspel, regel- en wedstrijdspel en ontmoetingsspel en rust, kan aangesloten worden op de ontwikkelingsstadia van kinderen. Hierdoor blijven speelplekken uitdagend.

Door variatie in de omgeving, verschillen soorten groen, verharding en water zijn er mogelijkheden voor ongeprogrammeerd spel zoals hutten bouwen, op het gras picknicken en vissen aan het water. De speelruimte kan verbeterd worden voor spel door het toepassen van speelprikels. Hierbij valt te denken aan hoogtes en laagtes, droge en natte delen, netjes en rommelig, hard en zacht, enzovoorts. Zie Bijlage III voor voorbeelden.

### 2.4.4. Betrokkenheid bij speelruimte

*Een vierde uitgangspunt voor speelruimte is dat de doelgroep, omwonenden en professionals betrokken zijn.*

Daardoor zijn ze meer vertrouwd met de plek en zullen zij zich er veiliger voelen. Ook of juist bij speelruimte is verwachtingenmanagement van wezenlijk belang. Randvoorwaarden waarbinnen geparticipeerd kan worden moeten op voorhand worden gecommuniceerd. Er zijn duidelijke groepen actoren te onderscheiden die ieder hun eigen rol moeten krijgen op verschillende participatiemomenten.



Figuur 1 Actoren speelruimte

### Drie groepen actoren

In tegenstelling tot veel van de overige participatietrajecten kent speelruimteparticipatie de doelgroep kinderen als actoren. De stem van kinderen moet ook echt een plek krijgen in participatietrajecten. Zij weten als geen ander wat belangrijk is bij speelruimte (eerste kring actoren rondom speelplek). Werkvormen en tijdstip van contactmomenten dienen dan ook kindvriendelijk te zijn.

Als tweede kring rondom een speelplek zijn ouders en omwonenden belangrijke actoren. Deze groep heeft vaak een grote motivatie betrokken te zijn, omdat ze rond de plek wonen of hun kinderen er spelen.

Als derde kring zijn overige actoren van belang. Dit zijn vaak betrokken professionals zoals schooldirecteuren of wijkmanagers of buurtwoners. Vanwege hun kennis of belang mag deze groep niet worden vergeten.

### Participatiemomenten

In verschillende fasen van beleid tot inrichting is participatie goed mogelijk bij speelruimte. Naast eenmalige inbreng wordt er ook gezocht naar langdurige betrokkenheid van omwonenden.

#### 1) Planparticipatie

Burgers zijn via het wijkmanagement betrokken geweest bij de uitvoering van het plan dat in 2009/2010 is vastgesteld. De uitvoering vond plaats gedurende de periode 2010 - 2014. Nieuwe burgerinitiatieven zijn hier ook een vorm van planparticipatie. Men geeft dan aan een plek te missen. Als het initiatief past binnen de richtlijnen en er is voldoende budget, dan kan de gemeente het initiatief faciliteren. Is er niet voldoende budget, dan is het aan de initiatiefnemers om aanvullende middelen te vinden, bijvoorbeeld via sponsoring. Hierbij wordt erop gelet of de totale waarde van de plek blijft voldoen aan de richtlijnen uit § 2.4.1 Tabel 3.

#### 2) Inrichtingsparticipatie

Wat is er leuker dan samen de speelplek ontwerpen? Uiteraard moet dan wel de investering van een dermate aard zijn dat er iets te kiezen of ontwerpen is. Hiervoor worden door de gemeente randvoorwaarden gesteld. Het vervangen van een enkel toestel in het kader van veiligheid of onderhoud zal vaak zonder participatie plaatsvinden. Zie voor nadere invulling bij inrichtingsparticipatie Bijlage V.

#### 3) Onderhouds- en veiligheidsparticipatie

Indien gebruikers, ouders en omwonenden de beeldkwaliteit hoger willen hebben dan het nagestreefde onderhoudsniveau van 75% (zie tevens hoofdstuk 4) kunnen zij hieraan bijdragen onder vooraf vastgestelde voorwaarden. De veiligheid en verantwoordelijkheden voortvloeiend uit het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) mogen daarbij niet in het geding komen, zie hiervoor § 2.7.1 en hoofdstuk 4. Onderhoudsparticipatie is gericht op beeldkwaliteit op de plek en het melden van gevaarlijke situaties, niet op veiligheid of reparaties van toestellen. Voorbeeld van een gewenste bijdrage is het maaien van 30 cm tot het speeltoestel.



Samen speelruimte ontwerpen



Speelplek onderhoud door de buurt



## 2.5. Visie op ontmoeten

In Neder-Betuwe wil men voorzieningen voor jongeren bieden om elkaar te ontmoeten, zie hiervoor ook Bijlage IV. Deze visie op ontmoeten is een nadere uitwerking van de visie op spelen zoals verwoord in §2.3 en 2.4. Jongeren moeten kunnen kiezen wat ze willen doen in de groepssamenstelling van dat moment. Het is van belang dat zij in eigen kern een voorziening hebben. De visie op ontmoetingsruimte is daarom als volgt:

- 1) *Er is voldoende en goed gespreide ontmoetingsruimte.*
- 2) *Ontmoetingsruimte is kwalitatief goed: gevarieerd en aantrekkelijk.*



Informeel ontmoetingsruimte in Kesteren

Voldoende en kwalitatief goede ontmoetingsruimte is belangrijk om een aantal redenen:

- Er is zo meer te kiezen en is er voor iedere groep een eigen plek. Dit voorkomt verdringing op de (speel-)plekken en uitwijking naar eigen gekozen locaties met bijbehorende negatieve consequenties.
- Jongeren kunnen worden doorverwezen naar een meer geschikte plek voor het betreffende moment of de betreffende activiteit, bijvoorbeeld als de groep te groot wordt of als de plek niet bedoeld is voor ontmoeting na een bepaalde tijd.
- Zo blijft het probleem en de bijbehorende oplossingen daar waar het hoort, namelijk daar waar jongeren wonen en kunnen jongeren, jongerenwerkers, politie en omwonenden samen regels afspreken over wat wel en niet kan op een bepaalde plek.

De visie op ontmoeten is verder uitgewerkt in ambities in § 2.6 zodat er handvatten zijn om te worden toegepast op de uitvoering in iedere wijk en kern. Daarnaast zijn in § 2.7 randvoorwaarden opgesteld.

## 2.6. Ambities voor ontmoetingsruimte

Met deze ambities wil de gemeente ruimte maken voor ontmoeten van jongeren. De ambities worden, voor zover mogelijk, uitgedrukt in kwantitatieve en kwalitatieve richtlijnen, zodat per wijk of kern is vast te stellen of hieraan wordt voldaan. De ambities worden soms beperkt door de randvoorwaarden, zoals uitgewerkt in § 2.7.



Formele ontmoetingsruimte in IJzendoorn

### 2.6.1. Gevarieerde en aantrekkelijke ontmoetingsruimte

*De eerste ambitie is dat ontmoetingsruimte gevarieerd en aantrekkelijk is.*

Ontmoetingsruimte voor jongeren hoeft niet gelijk in de vorm van een JOP aangeboden te worden. Dicht bij woningen worden andere voorzieningen gezocht dan verder weg van woningen. Globaal worden vijf soorten voorzieningen onderscheiden voor jongeren in twee categorieën. Als informele ontmoetingsvoorzieningen kunnen de *Kiss & Greetplek* en de *What's Upplek* worden onderscheiden. Als formele sport- en ontmoetingsvoorzieningen kunnen de *Stay Aroundplek*, *No Problemplek* en de *Beweegplek* worden onderscheiden. Hieronder worden deze voorzieningen kort toegelicht.



## Informele ontmoetingsplekken

De informele ontmoeting is niet te formaliseren en kan niet worden aangewezen, maar is wel te faciliteren binnen de inrichting van de openbare ruimte. Het is de meest voorkomende vorm van ontmoeting en ontstaat vaak spontaan tijdens de bezigheden van de jongeren.

### 1) Kiss & Greetplek

Dit zijn de plekken in de buurt, vaak langs bekende routes, waar de jongeren afspreken om samen verder te reizen of waar ze afscheid nemen. Ook de toevallige ontmoeting onderweg valt hieronder.



Figuur 2 Kiss & Greet ontmoeting

Het zijn willekeurig gekozen plekken die van "nature" aanwezig zijn in de openbare ruimte. De ruimte moet er zijn (en kan dus deels gefaciliteerd worden), maar een specifieke inrichting is er niet voor nodig. De jongeren kiezen deze plekken zelf.

### 2) What's Upplek

Soms is er de behoefte om wat langer te blijven praten en daarbij te kunnen gaan zitten. Dit vraagt om kleine plekken voor circa 2 tot 10 jongeren die bij elkaar komen om bij te praten. In een tussenuur, vlak voor of na schooltijd en rondom etenstijd zijn dit de meest bezochte plekken.



Figuur 3 What's Up ontmoeting

Het zijn willekeurig gekozen plekken in de buurt met een voorziening die moet passen bij de behoefte van het groepje. Vaak zijn deze plekken al in grote mate aanwezig in de vorm van banken op de hoek van de straat of in het plantsoen, bij een trap of een muurtje op een (school)plein. Door deze plekken in ruime mate aan te bieden ontstaat er sneller een natuurlijke spreiding en kan gestuurd worden op overlastlocaties. Bovendien vinden senioren deze bankjes op de route ook vaak fijn.



### Formele ontmoetingsplekken

De formele ontmoeting kan worden geformaliseerd en aangewezen en moet ook gefaciliteerd worden. Het is een stimulans voor de jongeren om elkaar te ontmoeten en te bewegen, waardoor ze allerlei vaardigheden kunnen ontwikkelen.

#### 3) Stay Aroundplek

Dit zijn plekken waar jongeren echt afspreken en langere tijd samen zijn om onder meer zitten te praten. Deze plekken werken het beste in combinatie met een sportvoorzieningen of langs verkeersroutes of het water, zodat er ook wat te doen of te zien is.



*Figuur 4 Stay Around (Kesteren en Ochten)*

Hoe beter gelegen in de kern, hoe beter het gebruik is. Liefst niet te ver van huis en in het zicht zodat je snel kunt zien wie er is. Een overkapping hoeft niet altijd, maar in het regenachtige Nederland is hier wel vaak vraag naar.

#### 4) No Probleemplek

Dit zijn de plekken verder van de woningen af, zodat hier geen overlast voor omwonenden te verwachten is. Als er veel jongeren in een kern wonen is een enkele plek nodig. Een overkapping of beschutting tegen de regen is hier echt een must. Iets te doen of te zien maakt de plek extra aantrekkelijk.



*Figuur 5 No Probleemplekken (Ijzendoorn en Ochten)*





## 5) Beweegplek

Een beweegplek is een met (sport)voorzieningen ingerichte plek waar jongeren kunnen bewegen zoals ook in de tweede ambitie bij spelen verwoord, zie § 2.4.2. Beweegplekken kunnen variëren van een paar eenvoudige doeltjes op een grasveld tot uitgebreid ingerichte multifunctionele sportvoorzieningen. Een multifunctionele beweegplek wordt bij voorkeur gecombineerd met een Stay Aroundplek of What's Upplek. Het ontmoeten is daar aantrekkelijk omdat ze gunstig liggen en er ruimte is. Dit gebeurt onder andere al in Ochten en IJzendoorn.



Figuur 6 Variatie in beweegplekken van eenvoudig tot multifunctioneel (Opheusden en Kesteren)

### 2.6.2. Voldoende ontmoetingsruimte

*De tweede ambitie is dat er voldoende en goed gespreide ontmoetingsruimte is.*

De hoeveelheid benodigde plekken is gerelateerd aan het aantal jongeren en daarnaast aan waar ze wonen. Hoe meer jongeren er in een kern wonen hoe meer voorzieningen er in die betreffende kern aanwezig moeten zijn. Zo ontstaat een gepaste spreiding.

Uit onderzoek blijkt dat overlast afneemt en tevredenheid toeneemt als er voor jongeren een mogelijkheid is om samen te komen. In de voorgaande paragraaf worden de vijf verschillende typen plekken beschreven. In Tabel 4 is aangegeven hoeveel plekken van welk type beschikbaar zouden moeten zijn.

Uitgangspunten voor elke groep jongeren een plek onderverdeeld naar...	
<b>1. Informeel ontmoeten:</b>	
Kiss & Greetplek	1 per 30 jongeren
What's Upplek	1 per 50 jongeren
<b>2. Formeel sporten en ontmoeten:</b>	
Stay Aroundplek	1 per 80 jongeren
No Probleemplek	1 plek 500 jongeren
Beweegplek	1 plek per 100 jongeren, zie ook § 2.4.2

Tabel 4 Normen voorzieningen jongeren

Het aantal plekken dat nodig is dient per kern naar ratio bekeken te worden. Dit is uitgewerkt voor alle kernen in § 3.10.



## 2.7. Randvoorwaarden bij speel-, beweeg- en ontmoetingsruimte

Het beleid, het beheer en onderhoud en de financiering moeten op elkaar afgestemd zijn om voldoende schone, hele en veilige speelruimte over langere tijd te kunnen aanbieden. De randvoorwaarden beperken daarbij soms de mogelijkheid om ambities zoals hierboven benoemd waar te maken.

### 2.7.1. Veilige speelruimte

De doelgroep en hun ouders moeten erop kunnen rekenen dat de speciaal tot spelen aangebrachte speelvoorzieningen veilig zijn. Daarmee wordt niet bedoeld dat alle risico's vermeden worden. Risico's zijn nooit volledig uit te sluiten en zijn een wezenlijk onderdeel van het leerproces.

#### 1) Attractiebesluit

De gemeente heeft een wettelijke plicht om speelconstructies goed te onderhouden en regelmatig te controleren. De speeltoestellen moeten voldoen aan het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) en de Europese Normen (o.a. NEN-EN 1176 en NEN-EN 1177). Ook is het van belang om na te gaan of de (in)formele speeltoestellen al dan niet onder het WAS vallen, zie hiervoor het schema in Bijlage VI. Wel is het van belang dat de gemeente kan aantonen dat zij alles in het werk heeft gesteld om de toestellen veilig te plaatsen en in stand te houden. De gemeente controleert hiervoor op regelmatige basis de veiligheid van de speeltoestellen en houdt hiervan logboeken bij.

#### 2) Veilig bereikbaar

Goede bereikbaarheid verhoogt de kans op gebruik van speelruimte. De gemeente wil daarom dat speelruimte:

- veilig verbonden is, door speelruimtes zoveel mogelijk via stoepen bereikbaar te maken en waar nodig zebrapaden aan te leggen buiten de 30 km zones of andere barrières uit te weg te nemen. De speelplekken zijn zoveel mogelijk rolstoeltoegankelijk. Speelruimtes, scholen, en andere voorzieningen voor kinderen worden via speelse routes met elkaar verbonden.
- veilig afgebakend is. Zorg voor een haag of hekwerk daar waar speelruimtes buiten 30 kilometerzones en direct aan de straat liggen. De voorkeur gaat uit naar hagen in plaats van hekwerk. Binnen 30 kilometerzones en waar een groenstrook en/of parkeerplaatsen naast de speelplek liggen, zijn hagen of hekwerken overbodig en is juist overzichtelijkheid belangrijker.

#### 3) Sociaal veilig

Een sociaal veilige speelruimte verhoogt de kans op gebruik van speelruimte. De gemeente wil daarom dat speelruimte:

- schoon, heel en veilig is. Daarvoor zijn prullenbakken op iedere speelplek verplicht en tevens een hondenverbodsbord. Dit laatste wordt geregeld vanuit de APV (artikel 2.58). Zorg voor een optimaal onderhoud zodat er geen losliggende ondergronden zijn, geen graffiti op toestellen zit, het gras gemaaid is tot om 30 cm van het toestel en er geen grote plassen ontstaan.
- overzichtelijk is. Speelruimte is zoveel mogelijk goed zichtbaar vanaf de openbare weg zodat sociale controle kan plaatsvinden. Bij speelplekken zijn bankjes gewenst om zitten mogelijk te maken. Verlichting op of direct naast speelruimte is gewenst.



Afgebakende speelplek in Kersteren



Goed zichtbare speelruimte in Ochten



- goed gebruikt wordt. De gemeente zorgt voor bekendheid van speelruimte (zie ook § 2.4.2) en stimuleert georganiseerde activiteiten zoals huttenbouwweken, buurtactiviteiten, gymlessen op openbare voorzieningen en beweegactiviteiten voor ouderen en chronisch zieken.

### 2.7.2. Monitoring van speelruimte

De speelruimtenota geeft voor de komende jaren, 2015 tot 2024, een richtlijn voor het omgaan met wensen en behoeften van gebruikers en omwonenden van speelruimte. De kinderaantallen en het gebruik zijn telkens aan verandering onderhevig. Iedere vijf jaar is een voortgangsrapportage gewenst om de uitvoering in kaart te brengen en om actuele kinderaantallen af te zetten tegen de richtlijnen. Na het aflopen van de speelruimtenota is een complete actualisatie en evaluatie gewenst.

### 2.7.3. Budget voor speelruimte

Schone en goed onderhouden speelplekken zijn het meest succesvol. Het is dus belangrijk om bij het vaststellen van budgetten voldoende budget te houden voor onderhoud en vervanging. Als bij aanleg van nieuwe speelvoorzieningen het budget voor onderhoud en vervanging niet stijgt, daalt het onderhoudsniveau. Bij het plaatsen van speel- of beweegvoorzieningen uit wijkbudgetten of vanuit burgerinitiatieven wordt altijd bekeken of er nog voldoende budget is voor onderhoud en vervanging.

#### 1) Materiaalkeuze

De mate van onderhoudsintensiviteit hangt samen met de materiaalkeuze. Dit geldt zowel voor de toestellen als voor de (valdempende) ondergronden van toestellen.



Stalen doeltjes

Houten speeltoestellen zijn doorgaans sneller onderhevig aan aantasting. Toestellen van metaal zijn minder slijtagegevoelig. Daarom valt de keuze alleen op stalen toestellen bij vervanging omdat deze minder slijtagegevoelig zijn en vervanging zo lang mogelijk kan worden uitgesteld.

Ten opzichte van kunstgras of rubber tegels heeft een zandondergrond meer speelwaarde en deze is gemakkelijker aan te passen aan een nieuwe situatie. Bovendien is een zandondergrond goedkoper dan andere typen valondergrond. Bij vervanging van andere typen ondergronden wordt als uitgangspunt altijd zandondergrond toegepast.

#### 2) Onderhoudsniveau

De wijze van onderhoud moet ervoor zorgen dat de plek en het toestel schoon, heel en veilig zijn. Dit houdt in dat zolang het toestel altijd schoon is, goed in de verf zit, goed functioneert en voldoet aan de geldende veiligheidseisen, de gemeente een dikke 10 als rapportcijfer krijgt en het onderhoudsniveau 100% is.

Er kan van uitgegaan worden dat de werkzaamheden die ervoor zorgen dat een toestel veilig is, ook (maar beperkt) zorgen voor heelheid en schoonheid. Dit niveau is vergelijkbaar met 60%, net iets meer dan veilig. Op dit moment wordt een basisniveau van 75% nagestreefd.



### 3) Vervanging

Omdat de investeringen in speelvoorzieningen jaarlijks variëren en de afschrijvingstermijnen van de verschillende typen toestellen niet gelijk zijn, variëren de werkelijke kosten voor vervanging per jaar.

Aan de hand van de afschrijvingstermijn, het plaatsingsjaar en de vervangingswaarde kunnen voor de komende jaren de benodigde budgetten worden bepaald. In hoofdstuk 5 wordt dit voor verschillende varianten van uitvoering van het beleid, zie Tabel 10, Tabel 11, Tabel 14 en Tabel 16. De budgetten die noodzakelijk zijn voor het aanbieden van openbare speelruimte moeten ieder jaar worden geïndexeerd.

#### 2.7.4. Samenwerking bij speelruimte



Goed ingerichte speelruimte bij scholen

Daar waar nodig - gezien vanuit de richtlijnen voor informele en formele speelruimte - kunnen ook semiopenbare speelruimtes, zoals bij scholen, peuterspeelzalen en bewegeverenigingen, noodzakelijk zijn. Alleen daar waar deze noodzaak bestaat, worden inspecties, onderhoud en vervanging bekostigd uit het budget voor speelruimte in overleg met het schoolbestuur. Voorwaarde is dat de ruimte inderdaad na schooltijd beschikbaar blijft. In andere gevallen komen de kosten ten laste van de scholen zelf.



### 3. ANALYSE SPEELRUIMTE

#### 3.1. Actualisatie analyse



Speelruimte in Opheusden

In deze actualisatie wordt de analyse van speelruimte uit 2009 ' *Inspe- len op spelen, ruimte voor de jeugd*' en de voorstellen naar plek zoals in memo BW/10/01571 ten behoeve van de uitvoering genoemd staan afgezet tegen de ambities en randvoorwaarden zoals gesteld in het beleidsgedeelte in hoofdstuk 2. Hierbij worden de richtlijnen voor de hoeveelheid informele en formele speelruimte per leeftijdscategorie gehanteerd zoals in § 2.4.1 benoemd en wordt er gekeken naar de overige ambities en randvoorwaarden uit hoofdstuk 2.

Eerst worden de verwachte demografische ontwikkelingen geschetst en vervolgens de beoordeling van de informele speelruimte. Na een evaluatie van de formele speelruimte aan de hand van de exacte verdeling van de doelgroep over de kern binnen de speelbarrières worden de uitgevoerde maatregelen in het kader van deze evaluatie in kaart gebracht. Zo wordt gekeken hoeveel jeugdigen binnen de ac- tieradius van een speelplek moeten wonen, wil deze plek gerecht- vaardigd zijn. Daarnaast wordt gekeken naar de gebieden waar veel kinderen, jeugdigen en jongeren wonen, maar geen speelplek aanwe- zig is. Tot slot volgt er per kern een advies voor toekomstige ontwikke- lingen op de verschillende plekken.

##### 3.1.1. Bij het lezen van de analyse



Speelruimte in IJzendoorn

Aangeraden wordt om bij het lezen van de analyse de tabel met speelplekken uit Bijlage IX en de tekeningen uit Bijlage X van de betref- fende kern erbij te houden.

Regelmatig wordt een gebied aangeduid met straatnamen. In de analysetekst staan de speelpleknummers tussen haakjes [\*\*]. Dit zijn de nummers van de huidige speelplekken. Deze corresponderen met de speelpleknummers op de tekeningen. Daarnaast staan er aanduidin- gen als [Z\*\*] in de tekst. Dit zijn de nieuwe plekken/zoekgebieden.

Verder zijn met [M\*\*] de voorgestelde maatregelen ter verbetering van de informele speelruimte aangeduid.

Niet alle speelplekken worden in de analyse genoemd, dit is om het plan leesbaar te houden. De plekken die genoemd worden zijn van belang voor keuzes en maatregelen.

##### 3.1.2. Kernen en speelbarrières

Bij het opstellen van de analyse is zoveel mogelijk rekening gehouden met speelbarrières zoals uit het speelruimtebeleid in 2009 benoemd zijn. Daar waar nodig worden aanvullende speelbarrières benoemd. Dit geldt voor de leeftijdscategorie tot en met 7 à 8 jaar. Door een veldin- ventarisatie is een beeld van deze grenzen verkregen. Als er geen speelbarrières zijn wordt een kern als een speelgebied voor de doel- groep beschouwd.



## 3.2. Kesteren

### 3.2.1. Demografische ontwikkelingen

Kesteren	Aantal in 2008	Aantal in 2015	Vershil
0 t/m 5 jaar	475	418	-57
6 t/m 11 jaar	612	431	-181
12 t/m 18 jaar	461	527	66
<b>Totaal</b>	<b>1.548</b>	<b>1.376</b>	<b>-172</b>

In 2008 waren er minder kinderen dan jeugdigen. Dit heeft zich in 2015 dan ook vertaald in een lager aantal jeugdigen. Het aantal jongeren zal binnen 5 tot 10 jaar teruglopen naar circa 500 jongeren. Dit houdt in dat er theoretisch minimaal 6 speelplekken voor jeugdigen in Kesteren ingericht moeten zijn en minimaal 5 beweegplekken. Daarnaast is er theoretisch potentieel voor minimaal 13 plekken voor kinderen.

### 3.2.2. Informele speelruimte



Ruimte om even achterom te fietsen

Er zijn duidelijk enkele barrières voor spelende kinderen en jeugd zoals de N233, N320 en de spoorlijn. Daarnaast kunnen ook de Rijnbandijk, Nedereindsestraat en Hoofdstraat voor kinderen tot en met een jaar of 7 à 8 als speelbarrière worden aangemerkt.

Voor kinderen en jeugdigen is er in Kesteren een ruime hoeveelheid informele speelruimte te vinden. In de meeste gevallen hebben de huizen flinke achtertuinen waarin ruimte is voor de jongste kinderen om onder toezicht te spelen. Op blokniveau zijn er aan de randen, zoals langs de N233, Bilderdijkstraat en Rijnbandijk, grasveldjes, bosjes en ruigtes te vinden waar de jeugd kan verstoppen, in de zon liggen en hutten bouwen. Kinderen en jeugd kunnen in vrijwel de gehele kern via de stoep naar speelplekken en ook school. Hierdoor hebben zij al van jonge leeftijd de kans om zich zelfstandig te kunnen verplaatsen en bijvoorbeeld te stoepkrijten. Ook tussendoor zijn via achterpaadjes bewegingsmogelijkheden. De consequente inrichting met klinkers, verkeersheuvels en een 30 kilometer regime in de gehele kern maakt het bij niet-doorgaande wegen mogelijk dat er op straat gespeeld wordt.

### 3.2.3. Evaluatie formele speelruimte

In Kesteren wordt voldaan aan de 3%-norm; er is 3% aan formele speelruimte. Hierbij wordt de totale oppervlakte van de formele speelplekken, circa 26.700 m<sup>2</sup>, gedeeld door de omvang van de bebouwde kom, circa 103 hectare. Bij uitbreidingen in Kesteren is het dus van belang om uitbreiding van het oppervlak aan formele speelruimte na te streven.



Formele speelplek aan de Binnenstraat 8 [30]

Ten noorden van de N320 / Betuwestraatweg **rondom de Joachim van Hoemenstraat** wonen iets minder dan 40 kinderen en iets meer dan 30 jeugdigen. Met de licht decentraal liggende maar ruim ingerichte plek aan de Binnenstraat 8 [30] wordt voor de jeugd voldoende speelruimte aangeboden. Ook kinderen hebben hier een mooie speelgelegenheid. De speelplek voor kinderen aan de Floris van Brakelstraat 6 [38] is boventallig en de toestellen hoeven niet vervangen te worden. Er ontbreekt ruimte voor sport en bewegen in deze buurt. Als de naastgelegen sportvelden niet openbaar worden moet ergens anders ruimte gemaakt worden. Dit kan goed op plek [30] of langs de Rhenensweg. Dit sluit aan op de eerdere analyse uit 2009/2010 waar plek [30] ook als definitief werd aangewezen en plek [38] als boventallig.



Centrale speelplek aan de Frans Halsstraat [32]

**Tussen de N233, N320 / Betuwestraatweg, Rijnbandijk en Hoofdstraat** wonen ruim 70 kinderen en ruim 80 jeugdigen. Voor kinderen en jeugd biedt de centrale speelplek aan Frans Halsstraat [32] voldoende formele speelruimte. De beweeg & speelplek aan de Mesdagstraat 6 - 18 [06] kan dan wat speeltoestellen betreft boventallig worden mits de ruimte bespeelbaar achterblijft. Het grote trapveld biedt hier voor vele doelgroepen beweegmogelijkheden. Ook op de trimbaan aan de Adriaan van Ostadestraat 56 [37]. Hiermee wordt afgeweken van het advies uit 2009/2010 waar plek [32] boventallig werd verklaard. Plek [06] werd ook in 2009/2010 als beweegplek / trapveld aangewezen.

**Tussen de N233, Rijnbandijk, Hoofdstraat en Nedereindsestraat** wonen iets meer dan 50 kinderen en iets meer dan 60 jeugdigen. Voor kinderen en jeugdigen is de centraal liggende speelplek aan de Prinsenhof 44 [07] goed ingericht. Aanvullend heeft de jeugd nog ruimte nodig om te bewegen. Door aan de Craaienhof 10 - 21 [08] Tollenhof 51 trapveld [09] de sporttoestellen te laten staan en de speeltoestellen niet te vervangen kan ook deze mogelijkheid worden ingevuld. De toestellen op plek [08] zijn daarmee wel boventallig. Ook in eerder beleid werd plek [09] als beweegmogelijkheid voor de jeugd aangewezen. Afwijkend is het aanwijzen van plekken [08] en [07] als plekken voor kinderen en jeugd.

**Tussen de N233, Nedereindsestraat, Hoofdstraat, spoorlijn** wonen iets minder dan 70 kinderen en iets meer dan 80 jeugdigen. Gezien de oppervlakte van deze speelbuurt en de verdeling van de kinderen is het goed om de nieuwe plek aan de Carvonestraat [Z01] en J. v.d. Vondelstraat 42 [31] voor hen in te richten. De speelplek aan de Fruitstraat/J. Catsstr. 21 (achter de huizen) [01] is daarmee boventallig. De combinatie van speel & beweegvoorzieningen bij plek [Z01] en aan de Bilderdijkstraat 2 trapveld [36] bieden hier een uitstekende speelruimte voor jeugdigen. Bij plekken [01] en [36] wordt aangesloten op de eerdere analyse uit 2009/2010. Bij plekken [31] en [Z01] is de huidige analyse anders.

**Tussen de Nedereindsestraat, N233, spoorlijn en het buitengebied** wonen ruim 140 kinderen en ruim 100 jeugdigen. Voor dit grote aantal kinderen zijn de plekken aan de Fruitstraat/Keetjesbongerd 37 [03], Groenendaal 26 [04] en Leuvenstein 25 [02] ingericht. Plekken [02] en [04] liggen ook voor de jeugd goed centraal. Plek [03] kan bij vervanging meer gericht worden voor kinderen. Voor de jeugd is er dan speelruimte genoeg op plekken [02] en [04], deze kunnen met uitdagende toestellen voor de jeugd aantrekkelijker gemaakt worden. Aanvullend zijn er beweegvoorzieningen aan de Keetjesbongerd 53 trapveld [05] voor jeugd en andere doelgroepen. Bij plek [05] wordt aangesloten op de eerdere analyse uit 2009/2010. De verdeling tussen speelplekken is bij [02], [03] en [04] net iets anders. Gezien de recente investering op plek [03] zal dit niet snel leiden tot veranderingen op die plek. Het advies is wel om ook plekken [02] en [04] goed ingericht te houden.

**Ten oosten van de Spoorstraat** wonen nu 4 kinderen en 5 jeugdigen. Mogelijk door nieuwbouwplannen worden hier meer kinderen en jeugdigen verwacht. Hier wordt mogelijk in 2016 een nieuwe speelplek aangelegd voor kinderen en jeugdigen aan op het voormalig VLC-terrein [Z02].

*Verzoek bewoner: ...iets aan gedaan wordt, omdat hier iedere middag veel kinderen spelen....Graag wil ik van de gelegenheid gebruik maken of er misschien de mogelijkheid is dat dit speeltuintje wat opgeknapt wordt...*



**Tussen de Hoofdstraat, Spoorstraat en Schenkhofstraat** wonen minder dan 30 kinderen en krap 30 jeugdigen. Een iets soberder ingerichte speelplek aan de Kon. Emmalaan 2 [33] kan hier voor hen volstaan. De jeugd kan de speelbarrières zoals de Hoofdstraat oversteken om te gaan sporten op onder andere de plekken [09] en [36]. Hiermee wordt aangesloten op de analyse uit 2009/2010.



Steunplek aan de Kon. Emmalaan 2 [33]

**Tussen de Schenkhofstraat, Spoorstraat, spoorlijn en de Hoofdstraat** wonen iets minder dan 20 kinderen en circa 10 jeugdigen. Omdat de kinderen hier vrij afgelegen wonen, wordt hier een klein speelplekje voor kinderen ingericht [Z03]. De jeugd heeft voldoende bewegingsvrijheid om op omgelegen speelplekken te gaan spelen zoals bij plekken [33] en [Z01].

**Ten zuiden van de spoorlijn** wonen ter hoogte van de Meester J. van Dolderenstraat circa 10 kinderen en 3 jeugdigen. Voor deze nieuwe wijk moeten gezien de afgelegen ligging nieuwe speelplekken worden ingericht, in dit geval staat er al een plek op de planning om te worden ingericht aan de Meester J. van Dolderenstraat [Z04]. Het oppervlak en de hoeveelheid speelvoorzieningen moeten op basis van de beleidsnormen in hoofdstuk 2 bepaald worden.

Voor **geheel Kesteren** biedt de plek aan de Adriaan van Ostadestraat 56 Trimbaan [37] een mogelijkheid om bij het hardlopen een trimparcours uit te oefenen. Goed voor de bewegingsmogelijkheden in Kesteren.

#### 3.2.4. **Uitgevoerde maatregelen in relatie tot evaluatie**

De uitgevoerde maatregelen sluiten aan op de analyse uit 2009 /2010. Op 4 als definitief aangewezen plekken zijn speeltoestellen vervangen en/of bijgeplaatst. Er zijn ook op 2 als boventallig verklaarde plekken toestellen vervangen en/of bijgeplaatst. Omdat in de huidige analyse meer speelbarrières zijn aangewezen betekent dit dat de investeringen in boventallige speelplekken goed passen. Via het vervangingsbudget zijn er de nodige investeringen nodig om de speelruimte beter te laten aansluiten bij de behoefte en zo te zorgen voor een eerlijke spreiding.





### 3.2.5. Advies voor toekomstige ontwikkelingen

In onderstaande tabel staat een samenvatting van de voorgestelde maatregelen die in Bijlage IX uitgebreid beschreven staan.

Spnr	Naam	Huidige lft cat	Streefbeeld lft cat	Maatregel
01	Fruitstraat/J. Catsstr.21	0 t/m 11 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
02	Leuvenstein 25	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor kinderen en jeugd
03	Fruitstraat/Keetjesbongerd 37	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	Specifiek voor kinderen
04	Groenendaal 26	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor kinderen en jeugd
05	Keetjesbongerd 53 trapveld	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Verbeteren voor bewegen
06	Mesdagstraat 6 - 18	0 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Specifiek voor bewegen
07	Prinsenhof 44	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor kinderen en jeugd
08	Craaienhof 10 – 21	0 t/m 18 jaar	6 t/m 11 jaar	Specifiek voor bewegen
09	Tollenhof 51 trapveld	0 t/m 18 jaar	6 t/m 11 jaar	Geen
30	Binnenstraat 8	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor bewegen
31	J. v.d. Vondelstraat 42	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	Specifiek voor kinderen en bewegen
32	Frans Halsstraat	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	Geen
33	Kon. Emmalaan 2	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Geen
34	O.B.S. Het Pallet	categorie	categorie	Niet-openbare plek
35	P.S.Z. Pippeloentje	categorie	categorie	Niet-openbare plek
36	Bilderdijkstraat 2 trapveld	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen
37	Adriaan van Ostadestraat 56 Trimbaan	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen
38	Floris van Brakelstraat 6	0 t/m 5 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
Z01	Carvonestraat	geen	0 t/m 11 jaar	Nieuwe plek
Z02	VLC terrein	geen	0 t/m 11 jaar	Nieuwe plek
Z03	Overste J.M. Kolfstraat	geen	0 t/m 5 jaar	Nieuwe plek
Z04	Meester J. van Dolderenstraat	geen	0 t/m 5 jaar	Nieuwe plek



### 3.3. Opheusden

#### 3.3.1. Demografische ontwikkelingen

Opheusden	Aantal in 2008	Aantal in 2015	Vershil
0 t/m 5 jaar	533	462	-71
6 t/m 11 jaar	758	472	-286
12 t/m 18 jaar	758	600	-158
<b>Totaal</b>	<b>2.049</b>	<b>1.534</b>	<b>-515</b>

In 2008 waren er minder kinderen dan jeugdigen. Dit heeft zich in 2015 dan ook vertaald in een lager aantal jeugdigen. Het aantal jongeren zal binnen 5 tot 10 jaar teruglopen naar circa 550 jongeren. Dit houdt in dat er theoretisch minimaal 6 speelplekken voor jeugdigen in Opheusden ingericht moeten zijn en minimaal 6 beweegplekken. Daarnaast is er theoretisch potentieel voor minimaal 15 plekken voor kinderen.

#### 3.3.2. Informele speelruimte

Er zijn duidelijk barrières voor spelende kinderen en jeugd zoals de Rijnbandijk, spoorlijn, Dorpsstraat en Dalwagenseweg. Deze laatste kan vooral voor kinderen tot en met een jaar of 7 à 8 aangemerkt worden als speelbarrière.



Grasveld voor gemeentehuis gebruikt als informele speelruimte

Voor kinderen en jeugdigen is er voldoende informele speelruimte in deze kern te vinden. In de meeste gevallen hebben de huizen flinke achtertuinen waarin ruimte is voor de jongste kinderen om onder toezicht te spelen. Er zijn weinig openbaar toegankelijke grasveldjes en/of bosjes en ruigtes apart van de speelplekken. In het zuidelijke gedeelte rondom Vuurdoornstraat zijn wel enkele openbare grasveldjes te vinden. Er zijn weinig struinbosjes. Daarentegen kunnen kinderen en jeugd vrijwel door de gehele kern via de stoep naar speelplekken en ook school. Hierdoor hebben zij al vanaf jonge leeftijd de kans om zich zelfstandig te kunnen verplaatsen en bijvoorbeeld te stoepkrijten. Grote verharde pleintjes zijn er bij winkels en achter bij parkeerplaatsen. Veel aparte pleintjes zijn er weinig tot niet. De consequente inrichting met klinkers, verkeersheuvels en een 30 kilometer regime in de gehele kern maakt het bij niet-doorgaande wegen mogelijk dat er op straat gespeeld wordt.

#### 3.3.3. Evaluatie formele speelruimte

In Opheusden wordt niet voldaan aan de 3%-norm. Er is 2% aan formele speelruimte. Hierbij wordt de oppervlakte van de formele speelplekken, circa 15.700 m<sup>2</sup>, gedeeld door de omvang van de bebouwde kom, circa 81 hectare. Bij uitbreidingen in Opheusden is het dus van belang om uitbreiding van het oppervlak aan formele speelruimte na te streven.



Speelplek aan de Lindelaan 20 [19]

Ten noorden van de Burgemeester Lodderstraat **rondom de Lindelaan** wonen ruim 60 kinderen en ruim 70 jeugdigen. De centrale speelplek aan de Lindelaan 20 [19] biedt hier voor kinderen en jeugd voldoende formele speelruimte. Jeugdigen en ouderen kunnen voor bewegen en sporten terecht bij de beweegplek aan de Acaciastraat 11 [27].

Ten oosten van de Dalwagenseweg **rondom de Tolsestraat en de Nijlandseweg** wonen circa 15 kinderen en ook jeugdigen. De kinderen en jeugd wonen hier echter zeer verspreid waardoor een centraal punt niet te vinden is.



Water aan de Van Maanenstraat gevist wordt



Centrale speelplek aan de Fazantstraat [14]

Ten westen van de Dalwagenseweg **rondom Gerrit Achterbergstraat** wonen ruim 75 kinderen en ruim 60 jeugdigen. Het speelplekje aan de Caspersstraat [24] of aan de Van Maanenstraat 7 [25] kan mede geschikt worden gemaakt voor jeugd met speel- en kleine beweegvoorzieningen, nu alleen geschikt voor kinderen. Nog leuker voor de jeugd wordt het als het aan het water bij de Van Maanenstraat een kleine steiger komt voor het vissen en varen [M01]. Dit sluit aan op de analyse uit 2009/2010 waarin ook nog geen keuze was gemaakt tussen de plekken [24] en [25].

Ten westen van de Dalwagenseweg en ten noorden Fazantstraat, **rondom de Patrijsstraat** wonen ruim 75 kinderen en ruim 80 jeugdigen. De beweegplek aan de Ribesstraat 18 voor OBS [16] ligt goed centraal voor de jeugd in deze buurt. De speelplek aan de Fazantstraat 20 [14] ligt voor kinderen en jeugd ten noorden van de Fazantstraat decentraal. Er ligt een goede ingerichte centrale speelplek op het schoolplein van O.B.S. Het Palet [22]. Als de school wil meewerken aan openstelling na schooltijd wordt de speelruimte in deze buurt aanzienlijk verbeterd voor kinderen en jeugd. De overige formele speelplekken zijn namelijk in het zuiden van dit gebied geconcentreerd. Het openstellen van plek [22] is een aanvulling op de analyse van 2009/2010.

Ten westen van de Dalwagenseweg en ten zuiden van de Fazantstraat, **rondom de Vuurdoornstraat** wonen ruim 130 kinderen en ongeveer evenveel jeugdigen. Met twee centrale speelplekken aan de Fazantstraat [14] en aan de Hazelaarstraat 15-17 [12] heeft de jeugd een goed gespreide speelruimte in deze buurt. Voor kinderen moet gezien de afstanden de speelruimte worden aangevuld met een plek aan de Prunusstraat 14c [15]. Ruimte voor sport en bewegen is aanwezig bij plekken [14] en aan de Goudenregenstraat 17 trapveld [26]. Aanvullend kan ook ruimte voor sport gezocht worden aan de op plek Vuurdoornstraat 70 [21]. De meer verscholen speelplekken achter woningen aan de Fazantstraat 64 [11], Mahoniastraat 28 [17], [21] en Clematisstraat 8 [13] zijn dan boventallig. Daar waar bewoners zich graag willen inzetten voor de buurt kunnen zij zelf een plek in eigen beheer gaan nemen, zie § 2.4.4. De huidige analyse sluit aan bij plekken [14], [21], [26], [11], [17] en [13] op de analyse uit 2009/2010. Plek [15] is in deze analyse niet boventallig, plek [12] wordt geadviseerd voor alleen de jongste doelgroep en bij plek [21] worden aanvullende beweegvoorzieningen geadviseerd.

### 3.3.4. Uitgevoerde maatregelen in relatie tot evaluatie

De uitgevoerde maatregelen sluiten aan op de analyse uit 2009/2010. Op de als definitief aangewezen plekken zoals op [12], [14], [19] en [27] is geïnvesteerd. Er zijn ook op een aantal boventallig verklaarde plekken toestellen bijgeplaatst. Omdat er gezien de nodige spreiding meer plekken als te behouden worden aangewezen in de huidige analyse, passen een aantal investeringen goed. Bij plekken [11] en [13] kan bekeken worden of bewoners geïnteresseerd zijn om de plek in eigen beheer te nemen. In het basisvoorzieningsniveau hebben ze geen plek. Met een paar gerichte investeringen en in overleg met de school kan de formele speelruimte hier voor kinderen en jeugd aanzienlijk verbeteren.



### 3.3.5. Advies voor toekomstige ontwikkelingen

In onderstaande tabel staat een samenvatting van de voorgestelde maatregelen die in Bijlage IX uitgebreid beschreven staan.

Spnr	Naam	Huidige lft cat	Streefbeeld lft cat	Maatregel
11	Fazantstraat 64	0 t/m 18 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
12	Hazelaarstraat 15-17	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor jeugd
13	Clematisstraat 8	0 t/m 11 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
14	Fazantstraat 20	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	Geen
15	Prunusstraat 14c	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	Specifiek voor kinderen
16	Ribesstraat 18 voor OBS	6 t/m 11 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen
17	Mahoniastraat 28	0 t/m 5 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
19	Lindelaan 20	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor jeugd
21	Vuurdoornstraat 70	0 t/m 11 jaar	6 t/m 18 jaar	Specifiek voor bewegen
22	O.B.S. Het Palet Patrijsstraat 2	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Vraag om openstelling
23	P.S.Z. Dribbel Patrijsstraat 2	categorie	categorie	Niet-openbare plek
24	Casperstraat	0 t/m 5 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor jeugd
25	Van Maanenstraat 7	0 t/m 5 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
26	Goudenregenstraat 17 trap- veld	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen
27	Acaciastraat 11 trapveld de Hoof akker	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen



### 3.4. Ochten

#### 3.4.1. Demografische ontwikkelingen

Ochten	Aantal in 2008	Aantal in 2015	Vershil
0 t/m 5 jaar	378	360	-18
6 t/m 11 jaar	418	334	-84
12 t/m 18 jaar	351	354	3
<b>Totaal</b>	<b>1.147</b>	<b>1.048</b>	<b>-99</b>

In 2008 waren er minder kinderen dan jeugdigen. Dit heeft zich in 2015 dan ook vertaald in een lager aantal jeugdigen. Het aantal jongeren zal naar verwachting de komende 5 tot 10 jaar licht gaan toenemen naar rond de 400 jongeren. Dit houdt in dat er theoretisch minimaal 4 speelplekken voor jeugdigen ingericht moeten zijn en minimaal 3 beweegplekken. Daarnaast is er theoretisch potentieel voor minimaal 12 plekken voor kinderen.

#### 3.4.2. Informele speelruimte

Er is duidelijk één grote barrière voor het spelen in Ochten, de Cunera-weg. Daarnaast kunnen de De Lingeweg, Hoeflaan, Liniestraat, Molendam en Oranjestraat voor kinderen tot en met een jaar of 7 à 8 een barrière vormen.

Voor kinderen en jeugdigen is er een net aan voldoende informele speelruimte in Ochten. In de meeste gevallen hebben de huizen flinke achtertuinen waarin ruimte is voor de jongste kinderen om onder toezicht te spelen. Er zijn weinig openbaar toegankelijke grasveldjes en/of bosjes en ruigtes apart van de speelplekken. Ook zijn er weinig struinbosjes te vinden. Daarentegen kunnen kinderen en jeugd vrijwel in de gehele kern via de stoep naar speelplekken en ook school. Op enkele plekken in de kern zijn er doodlopende straten met een rustig verkeerspleintje. In de kern ontbreken rustige pleinen waar gespeeld kan worden. De consequente inrichting met klinkers, verkeersheuvels en een 30 kilometer regime in de gehele kern maakt het bij niet-doorgaande wegen mogelijk dat er op straat gespeeld kan worden. Bij de Linge is een geweldige gelegenheid tot informeel spel, vissen, zwemmen, varen.



Informele speelruimte aan de Linge

#### 3.4.3. Evaluatie formele speelruimte

In Ochten wordt voldaan aan de 3%-norm. Er is 3% aan formele speelruimte. Hierbij wordt de oppervlakte van de formele speelplekken, circa 25.200 m<sup>2</sup>, gedeeld door de omvang van de bebouwde kom, circa 88 hectare. Bij uitbreidingen in Ochten is het dus van belang om ook uitbreiding van het oppervlak aan formele speelruimte na te streven.



Speelplek aan de De Bloemkamp 10 [03]

In het gebied tussen de Linge, buitengebied, Bonegraafseweg, Plataanstraat, Hoeflaan en Cunera-weg **rondom de Waalkant** wonen ruim 160 kinderen en ruim 140 jeugdigen. De huidige twee goed ingerichte speelplekken aan de Domineesakker 9 [02] en De Bloemkamp 10 [03] zijn voor kinderen en jeugdigen in dit gebied belangrijk voor een groot gedeelte van de speelruimte. Aanvullend is ook plek Kersenggaard 13 [01] voorlopig, gezien het grote aantal kinderen, noodzakelijk voor de formele speelruimte. De beweegmogelijkheden kunnen hier verbeterd worden door bij plekken [02] en [03] extra kleine beweegvoorzieningen te plaatsen. Voor het voetballen kan de jeugd terecht op de centrale plek aan de Hoeflaan 30 [04]. Aangezien er weinig ruimte is voor een nieuwe speelplek kan met kleine speelaanleidingen op de stoep door de wijk heen de formele speelruimte worden aangevuld voor kinderen [M02]. Het advies wijkt af van de analyse uit 2009/2010 waar de plekken [01], [02] en [03] niet als definitief werden aangewezen.



Centrale speelplek aan de Hoeflaan 30 [04]

In het gebied tussen de Cuneraweg, Hoeflaan, Plataanstraat, Liniestraat en 44 Ri-straat wonen **rondom Burg. H. Houtkoperlaan** ruim 90 kinderen en minder dan 70 jeugdigen. De huidige centrale speel & beweegvoorziening aan de Hoeflaan 30 [04] is voor de jeugd hier ruim voldoende. De beweegvoorziening aan de Hoeflaan 15 [05] komt hier nog bij. De plekken bieden echter ook sportfaciliteiten voor de jeugd uit de bovenliggende buurt en jongeren uit de gehele kern. Rondom De Rouwaer zijn aanvullend 2 speelplekken gemaakt [Z05] en [Z06], een trapveld en een speelplek voor kinderen. Gezien de hoeveelheid kinderen en jeugd zijn deze speelplekken boventallig. De te realiseren speelplek bij de SPV Triangel, Rouwaer [13] is gezien de hoeveelheid kinderen boventallig. De speelplek aan de Beukenlaan 10 [06] biedt voor de kinderen rondom Lijsterbesstraat een uitstekend bereikbare speelruimte. De huidige analyse sluit aan bij de analyse uit 2009/2010 bij plekken [04], [05], [06] en [13].

In het gebied **tussen de Cuneraweg, 44 Ri-straat, Molendam en Waalbandijk** wonen iets minder dan 30 kinderen en iets minder dan 60 jeugdigen. De speelplek aan de B. van de Walstraat 5 [11] voldoet hier goed voor het aantal kinderen hoewel de plek decentraal ligt. Voor de jeugd ligt het schoolplein aan de J.A. Houtkoperschool Schoolstraat 3 [07] goed centraal. Het advies is om aan de school te vragen of het plein openbaar gemaakt mag worden. De huidige analyse sluit aan bij die van 2009/2010 in de zin dat plek [11] niet als centrale plek kan dienen.



Centraal gelegen speelgelegenheid bij de J.A. Houtkoperschool Schoolstraat 3 [07]

**Tussen de Liniestraat, buitengebied, Waalbandijk en Molendam** wonen ruim 75 kinderen en iets minder dan 70 jeugdigen. Ook voor deze groep jeugd ligt J.A. Houtkoperschool Schoolstraat 3 [07] goed centraal. Sporten kan de jeugd mogelijk ook op het schoolplein. Hier zouden naast een tafeltennistafel nog meer beweegvoorzieningen moeten zijn. Voor kinderen is de plek aan de Oranjestraat 70 [08] aanvullend nodig gezien de hoeveelheid kinderen en de afstand tot de overige speelplekken. Voor de jeugd ten zuiden van de Liniestraat sluit de huidige analyse aan op die van 2009/2010. *Indien mogelijk* wordt de centrale plek verhuisd van [08] naar het schoolplein bij [07] die veel centraler in de buurt ligt.

#### 3.4.4. **Uitgevoerde maatregelen in relatie tot evaluatie**

Er is op diverse plekken geïnvesteerd, zowel op definitief als op boventallig verklaarde speelplekken uit de analyse van 2009/2010. Omdat er gezien de nodige spreiding meer plekken als te behouden worden aangewezen in de huidige analyse passen een aantal investeringen goed. Met een paar gerichte investeringen en in overleg met de school wat betreft een openstelling na schooltijd kan de formele speelruimte hier voor kinderen en jeugd aanzienlijk verbeteren.



### 3.4.5. Advies voor toekomstige ontwikkelingen

In onderstaande tabel staat een samenvatting van de voorgestelde maatregelen die in Bijlage IX uitgebreid beschreven staan.

Spnr	Naam	Huidige lft cat	Streefbeeld lft cat	Maatregel
01	Kersengaard 13	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	Verbeteren voor kinderen
02	Domineesakker 9	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor jeugd
03	De Bloemkamp 10	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor jeugd
04	Hoeflaan 30	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	Verbeteren voor allen
05	Hoeflaan 15 trapveld	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen
06	Beukenlaan 10	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	Specifiek voor kinderen
07	J.A. Houtkoperschool	categorie	0 t/m 11 jaar	Vraag om openstelling
08	Oranjestraat 70	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	Specifiek voor kinderen mits [07] openbaar
09	Weth. J. Staalplein 28	12 t/m 18 jaar	12t/m18 jaar	Geen
10	Waalbandijk 4	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen
11	B. van de Walstraat 5	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	Geen
12	P.S.Z. "Dolfijn" Schoolstraat 1	categorie	categorie	Niet-openbare plek
13	SPV Triangel, Rouwaer	0 t/m 11 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
M02	Speelroute naar speelplekken	n.v.t.	0 t/m 5 jaar	Verbeteren voor kinderen
Z05	De Rouwaer	0 t/m 5 jaar	categorie	Boventallig
Z06	De Rouwaer trapveld	6 t/m 18 jaar	categorie	Boventallig



### 3.5. Echteld

#### 3.5.1. Demografische ontwikkelingen

Echteld	Aantal in 2008 <sup>7</sup>	Aantal in 2015	Vershil
0 t/m 5 jaar	93	36	-57
6 t/m 11 jaar	118	34	-84
12 t/m 18 jaar	116	53	-63
<b>Totaal</b>	<b>327</b>	<b>123</b>	<b>-204</b>

In 2008 waren er minder kinderen dan jeugdigen. Dit heeft zich in 2015 dan ook vertaald in een lager aantal jeugdigen en jongeren. Het aantal kinderen zal zich waarschijnlijk stabiliseren. Dit houdt in dat er theoretisch minimaal 1 speelplek voor jeugdigen ingericht moet zijn en minimaal 1 beweegplek. Daarnaast is er theoretisch potentieel voor minimaal 1 plek voor kinderen.

#### 3.5.2. Informele speelruimte



Informele speelruimte in Echteld

De kern van Echteld wordt door vier barrières voor kinderen en jeugd ingeperkt. Dit zijn de Spoorstraat, Wijenburgsestraat, Ooisestraat en de N323.

Er is ruim voldoende informele speelruimte voor kinderen en jeugdigen. Binnen de kern hebben de huizen over het algemeen flinke voor- en achtertuinen waar kinderen kunnen spelen. De jeugd heeft aan de rand enkele bosjes waarin zij hutten kan bouwen en zich kan verstoppen. Op enkele plekken zijn de straten doodlopend, waardoor de speelruimte op straat voor de jeugd vergroot wordt. Kinderen en jeugd kunnen zich langs veel straten zelfstandig verplaatsen over de stoep.

#### 3.5.3. Evaluatie formele speelruimte

In Echteld wordt voldaan aan de 3%-norm. Er is 10% aan formele speelruimte. Hierbij wordt de oppervlakte van de formele speelplekken, circa 10.900 m<sup>2</sup>, gedeeld door de omvang van de bebouwde kom, circa 11 hectare. Bij uitbreidingen in Echteld is het niet noodzakelijk om uitbreiding van het oppervlak aan formele speelruimte na te streven.



Centrale speelplek aan de Hoofakker/Achterstraat 27 naast schoolplein [02]

**Binnen de kern van Echteld** wonen circa 35 kinderen en jeugdigen. Met de centraal liggende en goed ingerichte plekken aan de Hoofakker/Achterstraat 27 naast schoolplein [02] en Achterstraat 57 (trapveld) [04], in combinatie met de informele speelruimte, hebben kinderen, jeugd en jongeren hier voldoende speelruimte. De speelplekken aan de Pr. W. Alexanderschool Achterstraat 27 [01] en Ommersteinsstraat 15 [03] zijn hierdoor boventallig. Hiermee wordt aangesloten op de analyse uit 2009/2010. Er is hier geen investering nodig in nog een extra speelplek voor kinderen en jeugdigen.

#### 3.5.4. Uitgevoerde maatregelen in relatie tot evaluatie

De uitgevoerde maatregelen sluiten aan op de analyse uit 2009/2010. Op 2 als definitief aangewezen plekken zijn speeltoestellen vervangen en/of bijgeplaatst.

<sup>7</sup> De grote verschillen in aantallen tussen 2015 en 2008 door het meetellen van de doelgroep in een ruimer gebied rondom de kern.





### 3.5.5. Advies voor toekomstige ontwikkelingen

In onderstaande tabel staat een samenvatting van de voorgestelde maatregelen die in Bijlage IX uitgebreid beschreven staan.

Spnr	Naam	Huidige lft cat	Streefbeeld lft cat	Maatregel
01	Pr. W. Alexanderschool	6 t/m 11 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
02	Hoofakker/Achterstraat 27	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Geen
03	Ommersteinsstraat 15	0 t/m 11 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
04	Achterstraat 57 trapveld	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen



### 3.6. IJzendoorn

#### 3.6.1. Demografische ontwikkelingen



Waalbandijk speelbarrière voor kinderen in IJzendoorn

IJzendoorn	Aantal in 2008 <sup>8</sup>	Aantal in 2015	Vershil
0 t/m 5 jaar	117	79	-38
6 t/m 11 jaar	130	80	-50
12 t/m 18 jaar	78	80	2
<b>Totaal</b>	<b>325</b>	<b>239</b>	<b>-86</b>

In 2008 waren er minder kinderen dan jeugdigen. Dit heeft zich in 2015 dan ook vertaald in een lager aantal jeugdigen en jongeren. Het aantal kinderen zal zich waarschijnlijk stabiliseren. Dit houdt in dat er theoretisch minimaal 1 speelplek voor jeugdigen ingericht moet zijn en minimaal 1 beweegplek. Daarnaast is er theoretisch potentieel voor minimaal 2 plekken voor kinderen.

#### 3.6.2. Informele speelruimte

IJzendoorn wordt door de twee doorgaande wegen, de Keizerstraat en de Waalbandijk, en het buitengebied begrensd voor kinderen en jeugdigen.

Er is net voldoende informele speelruimte voor kinderen en jeugdigen. Binnen de kern hebben de huizen over het algemeen flinke voor- en achtertuinen waar kinderen kunnen spelen. Op enkele plekken zijn de straten doodlopend, waardoor de speelruimte op straat voor de jeugd vergroot wordt. Er zijn behalve op de formele speelplekken weinig bosjes en ruigtes voor de jeugd.

#### 3.6.3. Evaluatie formele speelruimte



Centrale speelplek aan de Wielewaal 2 [01]

In IJzendoorn wordt voldaan aan de 3%-norm. Er is 7% aan formele speelruimte. Hierbij wordt de oppervlakte van de formele speelplekken, circa 8.700 m<sup>2</sup>, gedeeld door de omvang van de bebouwde kom, circa 13 hectare. Bij uitbreidingen in IJzendoorn is het niet noodzakelijk om uitbreiding van het oppervlak aan formele speelruimte na te streven.

**Binnen de kern van IJzendoorn** wonen circa 80 kinderen en jeugdigen. De zeer goed ingerichte speel & beweegplekken in IJzendoorn aan de Wielewaal 2 [01] en Keizerstraat 26 [05] bieden kinderen, jeugdigen en jongeren voldoende speelruimte. Aanvullend kan de speelplek aan de Slotstraat 10 [04] een functie in het openbaar speelvoorzieningsniveau vervullen voor kinderen. De speelplek aan de J. R. Zeemanstraat 33 [02] is hiermee boventallig. Hiermee wordt aangesloten op de analyse uit 2009/2010, afgezien van plek [02].

#### 3.6.4. Uitgevoerde maatregelen in relatie tot evaluatie

De uitgevoerde maatregelen sluiten aan op de analyse uit 2009/2010. Op 2 als definitief aangewezen plekken zijn speeltoestellen vervangen en/of bijgeplaatst. Ook bij de niet-openbare schoolterreinen zijn speeltoestellen bijgeplaatst.

<sup>8</sup> De grote verschillen in aantallen tussen 2015 en 2008 door het meetellen van de doelgroep in een ruimer gebied rondom de kern.



### 3.6.5. Advies voor toekomstige ontwikkelingen

In onderstaande tabel staat een samenvatting van de voorgestelde maatregelen die in Bijlage IX Speelplekken en maatregelen uitgebreid beschreven staan.

Spnr	Naam	Huidige lft cat	Streefbeeld lft cat	Maatregel
01	De Wielewaal 2	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Geen
02	J. R. Zeemanstraat 33	0 t/m 5 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
03	Isandraschool	categorie	categorie	Niet-openbare plek
04	Slotstraat 10	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	Specifiek voor kinderen
05	Keizerstraat 26	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Geen
06	PSZ t Woelige Hoekje	categorie	categorie	Niet-openbare plek
07	Keizerstraat P terrein VV Uchta	categorie	categorie	Vervallen



### 3.7. Dodewaard met Hien

#### 3.7.1. Demografische ontwikkelingen

Dodewaard	Aantal in 2008	Aantal in 2015	Vershil
0 t/m 5 jaar	375	189	-186
6 t/m 11 jaar	495	282	-213
12 t/m 18 jaar	396	329	-67
<b>Totaal</b>	<b>1.266</b>	<b>800</b>	<b>-466</b>

In 2008 waren er duidelijk minder kinderen dan jeugdigen. Dit heeft zich in 2015 dan ook vertaald in een flink lager aantal jeugdigen. Nog steeds dalen de kinderaantallen zeer sterk. Dit betekent dat het aantal jeugdigen en het aantal jongeren in de komende 5 tot 10 jaar sterk gaan dalen. Dit houdt in dat er theoretisch minimaal 4 speelplekken voor jeugdigen ingericht moeten zijn en minimaal 3 beweegplekken. Daarnaast is er theoretisch potentieel voor minimaal 6 plekken voor kinderen.

#### 3.7.2. Informele speelruimte



Informele speelruimte aan de Vinkenpark

Voor kinderen en jeugdigen zijn er in Dodewaard en Hien naast de A15 en de Waalbandijk binnen de kern ook nog enkele speelbarrières aanwezig. Voor de jeugd tot en met jaar circa 11 jaar zijn de Bonegraafseweg en Dalwagen ter hoogte van het industriegebied echte grenzen. Voor kinderen tot en met een jaar of 7 à 8 zijn daarnaast Dalwagen in de kern, Kalkestraat en Pluimburgsestraat barrières.

Voor kinderen en jeugdigen is er voldoende informele speelruimte in Dodewaard te vinden. In de meeste gevallen hebben de huizen flinke achtertuinen waarin ruimte is voor de jongste kinderen om onder toezicht te spelen. Op blokniveau zijn er grasveldjes en pleintjes waar kinderen en jeugd veilig kunnen spelen. Kinderen en jeugd kunnen vrijwel door de gehele kern via de stoep naar speelplekken en ook school. Hierdoor hebben zij al vanaf jonge leeftijd de kans om zich zelfstandig te kunnen verplaatsen en bijvoorbeeld te stoepkrijten. Ook tussendoor zijn via achterpaadjes bewegingsmogelijkheden. De consequente inrichting met klinkers, verkeersheuvels en een 30 kilometer regime in de gehele kern maakt het bij niet-doorgaande wegen mogelijk dat er op straat gespeeld wordt.

#### 3.7.3. Evaluatie formele speelruimte

In Dodewaard wordt niet voldaan aan de 3%-norm. Er is 2% aan formele speelruimte. Hierbij wordt de oppervlakte van de formele speelplekken, circa 10.000 m<sup>2</sup>, gedeeld door de omvang van de bebouwde kom, circa 62 hectare. Bij uitbreidingen in Dodewaard is het noodzakelijk om uitbreiding van het oppervlak aan formele speelruimte na te streven.



Centrale speelplek aan de Westeringstraat 93 [02]

In het gebied **tussen het industriegebied ten noorden van de Matenestraat, Dalwagen, Kalkestraat en het buitengebied** wonen ruim 50 kinderen en 80 jeugdigen. Kinderen en jeugd kunnen voor spel goed terecht aan de Westeringstraat 93 [02]. Hiermee wordt de speelplek aan de Lindenlaan 9 (achter de huizen) [01] boventallig. In de buurt ontbreekt echter een beweegvoorziening voor de jeugd. In overleg met de jeugd kan hier in de buurt ruimte voor gevonden worden [Z07]. De huidige analyse sluit aan bij die uit 2009/2010, behalve dat er nu een sport/beweegvoorziening wordt geadviseerd.



In het gebied **ten oosten van Dalwagen** wonen ruim 70 kinderen en ruim 120 jeugdigen. Met 3 centraal liggende goed ingerichte speelplekken aan de Eindakkers 24 (achter de huizen) [05], O.B.S. De Bellefleur [10] en Juttepeer 24 [07] kan invulling gegeven worden aan de formele speelruimte voor deze doelgroepen. Voor de jeugd zijn er daarnaast goede beweegvoorzieningen aan de Brederode 42 [08] en bij plek [05]. De speelplekken aan de Anna v. Burenlaan 1 [06] en Gieser Wildeman 12 [12] zijn hierdoor boventallig. De huidige analyse sluit aan bij die uit 2009/2010 behalve dat nu aan de school wordt gevraagd om het schoolplein open te stellen na schooltijd.



Trapveld aan de Rozenstraat 16 [04]

In het gebied **ten zuiden van de Kalkestraat** wonen iets minder dan 30 kinderen en 30 jeugdigen. De bestaande kleine speelvoorziening aan de Kersenbongerd 24 [03] en de kleine beweegvoorziening aan de Rozenstraat 16 trapveld [04] volstaan. Bij plek [03] wordt hier afgeweken van de analyse uit 2009/2010.

### 3.7.4. Uitgevoerde maatregelen in relatie tot evaluatie

De uitgevoerde maatregelen sluiten aan op de analyse uit 2009/2010. Op de als definitief aangewezen plekken [02] en [05] is geïnvesteerd. Met een paar gerichte investeringen en in overleg met de school kan de formele speelruimte hier voor kinderen, jeugd en jongeren aanzienlijk verbeteren.

### 3.7.5. Advies voor toekomstige ontwikkelingen

In onderstaande tabel staat een samenvatting van de voorgestelde maatregelen die in Bijlage IX uitgebreid beschreven staan.

Spnr	Naam	Huidige lft cat	Streefbeeld lft cat	Maatregel
01	Lindenlaan 9	0 t/m 11 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
02	Westerengstraat 93	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Geen
03	Kersenbongerd 24	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor kinderen en jeugd
04	Rozenstraat 16 trapveld	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Verbeteren voor jongeren
05	Eindakkers 24	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	Geen
06	Anna v. Burenlaan 1	0 t/m 11 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
07	Juttepeer 24	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	Verbeteren voor jeugd
08	Brederode 42	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	Verbeteren voor jeugd
09	P.S.Z. De Dijkwettters	categorie	categorie	Niet-openbare plek
10	O.B.S. De Bellefleur	categorie	0 t/m 11 jaar	Vraag om openstelling
12	Gieser Wildeman 12	0 t/m 5 jaar	boventallig	Omvormen tot informeel
13	Verenigingshal De Eng	12 t/m 18 jaar	12 t/m 18 jaar	Geen
Z07	Merelhof trapveld	categorie	6 t/m 18 jaar	Verbeteren voor bewegen

### 3.8. Wely

In Wely wonen minder dan 10 kinderen en ook minder dan 10 jeugdigen. Gezien de richtlijnen is hier geen speel- of beweegvoorziening noodzakelijk. De speelplek aan de Groenestraat 8 [09] is hiermee boventallig.

### 3.9. Lingemeer

Een gedeelte van Lingemeer valt onder de gemeente Neder-Betuwe (de rest valt onder de gemeente Buren). Er wonen minder dan 10 kinderen en ook minder dan 10 jeugdigen uit Neder-Betuwe op het Lingemeer. Gezien de richtlijnen is hier geen speel- of beweegvoorziening noodzakelijk. De speelplek aan de Betuwe Singel [Z08] is hiermee boventallig.



### 3.10. Voorzieningen voor jongeren

Per kern wordt de hoeveelheid en kwaliteit van de voorzieningen voor jongeren geanalyseerd. Aansluitend worden voorstellen gedaan voor een mogelijke verbetering.



Beweegruimte bij de Frans Halsstraat [32]

Voor de ruim 500 jongeren zijn er voldoende Kiss & Greet- en What's Upplekken in **Kesteren**. Deze plekken regelen zich vanzelf en er zijn verspreid door de kern heen voldoende bankjes of andere zitgelegenheden waar jongeren kunnen zitten. Er zijn voldoende beweegplekken in de kern: bij de Frans Halsstraat [32], Mesdagstraat 6 - 18 [06], Keetjesbongerd 53 trapveld [05], Bilderdijkstraat 2 trapveld [36] en mogelijk ook Adriaan van Ostadestraat 56 Trimbaan [37]. Het is echter aan te raden om op circa 3 beweegplekken extra zitgelegenheid aan te brengen zodat er meer Stay Aroundplekken bijkomen. Gezien het grote aantal jongeren in Kesteren is er minimaal 1 No Probleemplek nodig met overkapping. Dit kan bijvoorbeeld bij plek Keetjesbongerd 53 trapveld [05].



Beweegruimte bij de Goudenregenstraat 17 trapveld [26]

In **Opheusden** zijn er voor de ruim 600 jongeren voldoende Kiss & Greet- en What's Upplekken. Door de kern heen zijn op verschillende punten zitgelegenheden aangebracht waar jongeren elkaar ook kunnen ontmoeten in de informele ruimte. Er zijn door de voorgestelde wijzigingen, zie § 3.3.3, net voldoende beweegplekken bij Acaciastraat 11 trapveld [27]<sup>9</sup>, Ribesstraat 18 voor OBS [16], Fazantstraat 20 [14], Goudenregenstraat 17 trapveld [26] en Vuurdoornstraat 70 [21]. Voorgesteld wordt deze beweegplekken extra stevig in te richten met naast voetballen ook andere sporten, en een van de sportvelden te verharderen. Door op circa 3 beweegplekken extra zitgelegenheid aan te brengen ontstaan er voldoende Stay Aroundplekken. Gezien het grote aantal jongeren in Opheusden is er minimaal 1 No Probleemplek nodig met overkapping, dit kan bijvoorbeeld bij plek Goudenregenstraat 17 trapveld [26] of bij de Vuurdoornstraat 70 [21].



Beweegruimte bij Waalbandijk 4 t.h.v. eethuis De Veerstoep [10]

Voor de ruim 350 jongeren mogelijk toenemend naar 400 zijn er voldoende Kiss & Greet- en What's Upplekken in **Ochten**. Er zijn voldoende beweegplekken in Ochten bij de reeds bestaande plekken aan de Hoeflaan 15 trapveld [05], Hoeflaan 30 [04], Weth. J. Staalplein 28 [09] en Waalbandijk 4 t.h.v. eethuis De Veerstoep [10]. Als bij plek [10] nog extra zitmogelijkheden geplaatst worden zijn er door de kern heen voldoende Stay Aroundplekken. Aangezien er meer jongeren komen is het advies om de bestaande No Probleemplek bij plek [09] te handhaven.

Voor de ruim 300 jongeren waarschijnlijk afnemend naar 250 jongeren zijn er voldoende Kiss & Greet- en What's Upplekken in **Dodewaard**. Er zijn ruim voldoende beweegplekken in Dodewaard aan de Rozenstraat 16 trapveld [04], Eindakkers 24 (achter de huizen) [05], Brederode 42 [08] en Verenigingshal De Eng [13]. Met de bestaande Stay Aroundplekken en 2 aanvullende ontmoetingsgelegenheden bij de plekken [08] en [04] wordt invulling gegeven aan de behoefte aan formele ontmoetingsplekken. Gezien de uitgangspunten voor ontmoetingsplekken voor jongeren is het niet noodzakelijk om in Dodewaard een No Probleemplek te maken.

<sup>9</sup> Plek [27] is van woningstichting SWB. Voorlopig kan de gemeente deze grond wel blijven gebruiken.



In **Echteld** wonen iets meer dan 50 jongeren. Met de aanwezige informele Kiss & Greet- en What's Upplekken wordt voldoende invulling gegeven aan de behoefte aan ontmoetingsruimte voor jongeren. Voor jongeren én jeugd is er een beweegplek aan de Achterstraat 57 trapveld [04].



Ontmoetingsruimte bij de Keizerstraat 26 [05]

In **IJzendoorn** wonen circa 80 jongeren. In de informele ruimte zijn voldoende Kiss & Greet- en What's Upplekken. Met de bestaande No Probleemplek aan de Keizerstraat 26 [05] wordt ook aan de formele ontmoetingsmogelijkheden voldoende invulling gegeven. Overwogen kan worden om de JOP uit IJzendoorn te verplaatsen naar Opheusden waar nog een No Probleemplek zeer gewenst is.

**Verspreid** over de buitengebieden wonen er nog iets minder dan 500 jongeren in Neder-Betuwe. Zij zullen afspreken en gaan sporten in de grotere kernen of thuis.



## 4. BEHEER & ONDERHOUD SPEELRUIMTE

### 4.1. Wettelijke eisen

De doelgroep (en hun ouders) moeten erop kunnen rekenen dat de speciaal voor spelen aangebrachte speelvoorzieningen veilig zijn. Daarmee wordt overigens niet bedoeld dat alle risico's vermeden kunnen worden. De risico's dienen echter beheersbaar en herkenbaar te zijn voor de doelgroep (spelende kinderen van 0-18 jaar). Risico's zijn nooit volledig uit te sluiten en tevens zijn ze een wezenlijk onderdeel van het spelen en horen ze bij het leerproces en de ontwikkeling.

#### 4.1.1. Attractiebesluit en zorgplicht



Speeltoestel op schoolterrein

De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is in het bijzonder geregeld in het 'Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen' (WAS), waarbij de Europese Normen (o.a. NEN-EN 1176-1 tot en met 1176-11 en 1177) het vermoeden van veiligheid geven. In het Attractiebesluit zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd. Een speeltoestel mag bij redelijkerwijze te verwachten gebruik geen gevaar opleveren voor de veiligheid of gezondheid van personen.

Indien er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is degene die het toestel voorhanden heeft altijd als eerste aansprakelijk. Dit is in veruit de meeste gevallen de eigenaar van het toestel. Deze verantwoordelijkheid is conform en aanvullend op de risicoaansprakelijkheid die wordt omschreven in het Burgerlijk Wetboek.

Informele speelruimte valt niet onder het WAS, terwijl deze wel veel speelwaarde biedt. Wel is het van belang om na te gaan of de (in)formele speelpruikels en door derden geplaatste objecten in de openbare ruimte al dan niet onder het WAS vallen (zie voor een stroomschema hiervoor Bijlage VI. Uiteraard heeft de gemeente een algehele zorgplicht voor de openbare ruimte.

#### 4.1.2. Aansprakelijkheid



Speeltoestellen in Kesteren

Er is enkele jurisprudentie rondom de aansprakelijkstelling voor speeltoestellen aanwezig. Daaruit blijkt steeds weer dat de eigenaar van het speeltoestel als eerste aansprakelijk is.

De eigenaar van het toestel, in dit geval de gemeente Neder-Betuwe, moet kunnen aantonen dat alles in het werk is gesteld om de veiligheid te waarborgen. Het Attractiebesluit zorgt hiermee voor een onderhoudskader en een minimaal onderhoudsniveau. De veiligheid is geborgd, gezien het Attractiebesluit, als deze handelingen zo vaak als nodig worden uitgevoerd.

Indien een speeltoestel op gemeentelijke grond wordt geplaatst door bijvoorbeeld een particulier, school, speeltuin- of sportvereniging, wordt het toestel automatisch eigendom van de gemeente. De juridische term hiervoor is natrekking. De gemeente kan bij ongevallen met speeltoestellen in de openbare ruimte dus altijd (mede) aansprakelijk worden gesteld.

Dit is de reden waarom toestellen geplaatst door bewoners niet zomaar kunnen worden getolereerd zonder overleg en/of inschatting van veiligheidsrisico's. Een trampoline, glijbaan of ander object moet 's avonds eigenlijk gewoon weer worden opgeruimd. Zeker als blijkt tijdens een inspectie dat het object niet veilig is, moet hiervan melding worden gemaakt en actie worden ondernomen.





Hetzelfde geldt voor hutten van kinderen. Als deze gevaarlijke situaties opleveren zullen ze moeten verdwijnen. Zo niet dan kunnen ze best even blijven staan. Om dit te kunnen inschatten kan een zogenaamde risicoanalyse worden gemaakt.

#### 4.1.3. Risicomanagement

Kinderen moeten de ruimte krijgen om grenzen te verleggen, te onderzoeken en uitdaging te vinden tijdens het spelen. De gemeente moet risico's voorkomen die voor de kinderen niet inschatbaar/herkenbaar zijn en waardoor zij wellicht ernstig of blijvend letsel oplopen. Onderdeel van het risicomanagement zijn de inspecties in het kader van het WAS, zie § 4.1.4. Ook risico's inschatten in de overige openbare ruimte hoort bij het risicomanagement.

Een risicoanalyse is gericht op het in beeld brengen van mogelijke speelrisico's in de openbare ruimte. Een risico is de kans dat iets zich voordoet maal de impact van eventueel letsel. Een aanvaardbaar speelrisico is een risico dat geen aanleiding geeft tot ernstige ongevallen, is te herkennen **en de speelwaarde verhoogt**.

Kans / Effect	Bijna niet denkbaar	Denkbaar maar onwaarschijnlijk	Mogelijk in grensgeval	Zeer wel mogelijk	Te verwachten
Berperkt: Letsel zonder verzuim, EHBO of (ernstig) hinder					
Belangrijk: Letsel met verzuim, EHBO of (ernstig) hinder					
Ernstig: letsel met irreversibel effect (invaliditeit)					
Zeer ernstig: Één dode					
Een ramp: Enkele doden					

- = aanvaardbaar risico
- = lage risico
- = ernstig risico
- = zeer ernstig risico
- = onaanvaardbaar risico

Figuur 7 voorbeeld risicomatrix (van [www.veiligheid.nu](http://www.veiligheid.nu))

Sommige risico's kunnen door het nemen van maatregelen eenvoudig van onaanvaardbaar tot aanvaardbaar worden teruggebracht. Een voorbeeld hiervan is het verwijderen van een plank waar spijkers uitsteken op ooghoogte, bij een hut op maaiveld in een druk bespeeld bosje in de buurt.

De beheerders van de openbare ruimte kunnen via (opfris)cursussen genoeg kennis en ervaring opdoen om dagelijks beheer, inspecties en specifieke situaties als huttenbouw op passende wijze aan te pakken.

#### 4.1.4. Inspecties en registratie van de gegevens

Speeltoestellen worden geïnspecteerd om te voldoen aan de eisen volgens het WAS en om het niveau van onderhoud op lange termijn te garanderen.

De inspecties worden minimaal zo vaak als nodig uitgevoerd op basis van onder andere gebruikintensiteit, materiaal, weersinvloeden, enz. Veelal passend is vier maal per jaar, bij voorkeur drie operationele inspecties rond januari, juli en oktober en de jaarlijkse hoofdinspectie inspectie rond maart - april, vlak voordat het speelseizoen begint.

De gemeente stelt hierbij als eis dat de hoofdinspecties worden uitgevoerd door een specialist geregistreerd als minimaal Inspecteur Spelen 1-ster bij Stichting Veilig Spelen (SVS), bij voorkeur Inspecteur Spelen 2-ster. Tevens stelt de gemeente als eis dat de operationele inspecties worden uitgevoerd door een specialist die een certificaat heeft van minimaal Inspecteur Spelen-basis bij SVS.



De handhaver van het WAS, de Nederlandse Voedsel- en WarenAutoriteit (NVWA) stelt *nu* nog als plicht dat er een logboek wordt bijgehouden. In het WAS Bijlage III staan de vereisten voor een dergelijk logboek, bevattend gegevens over identificatie van het speeltoestel, aantekeningen betreffende inspecties en het onderhoud en gegevens over ongevallen die verband houden met het toestel<sup>10</sup>. Dit logboek moet voorhanden zijn bij controles. De gemeente stelt als eis dat de gegevens uit inspecties, onderhoud en klachtenafhandeling voor het hele areaal aan speel- en beweegvoorzieningen inzichtelijk zijn, zodat deze eenvoudig om te zetten zijn naar managementinformatie voor het beleid.

Van belang is dat eventuele gebreken die kunnen leiden tot onveiligheid direct na de inspecties verholpen worden. Apart van gebleken gebreken uit inspecties, komen meldingen en klachten binnen via het meldpunt van het Avri. Ook hiervoor geldt dat het van belang is deze snel op te lossen, bij voorkeur binnen één week.

## 4.2. Gewenst onderhoudsniveau

De wijze van onderhoud moet ervoor zorgen dat de plek en het toestel schoon, heel en veilig zijn. Dit houdt in dat zolang het toestel altijd schoon is, goed in de verf zit, goed functioneert en voldoet aan de geldende veiligheidseisen, de speelvoorzieningen een dikke 10 als rapportcijfer krijgen en het onderhoudsniveau 100% is. Er wordt een basisniveau van 75% of te wel kwaliteitsniveau B in de CROW- systematiek nagestreefd, zie ook § 2.7.3.

## 4.3. Huidig areaal

### 4.3.1. Speelplekken

In totaal liggen er in de gemeente 73 speel- en beweegplekken, waarvan 10 bij scholen, deze zijn niet openbaar toegankelijk en de toestellen worden niet bekostigd door de gemeente. Er zijn 2 openbaar toegankelijke schoolpleinen die vallen binnen de 63 openbare speel- en beweegplekken. Deze 63 openbare plekken zijn over de kernen verdeeld.

Kern	Kinder- aantallen	Plekken	Aantal tst per plek
Kesteren	1.376	16	5,5
Opheusden	1.534	13	6,1
Ochten	1.048	13	4,7
Echteld	123	4	5,0
IJzendoorn	239	5	5,6
Dodewaard met Hien	800	10	4,3
Wely	14	1	2,0
Verspreide huizen	1.050	1	onbekend

Tabel 5 Kinderaantallen, speelplekken en gemiddeld aantal toestellen per plek naar kern

Van deze 63 speelplekken zijn er 45 geschikt voor 0- tot en met 5-jarigen (kinderen), 52 voor 6- tot en met 11-jarigen (jeugdigen) en 22 voor 12- tot en met 18-jarigen (jongeren).

De gemeente stelt als eis dat areaaluitbreidingen - of inkrimpingen via, een, bij voorkeur digitaal, systeem bijgehouden worden en inzichtelijk zijn.

<sup>10</sup> De volledige tekst van het WAS (met bijlagen) is te vinden op <http://wetten.overheid.nl/zoeken/>



### 4.3.2. Speeltoestellen

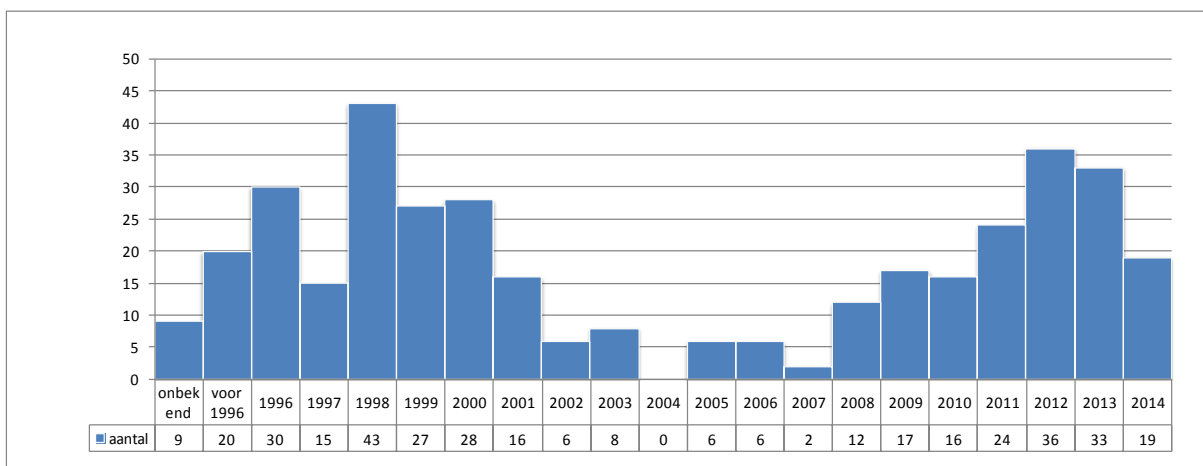
Gemiddeld staan er op een plek 5,1 toestellen voor sport en spel. Dit zijn verschillende typen speeltoestellen. Van de in totaal circa 313 toestellen in gemeentelijk beheer zijn 272 geschikt voor kinderen, 246 voor jeugdigen en 66 voor jongeren.

Type toestellen	Aantal	Perc.
Wipveren en wippen	75	24,0%
Duikelrekken en bruggen	25	8,0%
Schommels	34	10,9%
Balanceren en bokspringen	22	7,0%
Glijbanen	15	4,8%
Zandspeeltoestellen	5	1,6%
Draaitoestellen en looptonnen	12	3,8%
Klimtoestellen en ruimtenetten	19	6,1%
Huisjes	11	3,5%
Combinatietoestellen	29	9,3%
Speelelement jongeren/overkapping	2	0,6%
Kabelbanen	3	1,0%
Sporttoestellen divers	23	7,3%
Voetbaldoelen	29	9,3%
Speelaanleidingen en kruipbuizen	9	2,9%
<b>Totaal</b>	<b>313</b>	<b>100%</b>

Tabel 6 Aantal en percentage speel- en sporttoestellen naar type

Opvallend is dat ruim de helft van het toestelbestand wordt ingenomen door de speelfuncties wippen, duikelen, balanceren en voetballen. Dit zorgt voor een nogal eenzijdig aanbod.

In onderstaande grafiek zijn de toestellen weergegeven naar plaatsingsjaar. Opvallend is dat meer dan de helft van de toestellen ouder is dan 10 jaar. Deze toestellen hebben hun theoretische levensduur al bereikt maar kunnen voor acceptabele onderhoudskosten nog veilig in stand gehouden worden. Hierbij zitten veel wipveren, een aantal combinatietoestellen, glijbanen en klimelementen.

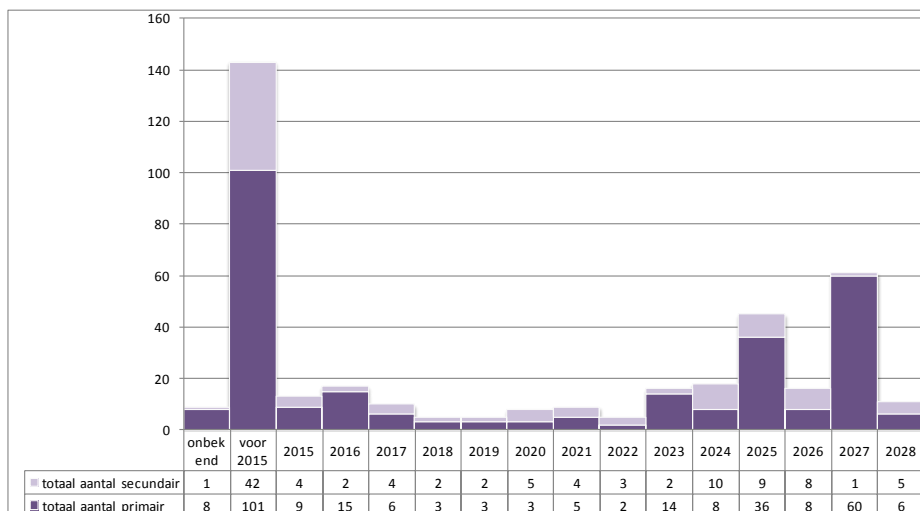


Figuur 8 Aantal speel- en sporttoestellen naar plaatsingsjaar

Gekeken naar de plaatsingsjaren zijn vanaf 2008 tot 2014 weer meer speeltoestellen geplaatst ten opzichte van de eerste piek in aanschaf van 1996 tot en met 2001.



Door de plaatsingsjaren te verhogen met de theoretische technische levensduur wordt inzicht verkregen in de vervangingssituatie. Daarbij wordt per type toestel, afhankelijk van materiaal en aandeel bewegende delen, een vervangingstermijn gehanteerd (zie Bijlage VIII). Aangezien sommige toestellen veel korter meegaan dan andere komen die als snel voor een tweede vervanging in aanmerking of zelfs een derde, terwijl een duurzaam rvs toestel dus drie keer langer meegaat. In onderstaande grafiek wordt de vervangingssituatie weergegeven voor het huidige beeld en het streefbeeld.



Figuur 9 Theoretisch aantal te vervangen speel- en sporttoestellen naar jaar voor toestellen in het streefbeeld en toestellen die secundair zijn

Er is een vervangingsachterstand zoals blijkt uit bovenstaande grafiek. Deze toestellen zijn door levensduurverlengende maatregelen langer in stand gehouden dan de technische levensduur. Toch zullen deze toestellen de komende beleidsperiode vervangen moeten worden of komen te vervallen. De vervangingsachterstand is minder groot in het streefbeeld. De huidige achterstand is mede ontstaan omdat het beleid uit 2009/2010 onvoldoende ten uitvoer is gebracht door een amendement. In het amendement werd gevraagd om op de plekken die op de nominatie stonden om te vervallen de toestellen te laten staan totdat de toestellen niet meer veilig zijn.

Gemeente Neder-Betuwe heeft het afgelopen decennium veel geïnvesteerd in speelplekken blijkt uit Figuur 8. De afgelopen jaren zijn veel toestellen van Kompan en Boer aangeschaft. Ook in de periode 1996 tot en met 2000 zijn er veel toestellen van Boer aangeschaft.

### 4.3.3. Ondergronden

Waar dit uit oogpunt van veiligheid nodig is, zijn onder de speeltoestellen valdempende veiligheidsondergronden aangebracht. Dit is het geval bij alle toestellen met een valhoogte van 0,60 meter of meer in verharding en met een valhoogte van 1,50 meter of meer in gras. In totaal ligt er onder de speeltoestellen in beheer van de gemeente waar nodig 4.748 m<sup>2</sup> veiligheidsondergrond.

Veiligheidsondergrond	Omvang m <sup>2</sup>	Aanschafwaarde
valdempend zand	3.439	€ 120.381
rubbertegels gelijmd	1.019	€ 132.405
in-situ /gegoten rubber	60	€ 11.700
kunstgras	230	€ 17.480

Tabel 7 Omvang veiligheidsondergronden



De grasondergronden zijn niet specifiek in kaart gebracht maar hebben een valdempende waarde tot 1,50 meter. Bij vervanging of nieuwe valdempende ondergronden is de standaard valdempend zand, zie ook § 2.7.3.

#### **4.3.4. Hekwerken**

Waar gewenst door bewoners zijn hekwerken rond speelplekken aangebracht. Deze hekwerken worden onderhouden vanuit het speelbudget. De voorzichtige inschatting is dat er bij circa een kwart van de speelplekken rondom hekwerken aanwezig zijn met een lengte van circa 80 meter. Dat betekent totaal circa 1250 meter hekwerk. Bij een aanschafwaarde van € 94 per meter is de inventariswaarde hiervan al gauw circa € 117.000. Bij vervanging gaat de voorkeur uit naar hagen, zie § 2.7.1, waardoor er in de toekomst minder hekwerken zijn om te onderhouden en te vervangen.

### **4.4. Beheer- en onderhoudsmaatregelen**

Onder onderhoud vallen alle taken die fysiek aan de speelvoorzieningen worden uitgevoerd, hier is een contract voor met de Avri. Het doel van het onderhoud van speelvoorzieningen is dat de speelvoorzieningen veilig (basisveiligheid) en functioneel zijn (technische kwaliteit) en hun geplande levensduur behalen.

#### **4.4.1. Beheer**

Onder beheer vallen alle activiteiten met betrekking tot speelvoorzieningen die niet bij onderhoud of beleid horen. Beheeractiviteiten vinden op kantoor plaats en resulteren in kosten voor uren. Deze activiteiten zijn onmisbare schakels in het geheel. Zonder deze acties wordt immers geen uitvoer gegeven aan het gestelde beleid. Het beheer wordt gezamenlijk door de gemeente en de Avri uitgevoerd. Beheermaatregelen zijn onder meer:

- het opstellen van visie op beheer en onderhoud
- het maken van ontwerpen en bestekken
- het aansturen van onderhoud en veiligheid
- het beheren van gegevens
- het verzorgen van inspraak
- het afhandelen van klachten

In regelmatig halfjaarlijks overleg tussen de gemeente en Avri wordt het optimum tussen onderhoud en vervanging van de speel- en beweegvoorzieningen bepaald. Hiermee wordt nader invulling gegeven aan de beleidskeuzes zoals vastgesteld. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld dat bij noodzaak tot groot onderhoud bij veel toestellen op één plek besloten kan worden om een gehele speelplek op te knappen.

#### **4.4.2. Onderhoud speeltoestellen**

Onderhoud dat voortvloeit uit de geconstateerde gebreken tijdens de inspecties kan vaak worden onderverdeeld in groot en klein onderhoud. Het onderhoud wordt uitgevoerd door de Avri.



Onder klein onderhoud van toestellen wordt verstaan dat 4x per jaar of zo vaak als nodig wordt uitgevoerd:

- bouten en moeren vastdraaien
- uitstekende delen verwijderen
- schuren/glad maken
- bijverven/coaten
- losse onderdelen verwijderen/vastzetten
- kleine (eenvoudige) onderdelen vervangen (mogen zelfgemaakt zijn mits dezelfde eigenschappen als origineel)
- kleine schade oplossen (i.k.v. vandalisme/veiligheid)

Onder groot onderhoud van toestellen wordt verstaan dat 1x per jaar of zo vaak als nodig wordt uitgevoerd:

- specialistisch of groot reparatiewerk
- funderings- en stabiliteitsproblemen oplossen
- grote onderdelen toestel vervangen (staander, dak, plateau, glijgoot e.d.)
- grote schade oplossen (ikv vandalisme/veiligheid), bij wijziging constructie AKI benaderen voor eventuele herkeuring
- toestel verwijderen/vervangen

#### **Stand van zaken onderhoud speeltoestellen**

Aan de hand van de inspectiegegevens en beschikbare foto's van de *speeltoestellen* wordt het onderhoudsniveau hiervan geschat tussen kwaliteit C en B. Ze voldoen aan de vereisten volgens het WAS maar zijn niet in alle gevallen schoon of schadevrij. Het gewenste niveau is B of hoger.

#### **4.4.3. Onderhoud ondergronden en omgeving**

Aan ondergronden, hekwerken en de omgeving van speel- en beweegplekken wordt klein en groot onderhoud uitgevoerd. Het onderhoud wordt uitgevoerd door de Avri.

Onder klein onderhoud van ondergronden wordt verstaan dat 2x per jaar wordt uitgevoerd:

- vegen en bladblazen (vuilruimen en gevaarlijke situaties oplossen e.d.)
- aanvullen kleine hoeveelheden ondergrond (losse materialen)
- klein deel herstraten/herstellen/lijmen

Onder groot onderhoud van ondergronden en hekwerken wordt verstaan dat 1x per jaar wordt uitgevoerd, of tussendoor bij meldingen en klachten binnen 1 week:

- bezanden ondergronden en opborstelen
- vervangen delen ondergronden (rubber tegels, kunstgras e.d.)
- reparaties gietrubber/kunstgras beschadigingen
- schoonmaken reinigen kunststof ondergronden
- vervangen zandondergronden/zandbakzand
- zaaien doelmonden
- doorzaaien speelplekken grasondergrond
- reparaties hekwerk



Het omgevingsonderhoud gebeurt met dezelfde frequentie als het overige onderhoud straatmeubilair, namelijk 4x per jaar. Onder omgevingsonderhoud op speel- en beweegplekken wordt verstaan:

- zwerfvuil ruimen
- maaien plus rond obstakels maaien tot 30 cm
- snoeien beplanting (indien aanwezig)
- onkruidbeheersing

#### Stand van zaken onderhoud ondergronden, hekwerken en omgeving

Aan de hand van de inspectiegegevens en het veldwerk wordt het onderhoudsniveau van de *veiligheidsondergronden* geschat tussen niveau C en B. Bij rubbertegels ondergronden wordt het niveau ingeschat op kwaliteit C. Er is aanzienlijke schade en het gras staat tussen de tegels. Bij zandondergronden wordt de kwaliteit ingeschat op B. Het gewenste niveau van onderhoud van alle ondergronden is B of hoger.

Het onderhoudsniveau van de hekwerken wordt aan de hand van het veldwerk ingeschat tussen kwaliteitsniveau A en B. Hiermee voldoet het onderhoudsniveau van de hekwerken aan het gewenste niveau van B of hoger.

#### 4.4.4. Onderhoud trapvelden



Trapveld in Kesteren

Voor de bespeelbaarheid van (gras-)trapvelden is goed onderhoud essentieel. Na regen moet het veld weer snel bespeelbaar zijn. Onder groot onderhoud bij trapvelden, dat 1x per jaar wordt uitgevoerd, wordt verstaan:

- maaien, verticuteren, vegen, rollen, bezanden, beluchten, beregenen, bemesten, bestrijding onkruid, mollen en drainage doorspuiten

#### Stand van zaken onderhoud ondergronden en hekwerken

Aan de hand van de inspectiegegevens en het veldwerk wordt het onderhoudsniveau van de *trapvelden* geschat tussen niveau C en B. Er zijn kuilen bij het maaiveld in de doelmonden, de afwatering is niet meer optimaal, er zijn kuilen in het veld. Het gewenste niveau van trapvelden is B of hoger.

#### 4.4.5. Vandalisme

Vandalisme komt helaas ook voor in de gemeente Neder-Betuwe. Dit betekent per jaar een kleine schadepost. Dit wordt bekostigd uit het reguliere vervangingsbudget voor speeltoestellen.

#### 4.4.6. Onderhoudsschema

Uitgangspunt bij het plannen van de beheer- en onderhoudstaken zijn veiligheid en functionaliteit. Een onderhoudsschema zorgt ervoor dat er regelmatig iemand op de speelplekken komt en de toestellen controleert en op die manier de veiligheid optimaal wordt geborgd. Onderstaand schema geeft een leidraad hiervoor.

	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
visuele inspectie	A+B											
operationele inspectie	A						A			A		
hoofdinspectie				A								
klein onderhoud toestellen		A			A			A			A	
klein onderhoud ondergronden		A			A			A			A	
groot onderhoud toestellen		A/ES			A/ES			A/ES			A/ES	
groot onderhoud ondergronden				A/ES								
klein en groot onderhoud hekwerken	A/ES											
	A	AVRI										
	B	bewoners										
	ES	externe specialist										

Figuur 10 jaarschema werkplan



#### 4.5. Aanbevelingen beheer en onderhoud

Uit bovenstaande inventarisatie van de wettelijke eisen, het gewenste onderhoudsniveau, het areaal aan plekken, toestellen, ondergronden en hekwerken en een inschatting van het huidige onderhoudsniveau volgen de volgende aanbevelingen:

- Zorg voor een makkelijk inzichtelijk en volledig beheersysteem waardoor er een eenvoudige en regelmatige afstemming kan zijn tussen beleid, en beheer en onderhoud van speel- en beweegvoorzieningen van de gemeente en de uitvoerder van het beheer en onderhoud (Avri).
- Vervang rubbertegels en gegoten rubber valdempende ondergronden aan het einde van hun technische levensduur door zandondergronden om aan te sluiten bij het beleid.
- Vorm hekwerken zoveel mogelijk om naar hagen zodra deze aan het eind van hun technische levensduur zijn om aan te sluiten bij het beleid.
- Het onderhoudsniveau van toestellen, rubbertegel ondergronden en trapvelden voldoet niet aan het gewenste niveau. Aan te raden is het huidige onderhoudscontract met de externe partij te herzien of het onderhoud op termijn weer in te besteden. Dit laatste heeft als voordeel dat specialistische kennis over spelen beschikbaar is en hierdoor klein onderhoud goedkoper en gemakkelijker kan worden uitgevoerd.
- Besteed groot onderhoud (inclusief vervanging) uit. Hiermee wordt een gunstige prijs/kwaliteitsverhouding behaald en garanties blijven intact.
- Stimuleer bewoners bij te dragen aan de beeldkwaliteit van speel- en beweegvoorzieningen door ze een kleine beloning hiervoor te geven, bijvoorbeeld een barbecuebon. Stem daarbij goed af wat ze wel en niet kunnen doen.
- Loop de vervangingsachterstand van speel- en beweegtoestellen planmatig in.
- Stem de budgetten voor onderhoud en vervanging jaarlijks af op het actuele areaal om achterstand in vervanging te voorkomen.





## 5. UITVOERINGSVARIANTEN EN BIJBEHORENDE KOSTEN

In dit hoofdstuk wordt ten eerste bekeken wat de benodigde budgetten voor speelruimte moeten zijn bij de huidige inventaris. Vervolgens worden in dit hoofdstuk drie varianten voor uitvoering van het speelruimtebeleid voorgelegd met bijbehorende eenmalige en structurele kosten. Ten eerste een variant waarin het oude beleid leidend is. Een tweede variant waarin de nieuwe beleidsnormen leidend zijn en het optimale streefbeeld wordt behaald. Vervolgens een variant waarin de beleidsnormen sober worden nagestreefd.

### 5.1.1. Uitleg kostenstructuur

In dit beleidsplan worden twee soorten kosten onderscheiden: **structurele en eenmalige kosten**. **Structurele kosten** zijn de kosten die gemaakt moeten worden voor onderhoud en vervanging. Die zijn in ieder geval nodig omdat de aanwezige speelvoorzieningen altijd veilig moeten zijn. De basis voor de berekeningen van de structurele kosten is de inventaris. Aan de inventaris zijn namelijk normbedragen gekoppeld voor onderhoud en vervanging. In Bijlage VIII is een totaal overzicht van het aantal toestellen en de normen voor onderhoud en vervanging opgenomen. **Eenmalige kosten** zijn de kosten voor omvorming van de speelplekken tot het streefbeeld. Dit kunnen kosten zijn voor het verbeteren van een speelplek maar ook kosten voor het omvormen van een formele speelplek tot een informele speelplek.

### 5.1.2. Huidige inventaris

In onderstaande tabel staat het aantal en de waarde van de huidige inventaris in beheer bij de gemeente in Neder-Betuwe weergegeven.

HUDIGE INVENTARIS	AANTAL EN WAARDE
<b>Inventaris aantal:</b>	
Speelplekken	63
Speeltoestellen	261
Sporttoestellen	52
<b>Totaal speel en sport</b>	<b>313</b>
<b>Inventaris waarde:</b>	
Speeltoestellen	€ 684.659
Sporttoestellen	€ 161.634
Speelprikkels	€ 7.685
Meubilair e.d.	€ 53.803
Afscheidingen	€ 90.778
Veiligheidsondergrond	€ 281.966
<b>Totaal toestellen en ondergronden</b>	<b>€ 1.280.524</b>

Tabel 8 Inventariswaarde openbare speelplekken huidige situatie

### 5.1.3. Structurele kosten bij huidige inventariswaarde

De huidige inventaris zoals die wordt onderhouden en vervangen, staat gedeeltelijk op gemeentelijke openbare gronden en gedeeltelijk op openbaar toegankelijke schoolterreinen. In onderstaande tabel staan de normen voor onderhoud en vervanging doorgerekend voor gemeentelijke voorzieningen en die op openbaar toegankelijke schoolterreinen. Ter vergelijking staan hierachter de huidige budgetten voor onderhoud en vervanging.



	<b>Raming</b>	<b>Budget</b>
<b>Gemiddelde kosten per jaar</b>	<b>areaal</b>	<b>areaal</b>
	<b>gemeente</b>	<b>gemeente</b>
Onderhoud [uren en materiaal]	€ 62.570	€ 85.308
Vervanging	€ 91.343	€ 42.000
<b>Kosten totaal</b>	<b>€ 153.912</b>	<b>€ 127.308</b>

Tabel 9 Gemiddelde structurele kosten voor huidige inventaris naar voorzieningen op gemeentelijke gronden en op schoolterreinen in vergelijking met de huidige budgetten<sup>11</sup>

Uit Tabel 9 valt op dat gezien de normen te weinig budget is voor onderhoud en vervanging om de inventaris van de gemeente op een goede manier, volgens de beleidsuitgangspunten, te onderhouden en te vervangen. De toestellen kunnen niet veilig in stand gehouden worden met de huidige budgetten. Bij de gemiddelde vervangingskosten is nog geen rekening gehouden met de achterstand in vervanging. Er is een achterstand in de vervanging omdat de afgelopen jaren waarschijnlijk veel geïnvesteerd is in onderhoud van toestellen en minder in vervanging van toestellen. Aangenomen is dat deze achterstand circa € 381.000 bedraagt op basis van 143 toestellen die voor 2015 vervangen hadden moeten worden, zie hiervoor ook Figuur 9 in § 4.3.2.

Verder is in Tabel 9 te zien dat de verdeling tussen het onderhoudsbudget en vervangingsbudget is scheefgegroeid. Dit komt doordat de beheerders de huidige, te grote inventaris gezien de budgetten, veilig in stand hebben gehouden en dus veel moeten investeren in onderhoud. De verhouding in de huidige budgetten is circa 70% voor onderhoud en 30% voor vervanging terwijl dit in het ideale geval bijna omgekeerd is: 60% voor vervanging en 40% voor onderhoud. Dit betekent dat van het huidige budget van € 127.308 circa € 75.000 voor vervanging gereserveerd moet worden en circa € 50.000 voor onderhoud.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de toestellen op schoolterreinen zijn voor de scholen. Alleen als er sprake is van vandalisme wordt dit tot op heden bij openbare scholen bekostigd door de gemeente. In de nieuwe beleidsperiode worden geen kosten voor speeltoestellen op schoolterreinen meer vergoed. In de uitvoeringsvarianten is hiermee rekening gehouden, behalve in het geval dat de voorzieningen nodig zijn voor het basisnetwerk aan speelvoorzieningen.

Om het verschil tussen de huidige budgetten en de benodigde budgetten volgens de normen nog inzichtelijker te maken is in Tabel 10 de kostenstructuur voor de komende tien jaar weergegeven. De daadwerkelijke vervangingsbehoefte verschilt per jaar omdat de plaatsingsjaren verschillen zoals in Figuur 8 te zien is, zie § 4.3.2. In de tabel staat weergegeven wat de geraamde vervangings-, onderhouds-, en achterstandkosten per jaar zijn. Er is een aanname gedaan dat de achterstand in de komende tien jaar moet zijn ingelopen.

<sup>11</sup> In 2015 en 2016 is het budget voor onderhoud dat de Avri uitvoert € 85.213 per jaar, vanaf 2017 is dit jaarlijks € 82.213.



Jaar	Vervanging	Onderhoud	Achterstand	Totaal
2016	€ 70.016	€ 62.570	€ 38.112	€ 170.697
2017	€ 71.882	€ 62.570	€ 38.112	€ 172.563
2018	€ 10.028	€ 62.570	€ 38.112	€ 110.710
2019	€ 6.933	€ 62.570	€ 38.112	€ 107.615
2020	€ 14.153	€ 62.570	€ 38.112	€ 114.834
2021	€ 14.412	€ 62.570	€ 38.112	€ 115.094
2022	€ 11.050	€ 62.570	€ 38.112	€ 111.731
2023	€ 10.963	€ 62.570	€ 38.112	€ 111.644
2024	€ 66.607	€ 62.570	€ 38.112	€ 167.288
2025	€ 69.025	€ 62.570	€ 38.112	€ 169.706

Tabel 10 Raming vervangingskosten, onderhoudskosten, kosten voor weg werken achterstand en totale kosten

**Conclusie:** Wordt er niets aan de omvang van de inventaris gedaan bij gelijkblijvende budgetten dan zal er een verdere achterstand in vervanging ontstaan en zullen er veiligheidsproblemen optreden.



## 5.2. Variant 1: Uitvoering voorzetting huidige situatie

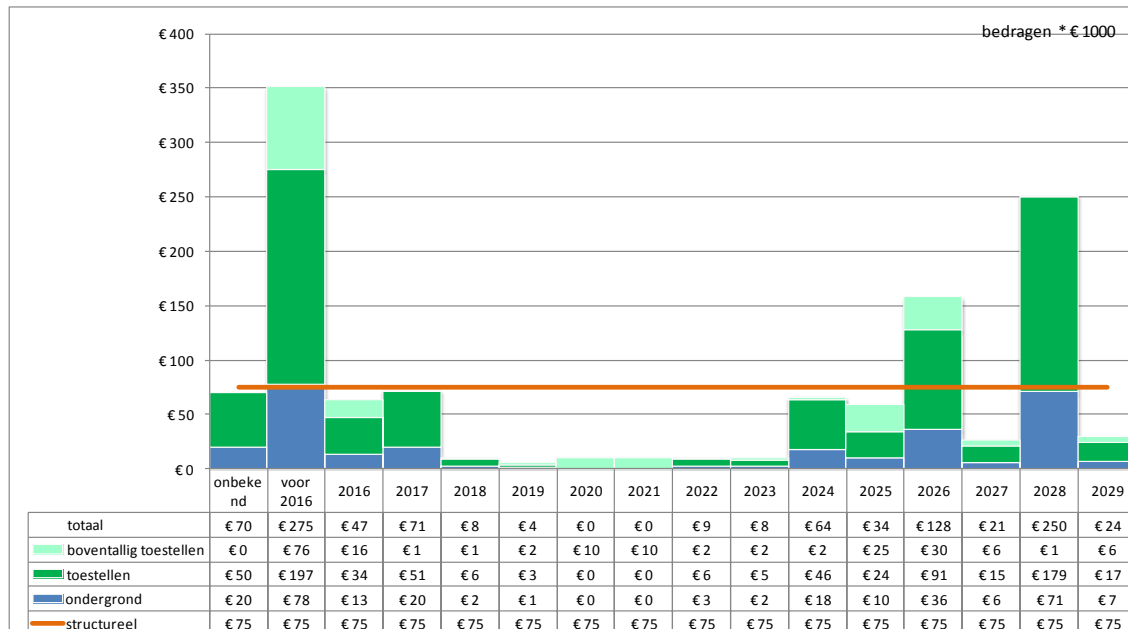
Zoals in voorgaande paragraaf duidelijk werd kan met de huidige budgetten de huidige inventaris niet verantwoord in stand worden gehouden. Daarom worden in deze uitvoeringsvariant waarin het beleid niet wijzigt, toestellen pas verwijderd als ze niet meer veilig zijn, wordt bekeken wat de veranderingen in inventaris moeten zijn om toch op een verantwoorde manier de speelvoorzieningen te kunnen onderhouden en vervangen.

### 5.2.1. Inventariswaarde

Als het huidige budget leidend is in keuze voor (veilige) speelruimte dan zal de inventaris hierbij passend moeten zijn en inkrimpen. Er is in nu nog € 127.308 beschikbaar per jaar voor onderhoud en vervanging, daar waar bij het huidige areaal nu gemiddeld € 153.912 per jaar nodig is. Uitgaande van een verhoudingsgewijze situatie moet de inventariswaarde en daarmee het areaal dalen naar circa € 1.030.000 om het areaal volgens de beleidsuitgangspunten en veilig in stand te houden.

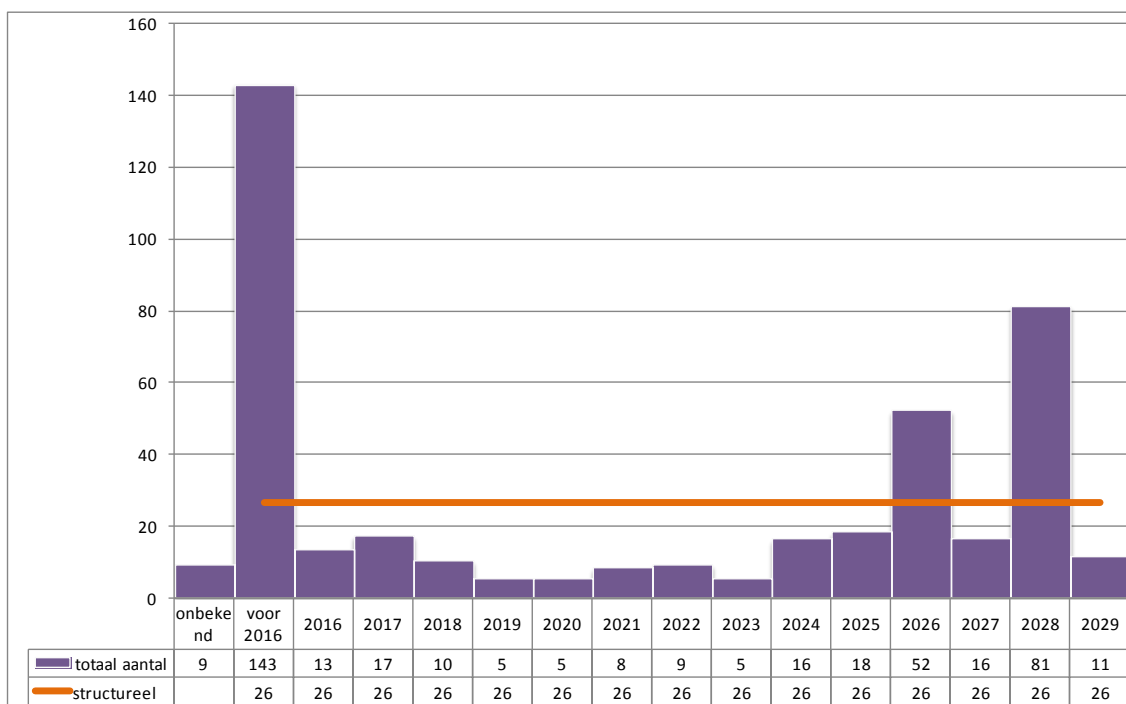
### 5.2.2. Vervangingskosten

Het huidige budget voor vervanging is € 42.000 zoals in Tabel 9 te zien is. De verhouding tussen onderhoud en vervanging is echter scheefgegroeid en in het ideale geval is het budget voor vervanging € 75.000 (van de totale € 127.308). Hiermee kan een gedeelte van de benodigde vervanging per jaar worden uitgevoerd. Het inhalen van de achterstand is met dit budget niet mogelijk. Er zullen dus toestellen moeten verdwijnen. Daarbij verdwijnen de oude en slechte toestellen als eerste. In onderstaande figuur staat boven de **oranje lijn** aangegeven hoeveel aan waarde er per jaar niet vervangen kan worden.



Figuur 11 Vergelijking waarde aan toestellen en ondergronden te vervangen en beschikbaar (structureel) budget per jaar (bedragen x € 1.000)

Bovenstaand Figuur 11 geeft alleen de waarde weer. In Figuur 12 staat dit uitgedrukt in aantal toestellen. De toestellen boven de **oranje lijn** (huidig vervangingsbudget / gemiddelde toestelprijs) kunnen niet vervangen worden.



Figuur 12 Vergelijking aantal te vervangen en het aantal dat structureel vervangen kan worden op basis van huidig budget per jaar (inclusief ondergronden)

### 5.2.3. Onderhoudskosten

Tot nu toe hebben de beheerders aangetoond over veel creativiteit te bezitten om met de huidige begroting de inventaris in stand te houden op een voldoende veiligheidsniveau. Op een gegeven punt heeft meer onderhoud geen zin; dan zijn de toestellen gewoon op. Dit verschilt uiteraard per toestel door verschillen in bijvoorbeeld materialen, speeldruk en type ondergrond. Vooralsnog zijn de onderhoudsbudgetten per jaar € 62.570 voor het huidige areaal zoals in Tabel 9 te zien is. Deze zullen echter gaan oplopen vanwege de behoefte aan levensduurverlengende maatregelen, omdat er onvoldoende vervangingsbudget zal zijn.

### 5.2.4. Financieel overzicht

De totale geraamde kosten voor het veilig in stand houden van het huidige areaal zijn naast de huidige beschikbare budgetten gezet, zodat het verschil inzichtelijk wordt. Als de toestellen verdwijnen zoals in de kolom toestelmutaties staat aangegeven, wordt het mogelijk de achterstand op te lossen en de overblijvende voorzieningen functioneel en veilig in stand te houden nu en in de verdere toekomst.



Jaar	Vervanging	Onderhoud	Achterstand	Totaal	Totaal beschikbaar	Verschil	Toestelmutteries
2016	€ 70.016	€ 62.570	€ 38.112	€ 170.697	€ 127.308	-€ 43.389	-22
2017	€ 71.882	€ 62.570	€ 38.112	€ 172.563	€ 124.275	-€ 48.288	-24
2018	€ 10.028	€ 62.570	€ 38.112	€ 110.710	€ 124.275	€ 13.565	7
2019	€ 6.933	€ 62.570	€ 38.112	€ 107.615	€ 124.275	€ 16.660	8
2020	€ 14.153	€ 62.570	€ 38.112	€ 114.834	€ 124.275	€ 9.441	5
2021	€ 14.412	€ 62.570	€ 38.112	€ 115.094	€ 124.275	€ 9.181	5
2022	€ 11.050	€ 62.570	€ 38.112	€ 111.731	€ 124.275	€ 12.544	6
2023	€ 10.963	€ 62.570	€ 38.112	€ 111.644	€ 124.275	€ 12.631	6
2024	€ 66.607	€ 62.570	€ 38.112	€ 167.288	€ 124.275	-€ 43.013	-22
2025	€ 69.025	€ 62.570	€ 38.112	€ 169.706	€ 124.275	-€ 45.431	-23
2026	€ 170.029	€ 62.570		€ 232.599	€ 124.275	-€ 108.324	-55
2027	€ 29.284	€ 62.570		€ 91.853	€ 124.275	€ 32.422	16
2028	€ 251.513	€ 62.570		€ 314.082	€ 124.275	-€ 189.807	-96
2029	€ 32.603	€ 62.570		€ 95.173	€ 124.275	€ 29.102	15
2030	€ 93.380	€ 62.570		€ 155.950	€ 124.275	-€ 31.675	-16
2031	€ 136.218	€ 62.570		€ 198.787	€ 124.275	-€ 74.512	-38
2032	€ 149.868	€ 62.570		€ 212.438	€ 124.275	-€ 88.163	-44
2033	€ 72.381	€ 62.570		€ 134.951	€ 124.275	-€ 10.676	-5
2034	€ 39.172	€ 62.570		€ 101.742	€ 124.275	€ 22.533	11
2035	€ 25.990	€ 62.570		€ 88.560	€ 124.275	€ 35.715	18
2036	€ 129.352	€ 62.570		€ 191.921	€ 124.275	-€ 67.646	-34

Tabel 11 Vergelijking raming vervangingskosten, onderhoudskosten, kosten voor weg werken achterstand en totale kosten met beschikbare budgetten en consequenties voor afname inventaris

Zoals in Tabel 11 te zien is bedraagt het tekort over de eerste vijf jaar (2016 – 2020) totaal circa € -52.000 (per jaar gemiddeld € -10.000). Dit tekort loopt op in de volgende vijf jaar (2021 – 2025) naar totaal circa € -54.000 (per jaar gemiddeld € -11.000). Het tekort aan budget voor onderhoud en vervanging loopt in de tien jaar daarna (2026 – 2035) op tot totaal circa € -383.000 (per jaar gemiddeld € -38.000). Wordt deze variant uitgevoerd dan moet de verdeling tussen onderhoud en vervanging gaan veranderen naar circa 60% voor vervanging en 40% voor onderhoud.

### 5.2.5. Consequenties

Met de huidige begroting is het onmogelijk de huidige voorzieningen functioneel en veilig in stand te houden nu en in de verdere toekomst. Er zijn allerlei gevolgen denkbaar die kunnen optreden bij dit model:

- Onveilige toestellen of toestellen met te grote onderhoudsinvestering verdwijnen ad-hoc.
- Speelplekken lopen ad hoc leeg, ook op plekken die je eigenlijk in stand wilt houden.
- Speelplekken lopen langzaam leeg, en zien er onverzorgd en karig uit.
- Plekken sluiten steeds minder aan op de behoefte.
- Er is een afname van veiligheid en beeldkwaliteit.
- Er is een toename van klachten en wensen.
- Er komen geen nieuwe speelplekken meer!



### 5.3. Variant 2: Uitvoering volgens optimaal streefbeeld

In variant 2 is er sprake van actieve omvorming van speelplekken naar een optimaal streefbeeld. Daarom wordt alvorens de inventariswaarde, vervangingskosten en onderhoudskosten toe te lichten eerst ingegaan op deze omvorming en omvormingskosten.

#### 5.3.1. Omvorming

Voor gemeente Neder-Betuwe is op basis van de beleidsnormen uit hoofdstuk 2 een analyse gemaakt en dit is vertaald in het gewenste streefbeeld aan speelvoorzieningen. Hierin staat welke speelplekken blijven en welke kunnen komen te vervallen. In hoofdstuk 3 zijn de overwegingen hierbij na te lezen en in Bijlage IX staan de gevolgen voor de verschillende speelplekken. In grote lijnen houdt het streefbeeld de wijzigingen in zoals in Tabel 12 weergegeven.

Kern	Huidige situatie		Streefbeeld		Wijzigingen bij en af			
	Plekken	Toest.	Plekken	Toest.	Nieuwe plekken	Nieuwe toest.	Bovent. plekken	Bovent. toest.
Kesteren	18	99	18	88	+4	+28	-4	-39
Opheusden	15	91	10	77	+0	+15	-5	-29
Ochten	15	70	11	62	+0	+3	-4	-11
Echteld	4	20	2	12	+0	+0	-2	-8
IJzendoorn	7	39	3	22	+0	+0	-4	-17
Dodewaard met Hien	12	52	9	53	+1	+11	-4	-10
Wely	1	-	-	-	+0	+0	-1	-2
Verspreide huizen	1	?	-	-	+0	+0	-1	-?

Tabel 12 Plekken huidig, in streefbeeld en wijzigingen bij en af

In de huidige situatie zijn er 63 speelplekken. Hieronder zijn veel plekken waar weinig kinderen meer omheen wonen. In het streefbeeld wordt dan ook aangegeven dat met 53 speelplekken kan worden volstaan. In het streefbeeld worden de schoolterreinen die niet noodzakelijk zijn voor het basisnetwerk niet meegenomen in de onderhoudscyclus. Het aantal speel- en sporttoestellen op de speelplekken kan mee veranderen en neemt gecombineerd met een herverdeling over de plekken af van 313 in het huidige beeld naar 285 in het streefbeeld.

#### 5.3.2. Omvormingskosten

Aan de hand van de maatregelen zoals beschreven in Bijlage IX en de kencijfers in Bijlage VIII worden in deze paragraaf de eenmalige investeringen om het streefbeeld te bereiken op een rij gezet. Naast het plaatsen van toestellen, prikkels en ondergronden zijn er bijkomende kosten zoals aanleg van ondergronden en andere werken. Er zijn herinrichtingskosten nodig in de omgeving of op de speelplek zelf op het moment dat een speelplek wordt omgevormd van formele speelruimte naar informele speelruimte. Ook wordt er rekening gehouden met uitvoeringskosten zoals het plannen en uitvoeren van participatie met bewoners, het schrijven van minicompetities enzovoorts. In onderstaande Tabel 13 staan de eenmalige kosten voor het realiseren van het streefbeeld.



<b>eenmalige kosten realiseren streefbeeld</b>	
Het verbeteren van informele speelruimte voor 0 tot en met 18 jaar: 34 speelprikkels en zitaanleidingen	€ 8.500
Het realiseren van 5 zoekgebieden + verbeteren plekken: 23 toestellen	€ 68.400
Het hergebruiken van 0 van de in totaal 116 boventallige toestellen tot. wrd. € 0 (besparing)	€ -
De bijkomende kosten veiligheidsondergrond (25%)	€ 17.100
<b>Subtotaal</b>	<b>€ 94.000</b>
Bijkomende (her)inrichtingskosten t.l.v. spelen: 75%	€ 72.900
Bijkomende (her)inrichtingskosten t.l.v. overige budgetten: 25%	€ 24.300
De kosten voor de uitvoering van het speelruimteplan 9% van de eenmalige investeringskosten € 68.400	€ 6.200
<b>Totaal</b>	<b>€ 197.400</b>

Tabel 13 Eenmalige kosten realisatie streefbeeld

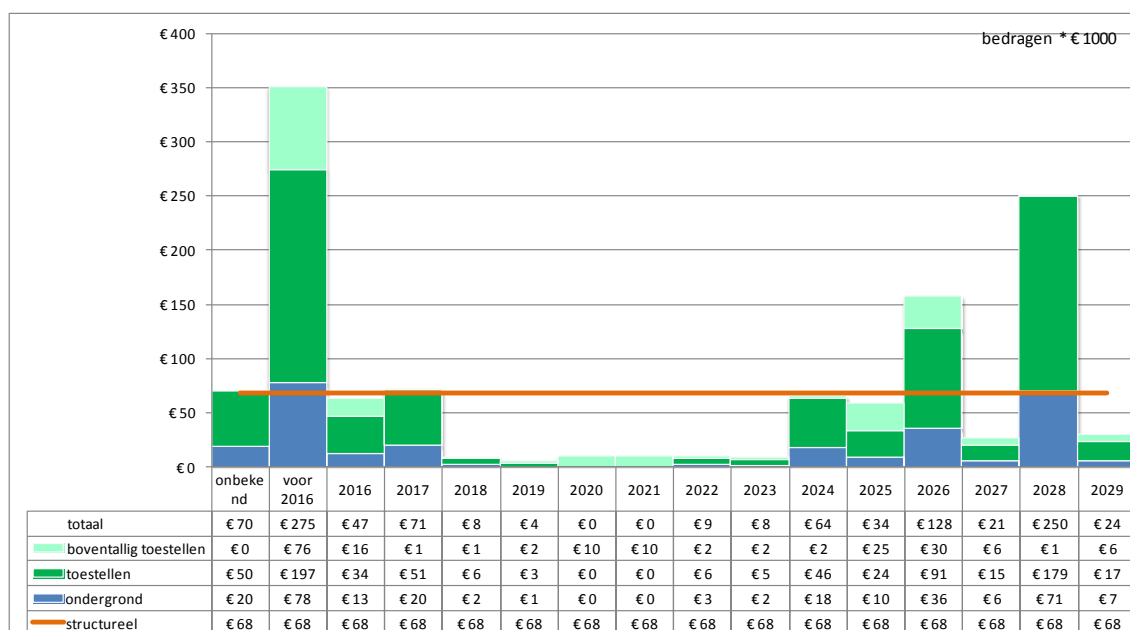
Door de omvorming te spreiden over de beleidsperiode kan optimaal gebruikgemaakt worden van de reguliere vervangingen en wordt zo min mogelijk aan kapitaalsvernietiging gedaan. Ook wordt de werkdruk die de uitvoering met zich meebrengt voor het opstellen van een uitvoeringsplan, het duurzaam inkopen, het plaatsen van toestellen en speelprikkels en de gewenste participatie verdeeld. Er moet wel rekening gehouden worden met extra uren binnendienst voor communicatie en participatie.

### 5.3.3. Inventariswaarde

Door de omvorming neemt het aantal plekken en toestellen af op die plekken waar ze het minst of niet nodig zijn. De totale inventariswaarde daalt daarmee van € 1.280.524 naar circa € 960.000. Hierdoor zijn er minder budgetten nodig voor zowel onderhoud als vervanging.

### 5.3.4. Vervangingskosten

De gemiddelde geraamde vervangingskosten zouden door het nemen van de maatregelen omlaag kunnen gaan van € 91.343 per jaar (zie Tabel 9) naar circa € 68.000 per jaar (exclusief achterstand). In Figuur 13 staan de gemiddelde vervangingskosten vermeld in het streefbeeld als oranje lijn aangegeven.



Figuur 13 Vergelijking waarde aan toestellen en ondergronden te vervangen en geraamd (structureel) budget per jaar in streefbeeld (bedragen x € 1.000)





### 5.3.5. Onderhoudskosten

Naast vervanging is ook regulier onderhoud nodig aan de toestellen. Dit is berekend aan de hand van kencijfers zoals opgenomen in Bijlage VIII Aantal en kosten speeltoestellen. De geraamde onderhoudskosten zijn in dit model lager dan in de huidige situatie. In deze variant kunnen de geraamde gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten geleidelijk dalen van € 62.570 (zie Tabel 9) naar circa € 46.000. Dit naar gelang de omvorming naar informele speelruimte zijn beslag heeft gekregen en centrale speelplekken zijn verbeterd.

### 5.3.6. Financieel overzicht

In Tabel 14 staat de kostenraming voor veilige instandhouding van de situatie in het streefbeeld weergegeven, bestaande uit vervanging, onderhoud, omvorming en inhalen van de vervangingsachterstand.

Jaar	Vervanging	Onderhoud	Achterstand	Omvorming	Totaal	Totaal beschikbaar	Verschil
2016	€ 47.059	€ 62.570	€ 27.462	€ 39.480	€ 176.570	€ 127.308	-€ 49.262
2017	€ 71.093	€ 60.721	€ 27.462	€ 39.480	€ 198.756	€ 124.275	-€ 74.481
2018	€ 8.451	€ 58.873	€ 27.462	€ 39.480	€ 134.266	€ 124.275	-€ 9.991
2019	€ 3.813	€ 57.025	€ 27.462	€ 39.480	€ 127.780	€ 124.275	-€ 3.505
2020	€ 0	€ 55.177	€ 27.462	€ 39.480	€ 122.118	€ 124.275	€ 2.157
2021	€ 0	€ 53.328	€ 27.462		€ 80.790	€ 124.275	€ 43.485
2022	€ 8.883	€ 51.480	€ 27.462		€ 87.825	€ 124.275	€ 36.450
2023	€ 7.540	€ 49.632	€ 27.462		€ 84.633	€ 124.275	€ 39.642
2024	€ 63.747	€ 47.783	€ 27.462		€ 138.992	€ 124.275	-€ 14.717
2025	€ 33.692	€ 45.935	€ 27.462		€ 107.088	€ 124.275	€ 17.187
2026	€ 127.558	€ 45.935			€ 173.493	€ 124.275	-€ 49.218
2027	€ 20.739	€ 45.935			€ 66.674	€ 124.275	€ 57.601
2028	€ 250.054	€ 45.935			€ 295.989	€ 124.275	-€ 171.714
2029	€ 23.685	€ 45.935			€ 69.620	€ 124.275	€ 54.655
2030	€ 75.796	€ 45.935			€ 121.731	€ 124.275	€ 2.544
2031	€ 135.533	€ 45.935			€ 181.468	€ 124.275	-€ 57.193
2032	€ 149.080	€ 45.935			€ 195.015	€ 124.275	-€ 70.740
2033	€ 72.381	€ 45.935			€ 118.316	€ 124.275	€ 5.959
2034	€ 39.172	€ 45.935			€ 85.107	€ 124.275	€ 39.168
2035	€ 25.990	€ 45.935			€ 71.925	€ 124.275	€ 52.350
2036	€ 129.352	€ 45.935			€ 175.287	€ 124.275	-€ 51.012

Tabel 14 Vergelijking raming vervangingskosten, onderhoudskosten, kosten voor wegwerken achterstand, kosten voor omvorming en totale kosten met beschikbare budget

De onderhoudskosten dalen geleidelijk naarmate het areaal is aangepast volgens het streefbeeld. Een eerste optie is de omvorming en het wegwerken van de achterstand in vervanging in de komende vijf jaar (2015 – 2019) te realiseren. In die periode (2016 - 2020) is dan per jaar gemiddeld een extra bedrag van circa € 27.000 nodig (totaal circa € 135.000). Deze investering zorgt er echter voor dat in de volgende vijf jaar (2021 – 2025) er een flink overschot zal zijn van totaal circa € 122.000 (per jaar gemiddeld € 24.000). In de tien jaar daarna (2026 – 2035) is het tekort hierdoor ook flink verlaagd van totaal circa € -383.000 in de huidige situatie naar totaal circa € -137.000 in het optimale streefbeeld (per jaar gemiddeld € -14.000).



Een tweede optie voor het realiseren van het optimale streefbeeld is in de eerste vijf jaar (2016 - 2020) vooral speelplekken op te heffen en in de tweede vijf jaar (2021 -2025) speelplekken te verbeteren. De eerste vijf jaar geeft dit een 'kaler' beeld voor bewoners, maar het gestelde streefbeeld kan binnen het huidige budget gerealiseerd worden. In de eerste vijf jaar (2016 -2020) is er geen extra budget nodig, in de tweede vijf jaar (2021 -2025) zal er zelfs ondanks investeringen een klein tekort zijn van circa € -10.000. In de tien jaar daarna (2026- 2035) is de situatie vergelijkbaar met die in de eerste optie.

Ook in deze uitvoeringsvariant moet de verdeling tussen onderhoud en vervanging gaan veranderen naar circa 60% voor vervanging en 40% voor onderhoud.

### **5.3.7. Consequenties**

Met deze begroting en de voorgestelde omvormingen is het mogelijk de voorzieningen functioneel en veilig in stand te houden nu en in de verdere toekomst. De voordelen van dit model worden als volgt ingeschat:

- Er ontstaat een eerlijke spreiding van speelruimte over het aantal kinderen en de kernen.
- De doelgroep kan blijvend terecht op goed ingerichte en gevarieerde speelplekken, speelplekken zien er verzorgd en netjes uit.
- De doelgroep en andere bewoners worden gestimuleerd om te gaan bewegen in de openbare ruimte.
- Er ontstaat ruimte om aan wensen van gebruikers en bewoners tegemoet te komen, speelruimte blijft aansluiten op de behoeften.
- Voor iedere groep jongeren is er een eigen plek en jongeren kunnen worden doorverwezen naar een meer geschikte plek voor dat moment.
- De benodigde budgetten voor vervanging en onderhoud gaan geleidelijk dalen, zelfs onder het huidige budget.



## 5.4. Variant 3: Uitvoering volgens sober streefbeeld

In variant 3 is er sprake van actieve omvorming van speelplekken naar een sober basisnetwerk. In dit sobere streefbeeld is naar een optimum gezocht tussen de beleidsnormen en het budget. Het aantal speelplekken per kern daalt, maar op de blijvende plekken wordt geïnvesteerd in een optimale inrichting. Omdat ook hier sprake is van actieve omvorming wordt eerst ingegaan op de omvormingskosten alvorens de inventariswaarde, vervangingskosten en onderhoudskosten toe te lichten.

### 5.4.1. Omvorming

Bij het sobere streefbeeld is ervan uitgegaan dat kinderen en jeugdigen binnen barrières zoals aangegeven op de tekeningen in Bijlage X bij een speelplek moeten kunnen komen. Dat betekent dat in het sobere streefbeeld minimaal 31 plekken als basisnetwerk dienen. Hierbij is de inrichting per plek zeer uitgebreid. De voorgestelde veranderingen per plek en per kern zijn terug te lezen in Bijlage IX. Het aantal speel- en sporttoestellen op de speelplekken kan mee veranderen en neemt gecombineerd met een herverdeling over de plekken af van 313 in het huidige beeld naar 194 in het streefbeeld. In het sober streefbeeld worden de schoolterreinen die niet noodzakelijk zijn voor het basisnetwerk niet langer meegenomen in de onderhoudscyclus.

### 5.4.2. Omvormingskosten

Aan de hand van de maatregelen zoals beschreven in Bijlage IX en de kencijfers in Bijlage VIII worden in deze paragraaf de eenmalige investeringen om het sobere streefbeeld te bereiken op een rij gezet. Naast het plaatsen van toestellen, prikkels en ondergronden zijn er bijkomende kosten zoals aanleg van ondergronden en andere werken. Ook wordt er rekening gehouden met uitvoeringskosten zoals het plannen en uitvoeren van participatie met bewoners, het schrijven van mini-competities enzovoorts. In onderstaande Tabel 15 staan de eenmalige kosten voor het realiseren van het sobere streefbeeld.

<b>Eenmalige kosten realiseren sober streefbeeld</b>	
Omvormen van 34 speelplekken naar informele speelruimte, verbeteren plekken met 38 toestellen, geen hergebruik van 217 toestellen	€ 200.600
De kosten voor de uitvoering van het sobere streefbeeld 9% van de eenmalige investeringskosten € 200.600	€ 18.100
<b>Totaal</b>	<b>€ 218.700</b>

Tabel 15 Eenmalige kosten realisatie sobere streefbeeld

Door het omvormen van meer speelplekken naar informele speelruimte zoals geschetst in het sobere streefbeeld wordt verwacht dat het omvormen meer uren binnendienst gaat vragen dan het streefbeeld. Er zal met meer inspraakuren gerekend moeten worden om de omvormingen en bezuinigingen toe te lichten. Daardoor zijn de eenmalige omvormingskosten relatief hoger ingeschat dan in het optimale streefbeeld (variant 2). Ook in het sobere streefbeeld kan de omvorming echter wel worden verspreid over meerdere jaren.

### 5.4.3. Inventariswaarde

Door de omvorming neemt het aantal plekken en toestellen af op die plekken waar ze het minst of niet nodig zijn. De totale inventariswaarde daalt daarmee van € 1.280.524 naar circa € 810.000. Hierdoor zijn er minder budgetten nodig voor zowel onderhoud als vervanging.



#### 5.4.4. Vervangingskosten

De gemiddelde geraamde vervangingskosten zouden door het nemen van de maatregelen omlaag kunnen van de geraamde € 91.343 (zie Tabel 9) naar € 57.000 (exclusief achterstand).

#### 5.4.5. Onderhoudskosten

Naast vervanging is ook regulier onderhoud aan de toestellen nodig. Dit is berekend aan de hand van kencijfers zoals opgenomen in Bijlage VIII Aantal en kosten speeltoestellen. De geraamde onderhoudskosten zijn in dit model lager dan in de huidige situatie. In deze variant kunnen de geraamde gemiddelde onderhoudskosten geleidelijk dalen van € 62.570 (zie Tabel 9) naar circa € 37.000. Dit naar gelang de omvorming naar informele speelruimte zijn beslag heeft gekregen.

#### 5.4.6. Financieel overzicht

In Tabel 16 staat de kostenraming voor de veilige instandhouding weergegeven van de situatie in het sobere streefbeeld, bestaande uit vervanging, onderhoud, omvorming en inhalen van de vervangingsachterstand.

Jaar	Vervanging	Onderhoud	Achterstand	Omvorming	Totaal	Totaal beschikbaar	Vershil
2016	€ 34.289	€ 62.570	€ 20.010	€ 43.740	€ 160.609	€ 127.308	-€ 33.301
2017	€ 51.802	€ 59.728	€ 20.010	€ 43.740	€ 175.280	€ 124.275	-€ 51.005
2018	€ 6.158	€ 56.885	€ 20.010	€ 43.740	€ 126.793	€ 124.275	-€ 2.518
2019	€ 2.779	€ 54.043	€ 20.010	€ 43.740	€ 120.572	€ 124.275	€ 3.703
2020	€ 0	€ 51.201	€ 20.010	€ 43.740	€ 114.951	€ 124.275	€ 9.324
2021	€ 0	€ 48.359	€ 20.010		€ 68.369	€ 124.275	€ 55.906
2022	€ 6.473	€ 45.517	€ 20.010		€ 71.999	€ 124.275	€ 52.276
2023	€ 5.494	€ 42.674	€ 20.010		€ 68.178	€ 124.275	€ 56.097
2024	€ 46.449	€ 39.832	€ 20.010		€ 106.292	€ 124.275	€ 17.983
2025	€ 24.550	€ 36.990	€ 20.010		€ 81.550	€ 124.275	€ 42.725
2026	€ 92.946	€ 36.990			€ 129.936	€ 124.275	-€ 5.661
2027	€ 15.111	€ 36.990			€ 52.101	€ 124.275	€ 72.174
2028	€ 182.203	€ 36.990			€ 219.193	€ 124.275	-€ 94.918
2029	€ 17.258	€ 36.990			€ 54.248	€ 124.275	€ 70.027
2030	€ 55.229	€ 36.990			€ 92.219	€ 124.275	€ 32.056
2031	€ 98.757	€ 36.990			€ 135.747	€ 124.275	-€ 11.472
2032	€ 108.627	€ 36.990			€ 145.618	€ 124.275	-€ 21.343
2033	€ 52.741	€ 36.990			€ 89.731	€ 124.275	€ 34.544
2034	€ 28.543	€ 36.990			€ 65.533	€ 124.275	€ 58.742
2035	€ 18.938	€ 36.990			€ 55.928	€ 124.275	€ 68.347
2036	€ 94.253	€ 36.990			€ 131.243	€ 124.275	-€ 6.968

Tabel 16 Vergelijking raming vervangingskosten, onderhoudskosten, kosten voor weg werken achterstand, kosten voor omvorming en totale kosten met beschikbare budget

De onderhoudskosten dalen geleidelijk naarmate het areaal is aangepast volgens het streefbeeld. Een eerste optie is die omvorming en het wegwerken van de achterstand in vervanging in de komende vijf jaar (2016 – 2020) te realiseren. In de eerste vijf jaar (2016 - 2020) is per jaar gemiddeld een extra bedrag van circa € 15.000 nodig (totaal circa € 74.000). Deze investering zorgt er echter voor dat in de volgende vijf jaar (2021 – 2025) er een flink overschot zal zijn van totaal circa € 225.000. In de tien jaar daarna (2026 – 2035) is het tekort hierdoor nog verder verlaagd en zelfs omgedraaid naar een tekort van totaal circa € -383.000 in de huidige situatie naar overschot van totaal circa € 202.000 in het sobere streefbeeld.



Een tweede optie voor het realiseren van het sobere streefbeeld is in de eerste vijf jaar (2016 - 2020) vooral speelplekken op te heffen en in de tweede vijf jaar (2021 - 2025) speelplekken te verbeteren. De eerste vijf jaar geeft dit een 'kaler' beeld voor bewoners, maar het gestelde streefbeeld kan binnen het huidige budget gerealiseerd worden. In de eerste vijf jaar (2016 - 2020) is er geen extra budget nodig, in de tweede vijf jaar (2021 - 2025) zal er zelfs ondanks investeringen een klein overschot zijn van circa € 156.000. In de tien jaar daarna (2026 - 2035) is de situatie vergelijkbaar met die in de eerste optie voor de uitvoeringsvariant sober streefbeeld.

Ook in deze variant moet de verdeling tussen onderhoud en vervanging gaan veranderen naar circa 60% voor vervanging en 40% voor onderhoud. Daarbij geldt dat er een goede meerjarenplanning moet komen om het sobere streefbeeld te realiseren en hiervoor voldoende draagvlak te verkrijgen. Er is daarbij veel aandacht nodig voor communicatie.

#### **5.4.7. Consequenties**

Met deze begroting en de voorgestelde omvormingen is het mogelijk de voorzieningen functioneel en veilig in stand te houden nu en in de verdere toekomst. De gevolgen van dit model worden als volgt ingeschat:

- Er ontstaat een goede spreiding van de speelruimte over de kernen.
- De hoeveelheid speelruimte is niet afgestemd op het aantal kinderen in de kernen waardoor er een toename van klachten en wensen zal zijn.
- De doelgroep kan terecht op goed ingerichte plekken die er verzorgd en netjes uitzien.
- De doelgroep en andere bewoners hebben de mogelijkheid om te gaan bewegen in de openbare ruimte.
- Er is weinig ruimte om aan wensen van gebruikers en bewoners tegemoet te komen.
- Niet voor iedere groep jongeren is er een eigen plek en jongeren kunnen niet overal worden doorverwezen naar een meer geschikte plek voor dat moment.
- De benodigde budgetten voor vervanging en onderhoud gaan geleidelijk dalen, zelfs onder het huidige budget.



**OBB**

**Ingenieursbureau**  
specialisten in speelruimte

## BIJLAGEN





## BIJLAGE I. EVALUATIE SPEELRUIMTEBELEID 2009-2014

### Inleiding

In januari 2009 heeft de Raad het speelruimtebeleid 2009-2012 vastgesteld. In dit beleidsstuk staan de visie, kaders en uitgangspunten met betrekking tot speelruimte in onze gemeente. In september 2010 heeft het college ingestemd met de voorgestelde aanpak van de uitvoering van dit speelruimtebeleid en de locatiekeuzen voor definitieve 6-12 speelplekken. In het beleidsstuk werd de toezegging gedaan dat in 2013 een beheerplan zou volgen. De uitvoering van het speelruimtebeleid werd echter pas in 2014 afgerond. Inmiddels zijn alle definitieve plekken gerealiseerd of op niveau gebracht.

In de afgelopen jaren hebben we leerervaringen opgedaan en zijn we tegen knelpunten aangelopen. Daarnaast kan de leeftijdsopbouw in de wijken gewijzigd zijn, waardoor de huidige speelvoorzieningen niet tegemoetkomen aan de behoefte van de gebruikers.

### Wat hebben we de afgelopen jaren bereikt?

Van 2010 tot en met 2014 zijn 23 speeltuinen gerealiseerd, vernieuwd en/of uitgebreid. Het grootste deel van de speeltuinen was opgenomen in het uitvoeringsplan, maar er zijn ook enkele speelvoorzieningen gerealiseerd op initiatief of verzoek van de dorpsafdeling, jeugdigen of omwonenden. Sommige speelplekken die op de planning stonden, zijn niet gerealiseerd. Dit betreft speelplekken in nieuwbouwplannen die vertraging hebben opgelopen.

Bij de keuze van de speeltoestellen zijn te allen tijde de omwonenden van de speeltuin uitgenodigd.

### Evaluatie / leerpunten / knelpunten

#### *Eerlijke spreiding van speelruimte*

Om een goede spreiding van speelruimte te waarborgen, hebben we gewerkt met actieradius. Deze spreiding komt echter niet tegemoet aan het aantal kinderen dat in een wijk woont. In de praktijk kan het bijvoorbeeld zo zijn dat op basis van spreiding een wijk van een speeltuin moet worden voorzien, maar er geen kinderen in de betreffende wijk wonen. We willen in de toekomst meer rekening houden met kinderaantallen en leeftijdsopbouw in de wijk.

#### *3%-norm*

Er is onduidelijkheid over het hanteren van de 3%-norm voor speelruimte. In het nieuwe beleid moet duidelijk omschreven staan of het in nieuwbouwplannen gaat om 3% van een woongebied of van een uitgegeven gebied. Daarnaast moet duidelijk zijn of een nieuwbouwwijk een mogelijk tekort in speelruimte in de rest van de kern moet compenseren.



### *12+plekken*

Het speelruimteplan is gericht op speelruimte voor 0- tot 18-jarigen. Alleen plekken voor 6- tot 11-jarigen zijn als definitief aangewezen. Plekken voor 0- tot 5-jarigen en 12-plussers worden alleen aangelegd als daar behoefte aan is. Voor 12-plussers geldt verder dat er maximaal één plek per kern wordt gerealiseerd, de jongeren zich hier voor moeten inzetten en waar mogelijk een beweegmogelijkheid bij de plek moet worden toegevoegd. In de praktijk blijken de voorzieningen voor 12-plussers soms lastig te realiseren. Omwonenden maken bezwaar tegen een dergelijke plek, omdat zij bang zijn voor jongerenoverlast. Ook duren bestemmingsplanprocedures vaak lang. In 2014 heeft de gemeenteraad middels een motie de realisatie van een 12+plek in Opheusden tegengehouden. Door deze belemmeringen haken veel jongeren af, terwijl zij vaak met goede moed een participatietraject zijn gestart. Om jongeren niet weer teleur te stellen en geen tijd te investeren in zaken die uiteindelijk niet gerealiseerd worden, is het van belang duidelijke kaders te hebben voor 12+plekken.

### *Kinderaantallen*

Bij de realisatie van een nieuwe speeltuin willen we graag dat de behoefte van de speeltuin wordt aangetoond. Naast gemotiveerde omwonenden, willen we ook dat uit het aantal kinderen in de buurt aan toont dat er voldoende gebruikers zullen zijn. Momenteel hebben wij echter geen criteria waarop besloten kan worden of er voldoende kinderen in de buurt wonen.

### *Burgerparticipatie*

Burgerparticipatie in het speelruimtebeleid bestaat tot op heden uit het kiezen van de speeltoestellen die in een speeltuin komen. We willen onderzoeken of burgerparticipatie breder getrokken kan worden, bijvoorbeeld om van inwoners te vragen het groenonderhoud en onderhoud van toestellen te verzorgen.

### *Avri*

Sinds 1 april 2014 zijn de inspecties en het onderhoud aan speeltoestellen overgedragen aan de Avri. Onze verwachtingen van de Avri zijn echter niet concreet uitgewerkt. Concrete afspraken geven helderheid over wederzijdse verwachtingen en daarnaast maken ze het mogelijk financiële consequenties aan de opdracht te koppelen.

### *Burgerinitiatieven*

Vanuit de dorpsstafel zijn er meerdere keren budgetten vrijgemaakt om nieuwe speelvoorzieningen te realiseren of bestaande speeltuinen uit te breiden (buiten het uitvoeringsplan om). Tot op heden hebben wij een dergelijk burgerinitiatief mogelijk gemaakt en hier aan meege werkt. De consequentie van zulke burgerinitiatieven is dat de nieuwe inventaris drukt op het beschikbare onderhoudsbudget. Zeker nu blijkt dat het onderhoudsbudget krap is, moeten we bedenken of we eindeloos ruimte willen bieden aan burgerinitiatieven.

### *Trapvelden en andere beweegmogelijkheden*

De positie van trapvelden is in het speelruimtebeleid van 2009 onduidelijk. Zowel doelgroep als belang staat niet helder omschreven. Nu wij als gemeente steeds meer aandacht hebben voor de gezondheid van onze inwoners (SEGV-beleid), is het belangrijk hier duidelijkheid over te verschaffen.





## BIJLAGE II. BELANG VAN SPELEN

Wat is het belang van spelen voor de ontwikkeling van kinderen, jeugd, jongeren, maar ook voor volwassenen? In deze bijlage worden de effecten van buitenspelen op een rij gezet.

### **Spelen is leuk**

Spelen is van alle tijden en spelen is gewoon leuk! Kinderen kunnen ook niet helemaal aangeven wat spelen nu precies is. Spelen heeft een eigen waarde. Het spel heeft symbolische waarde voor kinderen, het geeft betekenis aan ervaringen. Maar het is bovenal plezierig en vrijwillig. Het is goed voor het welbevinden van kinderen.

### **Spelen is leren**

Spelen (en sporten en ontmoeten) is van wezenlijk belang voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van kinderen, jeugdigen en jongeren. Een kind verkent de omgeving, ontmoet daarbij andere kinderen, jeugdigen, jongeren, bekende en onbekende volwassenen. Allerlei materialen, mogelijkheden, structuren en situaties komen tijdens het spelen op hun pad. Het omgaan met de voorwerpen en situaties in zijn of haar omgeving is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling.

### **Cognitief-psychische ontwikkeling**

Ten eerste spelen tijdens het spel ingewikkelde mentale processen een belangrijke rol. Spel bevordert de cognitief-psychische ontwikkeling. Hierbij wordt bedoeld op het bevorderen van logisch denken en probleemoplossend vermogen, leren kennen van de structuur van de ruimte, leren kennen van structuur van de tijd en creatieve competentie. Bij logisch denken en probleemoplossend vermogen wordt bedoeld op het leren kennen van oorzaak-gevolgrelaties en kunnen classificeren, in serie zetten van tastbare en niet tastbare zaken. De structuur van de ruimte leren kennen houdt in weten wat hoog, laag, ver, dichtbij, hard of zacht is plus kennis van de verhoudingen van het eigen lichaam. Kinderen leren de structuur van de tijd: opeenvolging van gebeurtenissen, afwachten van een regenbui, dag-en-nachtritme, week-en jaarritme, de begrippen heden, verleden en toekomst en natuurlijk de seizoenen. De ontwikkeling van de creatieve competentie vindt overal plaats bij spelen. Hierbij leren kinderen eigen ideeën en oplossingen bedenken.

### **Motorisch-lichamelijke ontwikkeling**

Bij de motorisch-lichamelijke ontwikkeling valt te denken aan de ontwikkeling van grove en fijne motoriek, vaardigheden zoals lopen, werpen, vangen, zwemmen, springen, klimmen en klauteren, manipulatie van kleine voorwerpen en materialen. Maar ook visuele, auditieve waarnemingen en tastwaarnemingen worden getraind. Te denken valt aan waarnemen van textuur, temperatuur, trillingen.

### **Sociaal-emotionele ontwikkeling**

Op sociaal-emotioneel vlak leren kinderen hun eigen zelfbeeld, ontwikkeling van eigen gevoelens, zelfstandigheid, sociale vaardigheden, sociale redzaamheid en hun eigen waarden en normen bepalen. Met het bepalen van het zelfbeeld weten kinderen tot welke groep ze behoren (familie, etnische groep). Eigen gevoelens zoals angst, drift en vriendschap krijgen een plek tijdens het spelen.



Kinderen leren zelfstandig te zijn en eigen keuzes te maken en daaraan trouw te blijven en die keuzes uit te voeren met of zonder hulp van anderen. Ook leren ze sociale vaardigheden zoals omgaan met anderen, regels en gezagsverhoudingen. Het leren van sociale redzaamheid houdt in zorgen voor uiterlijke verschijningsvorm en lichamelijke verzorging en het vaardig worden in het zorgen voor de omgeving. Kinderen leren hun eigen waarden en normen ontdekken.

### **Spelen is gezond**

Spelen en sporten kan de gezondheid bevorderen. De beweging gaat overgewicht tegen. Steeds meer kinderen hebben te maken met overgewicht en ook steeds meer kinderen op telkens jongere leeftijd. Spel en sport verminderen bovendien stress en aandachtsmoeheid bij kinderen. Dit verband is sterker bij spelen in de natuur.

### **Spelen is woonplezier**

Een omgeving die uitlokt tot meer spelen en sporten maakt de kans groter dat mensen elkaar ontmoeten. Met verhoging van die kans ontstaat de mogelijkheid dat mensen elkaar, via kinderen en jeugdigen, van naam leren kennen en elkaar kleine diensten gaan bewijzen zoals even op kinderen passen. Elkaar van gezicht en naam kennen en elkaar kleine diensten bewijzen zorgt voor vertrouwen en binding met elkaar. Beide zijn belangrijk voor een grotere binding met de wijk en meer leefbaarheid. Bovendien is het zo gemakkelijker om sociale controle en toezicht uit te oefenen. Een wijk waar speelruimte aanwezig is, heeft over het algemeen een grotere aantrekkingskracht dan een wijk zonder dergelijke voorzieningen.



## BIJLAGE III. SPEELPRIKKELS



Speelprikkels zijn objecten in de openbare ruimte die aanleiding geven tot spel. Zij kunnen bewust als bespeelbaar element zijn geplaatst, maar ook onderdeel zijn van een tot ander doel ingericht stuk van de openbare ruimte. De opzet van deze speelprikkels is dat ze veel speelwaarde hebben, niet onder het WAS vallen en hooguit een risicoanalyse vergen. Ze maken stukken 'gewoon' groen of een 'gewone' stoep beter bespeelbaar en hebben ook een signaalfunctie aan volwassenaan dat er echt gespeeld mag worden.

### Speelprikkel bewust als bespeelbaar element geplaatst

Vaak komen speelprikkels op en rondom de speelplek voor of worden ze gebruikt om kinderen te (bege)leiden. Voorbeelden hiervan zijn allerlei soorten verharding, knikkertegels, hinkeltegels, gekleurde tegels en tegels met cijfers, letters en dierenvoetstappen. Door het aanbrengen van deze verharding of patronen en door verschillende soorten verharding kunnen tal van speelmogelijkheden ontstaan.

Een ander voorbeeld zijn betonelementen, zoals poefs, bielzen, palen, bollen en muurtjes, al dan niet gekleurd. Meer natuurlijke speelprikkels zijn bomen en boomstammen, grasheuveltjes, hagen en struiken. Ook het beschilderen van muren op een speelplek kan een prikkel geven tot spel.



### Speelprikkel als onderdeel van de openbare ruimte

Voor het inrichten van de openbare ruimte worden tal van elementen gebruikt. Soms zijn deze elementen voor kinderen aantrekkelijk om mee te spelen. Echter lang niet altijd worden hiervoor elementen gekozen die ook bespeelbaar zijn. Als er toch een paal geplaatst moet worden, waarom dan niet een paal met een ronde kop in plaats van een scherpe? Waarom niet wat groenblijvers in het bosplantsoen?

De kern van het denken over speelprikkels is om bij elk plan of elke actie in de openbare ruimte na te gaan of de elementen die gebruikt worden ook geschikt zijn voor medegebruik door kinderen. Uitgangspunt is echter de bespeelbaarheid en het moet gemotiveerd worden als hiervoor niet wordt gekozen.

### Een ruimte als speelprikkel

Door veel kinderen wordt een braakliggend terrein met een bult zand en ruigte hoog gewaardeerd. Daar zijn veel speelmogelijkheden en –functies aanwezig. Niet alleen braakliggend terrein, maar ook hoeken plantsoen en straat zijn soms favoriet bij een groep kinderen. Eenvoudige aanpassingen aan beheer en onderhoud en duidelijke voorlichting naar burgers kunnen deze speelruimte behouden.



Voorbeelden hiervan zijn hutten niet opruimen (zeker niet in vakanties) en stukken ruigte zo lang mogelijk laten bestaan. Sturen in het medegebruik van het openbaar groen kan door sortimentskeuze. Struiken met grote doornen zijn absoluut niet aantrekkelijk voor kinderen en planten met giftige vruchten/bladen/schors mogen niet worden toegepast. Andere eenvoudige voorbeelden van het beter bespeelbaar maken van openbaar groen zijn hoogteverschillen in het gazon (werken ook goed antivoetbal), vaker toepassen van bloemenmengsels en het gefaseerd maaien van gras.



In heestervakken en blokhagen kunnen uitsparingen worden gemaakt waar kinderen hun hutje kunnen hebben. Hagen kunnen op verschillende hoogten gesnoeid en niet recht maar golvend aangeplant worden. Het toepassen van groenblijvers in bosplantsoen of solitair draagt ook bij aan de bespeelbaarheid van openbaar groen.



## BIJLAGE IV. JONGERENONTMOETING

# Jongeren in de openbare ruimte

Voor elke 15 jongeren een plek verdeeld naar...

50% KISS & GREET



30% WHAT'S UP



### SUCCESSFACTOREN

- \* VOLDOENDE PLEKKEN
- \* GOEDE SPREIDING
- \* GEVARIEERDE PLEKKEN



20% STAY AROUND



1 per 100 PLAYGROUND



1 per 500 NO PROBLEM



**OBB** Ingenieursbureau  
specialisten in speelruimte

Meer over de toepassing van deze visie:  
[www.OBB-Ingenieurs.nl](http://www.OBB-Ingenieurs.nl)  
telefoon 0570-616005



## BIJLAGE V. INRICHTINGSPARTICIPATIE NADER TOEGELICHT

### 1. Communicatie bij kleine maatregel

Deze aanpak is van toepassing als:

- geen grote leeftijdswijziging van de plek optreedt (leeftijdswijziging toestel mag wel);
- 1 toestel wordt bijgeplaatst of verwijderd;
- tot 2 toestellen worden vervangen in het kader van beheer;
- tot maximaal € 5.000 aan investeringen wordt gedaan;
- geen omgevingsverandering optreedt (oppervlakte groen, verharding e.d. los van valdempende ondergrond aanpassen aan toestel);
- speelfuncties en aard speelplek ongeveer gelijk blijven (speelplek niet ineens een beweegplek).

Het plan of het idee moet snel en praktisch worden uitgevoerd. De beheerder is verantwoordelijk voor deze aanpak. Aandachtspunten bij de beheermaatregel of de aanvraag zijn:

1. De maatregel of aanvraag wordt intern getoetst.
2. De ouders van kinderen (0-5 jaar) binnen een straal van 150 meter en jeugdigen (6-11 jaar) binnen een straal van 400 meter van de speelplek krijgen een uitnodiging om te kiezen uit een selectie van toestellen / drie ontwerpen. Deze vooraf gemaakte selectie van toestellen past bij de speelplek en de leeftijdsgroepen.
3. De omwonenden worden uiterlijk twee weken vooraf geïnformeerd over de uit te voeren werkzaamheden. Dit door middel van een brief aan direct omwonenden (zicht op plek) en een brief aan bewoners met kinderen in de leeftijd van de speelplek wonende binnen een straal van 150 meter bij 0-5 jaar en 400 meter bij 0-11 jaar.
4. Er kunnen bezwaren worden ingediend, maar deze worden niet gehonoreerd i.v.m. de beperkte wijziging door de ingreep en de uitkomsten van de toetsing voorafgaande aan de procedure .

### 2. Communicatie bij grote maatregel

Deze aanpak is van toepassing als:

- de doelgroep voor de speelplek wijzigt;
- meer dan 1 toestel wordt bijgeplaatst en/of verwijderd;
- meer dan 2 toestellen worden vervangen;
- de investering > € 5.000 is;
- naast het toestel ook de omgeving verandert;
- de speelfunctie van een plek wijzigt (bijv. trapveld erbij of weg).

Het plan of het idee moet draagvlak krijgen. De beleidsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor deze aanpak en kan in overleg werkzaamheden aan de beheerder of derden delegeren. Vanaf het uitvoeringsstadium neemt de beheerder verantwoordelijkheden over (zie procedure kleine maatregel). Aandachtspunten bij de beheermaatregel of de aanvraag zijn:

1. De maatregel of aanvraag wordt intern getoetst.
2. Uiterlijk binnen zes weken wordt gekeken of in overleg met aanvrager ook eenvoudige aanpak mogelijk is (samen bespreken mogelijkheden voor als persoon snel iets wenst).
3. Resultaten van interne toets en plan worden op hoofdlijnen gecommuniceerd naar alle kinderen in actieradius (en hun ouders) en direct omwonenden (in zicht speelplek) en evt. betrokken professionals en vrijwilligers.



4. Er wordt getoetst bij de gebruikers of er bezwaren zijn c.q. of zij het plan goed vinden (vele creatieve werkvormen mogelijk) en evt. wordt nagegaan of er andere/betere ideeën zijn.
5. Is er geen enkel bezwaar dan wordt er een plan gemaakt (met daarin evt. aanvullingen/verbeteringen van toetsronde).
6. Zijn er bezwaren of leeft er meer, dan wordt een bijeenkomst gehouden voor geïnteresseerden waarvoor eerder beschreven doelgroep persoonlijk wordt uitgenodigd. Deze wordt ingevuld aan de hand van de ingediende bezwaren en wensen (nieuwe bezwaren kunnen hier niet kenbaar worden gemaakt), mensen geven zich hiervoor op via een briefje. Doen ze dit niet dan kunnen ze niet meestemmen op de avond.
7. De avond geeft weer wat de bezwaren en wensen zijn en hoe de gemeente of aanvrager hier tegenaan kijkt (aanvrager helpt dus eventueel de avond voor te bereiden). Bezwaren worden weerlegd of het plan wordt er op aangepast. Evt. worden vervolgcacties afgesproken na realisatie als dat de bezwaren opheft, planning voor realisatie wordt in grote lijnen gecommuniceerd.
8. Plan wordt definitief gemaakt en ter inzage geplaatst op internet of opgehangen in gemeentehuis (tekening, foto's en beschrijving).

### **3. Communicatie bij aanleg nieuwe plek of opheffen van een plek**

Hiervoor geldt altijd de aanpak grote maatregel. Als er geen bewonersbetrokkenheid is, dan volgens beleid/norm realiseren.

### **4. Reactie op initiatief burgers betreft overnemen beheer, herinrichting bestaande plek of inrichten nieuwe plek**

Omwonenden of andere partijen kunnen het initiatief nemen om een speelplek te gaan beheren, opnieuw in te richten of een nieuwe plek te gaan maken. Het beheer kan overgenomen worden op het moment dat de gemeente het voornemen heeft de speelplek te laten vervallen (boventallige plekken). Er kan besloten worden tot herinrichting of het maken van een eigen speelplek als hier vanuit de buurt veel vraag naar is.

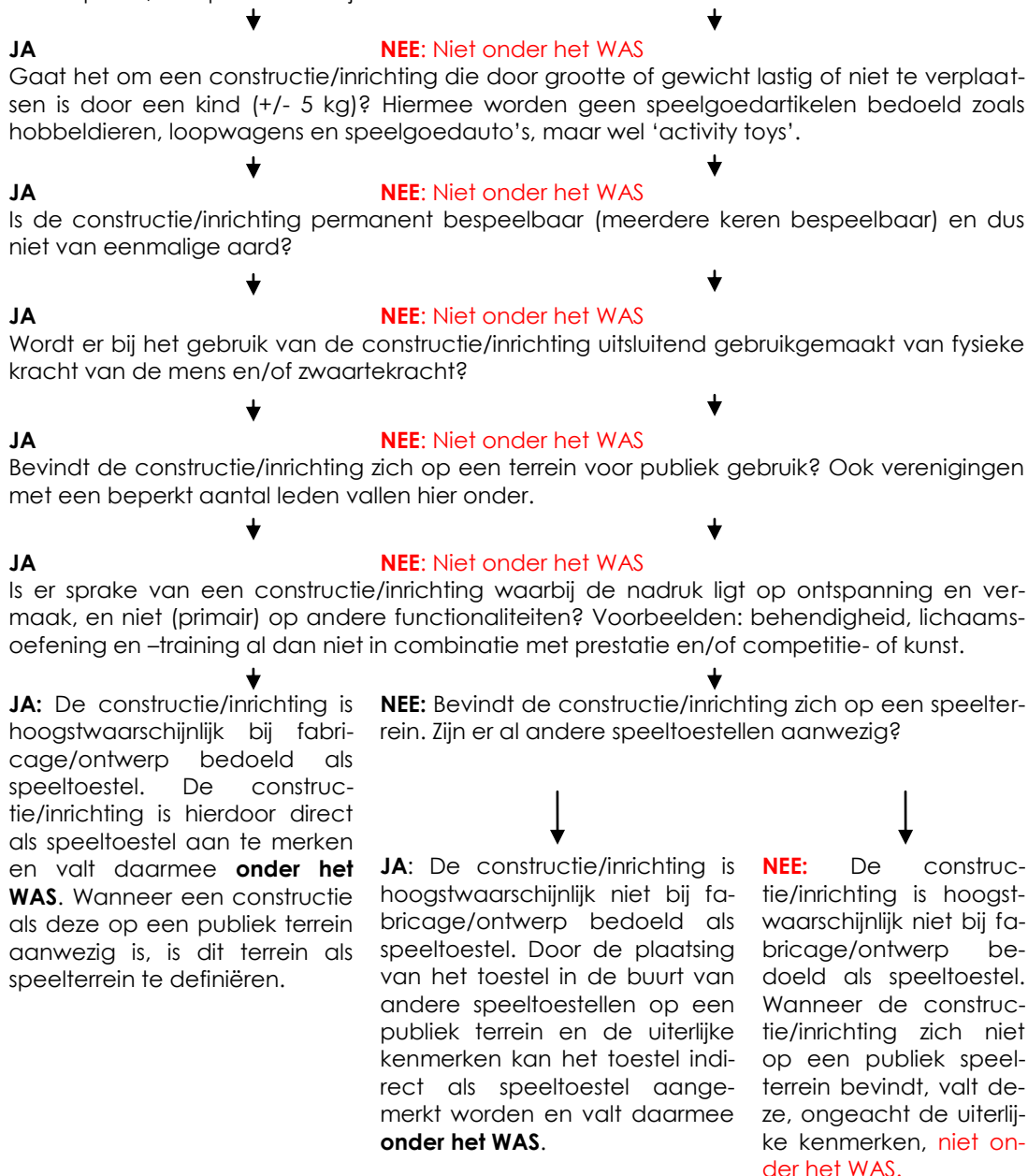
1. Intern wordt getoetst of herinrichting of een nieuwe plek gewenst is en gerealiseerd kan worden op de aangevraagde plek. Toets bestemmingsplan. Termijn: binnen zes weken.
2. Is er geen bezwaar intern, dan wordt initiatiefnemers gevraagd om aan te tonen dat kinderen in de actieradius, ouders en omwonenden geen bezwaar hebben en er een meerderheid achter de plannen staat. Termijn: binnen twee maanden.
3. Gaat het plan door (overnemen beheer, herinrichting of het aanleggen van een nieuwe speelplek), dan wordt informatie gegeven over verantwoordelijkheden bij het beheren en onderhouden van een speelplek. Er wordt informatie gegeven over de benodigde verzekeringen. Er wordt informatie gegeven over mogelijk aan te vragen subsidies bij derden. Termijn: binnen twee weken.
4. Kennis over het beheer en onderhoud wordt jaarlijks opnieuw aangeboden via bijvoorbeeld een workshop. Naast kennisoverdracht staan hierbij ook de contacten tussen de gemeente en de verschillende initiatieven centraal.
5. De gemeente blijft eenmaal per jaar de toestellen op veiligheid controleren en kan bij onveiligheid de toestellen op elk moment verwijderen.



## BIJLAGE VI. WAS-STROOMSCHEMA

De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is in het bijzonder geregeld in het 'Warenwetbesluit veiligheid van Attractie- en Speeltoestellen' (verder: WAS) van maart 1997 en de Europese Normen (o.a. NEN-EN 1176-1 tot en met 1176-7 en 1177). In onderstaand schema wordt duidelijk welke constructies wel en niet onder het WAS vallen.

Is er sprake van een constructie of bewerking die door uiterlijke kenmerken of eigenschappen expliciet uitnodigt tot spelen en daardoor (onaanvaardbare) speelrisico's zoals vallen, beknelling of snijden met zich mee kan brengen? Een autogeraamte zou kunnen uitnodigen tot bespelen, een prullenbak bijvoorbeeld niet.







## **BIJLAGE VII. WIJKTABEL KINDEREN, PLEKKEN EN TOESTELLEN**

In deze wijktabel staan de doorgerekende normgegevens per kern weergegeven. Achtereenvolgens komen aan bod:

- kernnaam
- het aantal kinderen per doelgroep
- oppervlakte van de kern
- de kinderdichtheid (kind/ha)
- de doorgerekende OBB-norm voor m2 informele speelruimte
- de doorgerekende OBB-norm voor formele speelruimte met onder- en bovengrens (15 en 30 kinderen, 55 en 70 jeugdigen en 85 en 100 jongeren)
- het advies aantal plekken (streefbeeld)
- de huidige inventaris plekken
- de huidige inventaris toestellen
- verschil plekken ten opzichte van streefbeeld
- Informatie over verdeling voorzieningen over kernen en kinderen

woonplaats	wijkbuurt	uitgangspunten					doorrekenen OBB normen voor speelruimte				streef beeld	inventarisatie					kwantitatief					
		kinderen 2008	kinderen 2014	kinderen ontwik.	oppvl	kind/ha	informeel	formeel				plekken	opp. speelplekken	gemeente	scholen	toestellen	verschil plekken tov streef	knd per plek	knd per tst	tst per 100 knd	tst per plek	opp. plekken / opp. Ke
					[ha]	[aant/ha]	0-5jr: 20m2/1	kind/plek	kind/plek	ha/plek	[plek]	[plek]	[plek]	[plek]	[plek]	[plek]	[aantal]	[aantal]	tst/plts			
<b>Kesteren</b>	<b>Kesteren</b>	<b>1.548</b>	<b>1.376</b>	<b>-172</b>	<b>103</b>	<b>4,5</b>					<b>18</b>	<b>18</b>	<b>26.700</b>	<b>16</b>	<b>2</b>	<b>99</b>	<b>0</b>	<b>76</b>	<b>14</b>	<b>7</b>	<b>5,5</b>	<b>3%</b>
	0 t/m 5 jaar	475	418	-57		4,1	8360m2	27	13	35	12	12				79	0	35	5	19	6,6	
	6 t/m 11 jaar	612	431	-181		4,2	8620m2	7	6	3	14	15				66	-1	29	7	15	4,4	
	12 t/m 18 jaar	461	527	66		5,1	35st	6	5	1	5	6				11	-1	88	48	2	1,8	
<b>Opheusden</b>	<b>Opheusden</b>	<b>2.049</b>	<b>1.534</b>	<b>-515</b>	<b>81</b>	<b>6,3</b>					<b>10</b>	<b>15</b>	<b>15.700</b>	<b>13</b>	<b>2</b>	<b>91</b>	<b>5</b>	<b>102</b>	<b>17</b>	<b>6</b>	<b>6,1</b>	<b>2%</b>
	0 t/m 5 jaar	533	462	-71		5,7	9240m2	30	15	27	6	10				64	-4	46	7	14	6,4	
	6 t/m 11 jaar	758	472	-286		5,8	9440m2	8	6	2	9	10				62	-1	47	8	13	6,2	
	12 t/m 18 jaar	758	600	-158		7,4	40st	7	6	1	5	4				15	1	150	40	3	3,8	
<b>Ochten</b>	<b>Ochten</b>	<b>1.147</b>	<b>1.048</b>	<b>-99</b>	<b>88</b>	<b>4,0</b>					<b>11</b>	<b>15</b>	<b>25.200</b>	<b>13</b>	<b>2</b>	<b>70</b>	<b>4</b>	<b>70</b>	<b>15</b>	<b>7</b>	<b>4,7</b>	<b>3%</b>
	0 t/m 5 jaar	378	360	-18		4,1	7200m2	24	12	30	8	9				50	-1	40	7	14	5,6	
	6 t/m 11 jaar	418	334	-84		3,8	6680m2	6	4	2	6	9				42	-3	37	8	13	4,7	
	12 t/m 18 jaar	351	354	3		4,0	24st	4	3	1	4	5				14	-1	71	25	4	2,8	
Ochten	<b>Pottumsestraat en Groenestraat e</b>	<b>n.v.t.</b>	<b>32</b>		<b>27</b>	<b>0,4</b>					<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>0</b>	<b>n.v.t.</b>	<b>n.v.t.</b>	<b>0</b>	<b>n.v.t.</b>		
	0 t/m 5 jaar	n.v.t.	11			0,4	220m2	0	0	9	-	-				0	n.v.t.	n.v.t.	0	n.v.t.		
	6 t/m 11 jaar	n.v.t.	10			0,4	200m2	0	0	1	-	-				0	n.v.t.	n.v.t.	0	n.v.t.		
	12 t/m 18 jaar	n.v.t.	11			0,4	1st	0	0	1	-	-				0	n.v.t.	n.v.t.	0	n.v.t.		
<b>Echteld</b>	<b>Echteld</b>	<b>327</b>	<b>123</b>	<b>-204</b>	<b>11</b>	<b>3,7</b>					<b>2</b>	<b>4</b>	<b>10.900</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>20</b>	<b>2</b>	<b>31</b>	<b>6</b>	<b>16</b>	<b>5,0</b>	<b>10%</b>
	0 t/m 5 jaar	93	36	-57		3,3	720m2	2	1	4	1	2				13	-1	18	3	36	6,5	
	6 t/m 11 jaar	118	34	-84		3,1	680m2	0	0	1	2	4				13	-2	9	3	38	3,3	
	12 t/m 18 jaar	116	53	-63		4,8	4st	0	0	1	1	1				6	0	53	9	11	6,0	
<b>IJzendoorn</b>	<b>IJzendoorn</b>	<b>325</b>	<b>239</b>	<b>-86</b>	<b>13</b>	<b>6,1</b>					<b>3</b>	<b>7</b>	<b>8.700</b>	<b>5</b>	<b>2</b>	<b>39</b>	<b>4</b>	<b>34</b>	<b>6</b>	<b>16</b>	<b>5,6</b>	<b>7%</b>
	0 t/m 5 jaar	117	79	-38		6,1	1580m2	5	2	5	2	3				26	-1	26	3	33	8,7	
	6 t/m 11 jaar	130	80	-50		6,2	1600m2	1	1	1	2	3				22	-1	27	4	28	7,3	
	12 t/m 18 jaar	78	80	2		6,2	5st	0	0	1	1	2				10	-1	40	8	13	5,0	
<b>Dodewaard met Hien</b>	<b>Dodewaard met Hien</b>	<b>1.266</b>	<b>800</b>	<b>-466</b>	<b>62</b>	<b>4,3</b>					<b>9</b>	<b>12</b>	<b>10.000</b>	<b>10</b>	<b>2</b>	<b>52</b>	<b>3</b>	<b>67</b>	<b>15</b>	<b>7</b>	<b>4,3</b>	<b>2%</b>
	0 t/m 5 jaar	375	189	-186		3,0	3780m2	12	6	21	5	7				38	-2	27	5	20	5,4	
	6 t/m 11 jaar	495	282	-213		4,5	5640m2	5	4	2	8	8				40	0	35	7	14	5,0	
	12 t/m 18 jaar	396	329	-67		5,3	22st	3	3	1	5	4				10	1	82	33	3	2,5	
Dodewaard met Hien	<b>Wely</b>	<b>n.v.t.</b>	<b>14</b>		<b>21</b>	<b>0,2</b>					<b>-</b>	<b>1</b>	<b>2.000</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>14</b>	<b>7</b>	<b>14</b>	<b>2,0</b>	
	0 t/m 5 jaar	n.v.t.	8			0,4	160m2	0	0	7	-	1				2	-1	8	4	25	2,0	
	6 t/m 11 jaar	n.v.t.	5			0,2	100m2	0	0	1	-	1				1	-1	5	5	20	1,0	
	12 t/m 18 jaar	n.v.t.	1			0,0	0st	0	0	1	-	-				0	n.v.t.	n.v.t.	0	n.v.t.		
<b>Verspreide huizen</b>	<b>Verspreide huizen</b>	<b>n.v.t.</b>	<b>1.050</b>		<b>4.834</b>	<b>0,1</b>					<b>-</b>	<b>1</b>	<b>600</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>1050</b>	<b>n.v.t.</b>	<b>0</b>	<b>0,0</b>	
	0 t/m 5 jaar	n.v.t.	233			0,0	4660m2	15	7	1612	-	1				-1	233	n.v.t.	0	0,0		
	6 t/m 11 jaar	n.v.t.	325			0,1	6500m2	5	4	97	-	-				0	n.v.t.	n.v.t.	0	n.v.t.		
	12 t/m 18 jaar	n.v.t.	492			0,1	33st	5	4	17	-	-				0	n.v.t.	n.v.t.	0	n.v.t.		
	<b>Totaal excl. verspr.huizen</b>	<b>6.662</b>	<b>6.216</b>	<b>-7%</b>	<b>406</b>	<b>5,1</b>					<b>53</b>	<b>73</b>	<b>99.800</b>	<b>63</b>	<b>10</b>	<b>373</b>	<b>-10</b>	<b>85</b>	<b>17</b>	<b>6</b>	<b>5,1</b>	
	0 t/m 5 jaar	1.971	1.796	-9%		4,4	35920m2	119	59	2	34	45				272	-11	40	7	15	6,0	
	6 t/m 11 jaar	2.531	1.973	-22%		4,9	39460m2	35	28	2	41	50				246	-9	39	8	12	4,9	
	12 t/m 18 jaar	2.160	2.447	13%		6,0	163st	28	24	2	21	22				66	-1	111	37	3	3,0	



## **BIJLAGE VIII. AANTAL EN KOSTEN SPEELTOESTELLEN**

In de volgende bijlage zijn de normentabellen opgenomen die ten grondslag liggen aan de berekening van de inventariswaarde en de budgetten.

Standaard is weergegeven:

- type (sport)toestel
- eenheid
- leeftijdscategorie waarvoor toestel geschikt is
- theoretische levensduur en dus vervangingstermijn
- aanschafwaarde op basis van huidige marktwaarde
- onderhoudskosten per jaar aan toestel

Vervolgens is weergegeven per toesteltype het totaal voor de gemeente en daarna van scholen:

- aantal toestellen
- totale aanschafwaarde
- totale onderhoudskosten per jaar
- totale afschrijving per jaar

normen	eenheid	leeftijds- categorie	levensduur	norm. aan.prijs incl.10% plkst	onderhoud 100%			totaal huidige situatie									
					tijd (min)	materiaal	totaal	aantal toestellen	omvang	aanschaf- waarde	onderhoud op huidig niveau 75% tijd (uren)	materiaal	tot. per jaar	afschrijving per jaar	beheer tijd (uren)		
<b>Speeltoestellen</b>																	
wipveer	stuk	0 t/m 5 jaar	12	€ 900	45	€ 12	€ 56	49		€ 44.118	27,6	€ 441	€ 2.040	€ 3.677			
meerpersoons wipveer	stuk	0 t/m 5 jaar	12	€ 1.552	45	€ 16	€ 60	16		€ 24.838	9,0	€ 193	€ 715	€ 2.070			
wip	stuk	0 t/m 11 jaar	12	€ 2.049	35	€ 18	€ 51	15		€ 30.737	6,6	€ 197	€ 578	€ 2.561			
enkel duikelrek	stuk	6 t/m 11 jaar	18	€ 491	12	€ 4	€ 16	2		€ 981	0,3	€ 6	€ 23	€ 55			
meerdelig duikelrek	stuk	6 t/m 11 jaar	18	€ 565	16	€ 9	€ 24	28		€ 15.822	5,6	€ 179	€ 503	€ 879			
schommel	stuk	0 t/m 11 jaar	10	€ 1.987	45	€ 24	€ 68	36		€ 71.533	20,3	€ 661	€ 1.835	€ 7.153			
balanceertoestel	stuk	0 t/m 11 jaar	16	€ 807	11	€ 1	€ 11	20		€ 16.145	2,8	€ 12	€ 171	€ 1.009			
boksringpaal	stuk	0 t/m 11 jaar	16	€ 1.385	4	€ 2	€ 5	3		€ 4.154	0,2	€ 4	€ 12	€ 260			
glijbaan laag	stuk	0 t/m 5 jaar	15	€ 2.974	25	€ 10	€ 34	14		€ 41.641	4,4	€ 101	€ 355	€ 2.776			
glijbaan hoog	stuk	0 t/m 11 jaar	15	€ 4.508	25	€ 9	€ 34	3		€ 13.524	0,9	€ 21	€ 76	€ 902			
zandbak	stuk	0 t/m 5 jaar	20	€ 2.732	45	€ 15	€ 59	15		€ 40.983	8,4	€ 169	€ 658	€ 2.049			
draaitoestel klein	stuk	0 t/m 11 jaar	12	€ 1.906	35	€ 21	€ 55	3		€ 5.719	1,3	€ 47	€ 123	€ 477			
draaitoestel groot	stuk	0 t/m 11 jaar	12	€ 4.800	35	€ 10	€ 44	11		€ 52.799	4,8	€ 83	€ 362	€ 4.400			
klimelement	stuk	0 t/m 11 jaar	15	€ 2.602	40	€ 12	€ 51	21		€ 54.637	10,5	€ 194	€ 803	€ 3.642			
ruimtenet	stuk	0 t/m 11 jaar	12	€ 9.790	65	€ 45	€ 108	4		€ 39.160	3,3	€ 135	€ 324	€ 3.263			
speelhuisje laag	stuk	0 t/m 5 jaar	15	€ 3.415	40	€ 15	€ 54	14		€ 47.813	7,0	€ 158	€ 564	€ 3.188			
combinatie klein jong	stuk	0 t/m 5 jaar	16	€ 5.589	45	€ 22	€ 66	15		€ 83.828	8,4	€ 251	€ 740	€ 5.239			
combinatie klein	stuk	0 t/m 11 jaar	16	€ 7.451	45	€ 23	€ 67	7		€ 52.160	3,9	€ 121	€ 349	€ 3.260			
combinatie middel jong	stuk	0 t/m 5 jaar	16	€ 8.800	55	€ 24	€ 77	1		€ 8.800	0,7	€ 18	€ 58	€ 550			
combinatie middel oud	stuk	6 t/m 11 jaar	16	€ 9.680	55	€ 24	€ 77	1		€ 9.680	0,7	€ 18	€ 58	€ 605			
combinatie middel	stuk	0 t/m 11 jaar	16	€ 9.240	55	€ 24	€ 77	10		€ 92.400	6,9	€ 180	€ 579	€ 5.775			
combinatie groot	stuk	0 t/m 11 jaar	18	€ 11.798	65	€ 35	€ 98	4		€ 47.192	3,3	€ 105	€ 294	€ 2.622			
speelelement jongeren/overkapping	stuk	12 t/m 18 jaar	12	€ 8.072	65	€ 14	€ 77	2		€ 16.145	1,6	€ 21	€ 116	€ 1.345			
kabelbaan	stuk	6 t/m 11 jaar	12	€ 6.880	45	€ 26	€ 70	3		€ 20.640	1,7	€ 59	€ 157	€ 1.720			
<b>Sporttoestellen</b>																	
tafeltennistafel	stuk	6 t/m 18 jaar	16	€ 2.596	5	€ 14	€ 18	10		€ 25.956	0,6	€ 102	€ 138	€ 1.622			
voetbaldoel	stuk	6 t/m 18 jaar	15	€ 1.490	16	€ 16	€ 31	29		€ 43.218	5,8	€ 347	€ 684	€ 2.881			
basketbalpaal	stuk	6 t/m 18 jaar	15	€ 1.670	11	€ 17	€ 27	14		€ 23.385	1,9	€ 177	€ 288	€ 1.559			
pannaveld	stuk	6 t/m 18 jaar	15	€ 10.450	55	€ 81	€ 134	1		€ 10.450	0,7	€ 61	€ 101	€ 697			
voetbalkooi	stuk	6 t/m 18 jaar	15	€ 28.600	95	€ 160	€ 252	2		€ 57.200	2,4	€ 240	€ 378	€ 3.813			
volleybalset/tennis	stuk	6 t/m 18 jaar	15	€ 1.045	8	€ 6	€ 13	1		€ 1.045	0,1	€ 4	€ 10	€ 70			
jeu de boulesbaan	stuk	n.v.t.	20	€ 6.210	45	€ 5	€ 49	1		€ 6.210	0,6	€ 4	€ 36	€ 310			
fitness-toestel	stuk	6 t/m 18 jaar	20	€ 3.500	35	€ 8	€ 42	3		€ 10.500	1,3	€ 18	€ 94	€ 525			
crossbaan	stuk	6 t/m 18 jaar	30	€ 5.000	45	€ 5	€ 49	1		€ 5.000	0,6	€ 4	€ 36	€ 167			
<b>Speelprikkels</b>																	
speelprikkel divers	stuk	0 t/m 11 jaar	20	€ 715	0	€ -	€ -	8		€ 5.720	0,0	€ -	€ -	€ 286			
schaaktafel	stuk	6 t/m 18 jaar	14	€ 1.030	5	€ 4	€ 9	3		€ 3.089	0,2	€ 9	€ 20	€ 221			
speeltafel/educatief	stuk	0 t/m 11 jaar	12	€ 1.650	8	€ 11	€ 19	3		€ 4.950	0,3	€ 25	€ 42	€ 413			
<b>Meubilair ed</b>																	
afvalbak	stuk	n.v.t.	10	€ 204	2,0	€ 3,00	€ 4,93		63	€ 12.821	1,6	€ 142	€ 233	€ 1.282			
bank	stuk	n.v.t.	10	€ 373	10,0	€ 15,00	€ 24,67		110	€ 40.983	13,8	€ 1.238	€ 2.035	€ 4.098			
<b>Afscheidingen</b>																	
stelpost hekwerken 10% van aanschaf										€ 108.598	43	€ 1.520	€ 3.801	€ 7.240			
<b>Verhardingen</b>																	
<b>Veiligheidsondergrond</b>																	
valdempend zand	m2	n.v.t.	15	€ 35	9,6	€ 3,60	€ 12,08		3.525	€ 123.391	423,1	€ 9.519	€ 31.941	€ 8.226			
rubbertegels gelijmd	m2	n.v.t.	15	€ 130	6,0	€ 1,12	€ 6,42		1.821	€ 236.703	136,6	€ 1.529	€ 8.767	€ 15.780			
in-situ /gegoten rubber	m2	n.v.t.	13	€ 195	4,8	€ 1,12	€ 5,36		60	€ 11.700	3,6	€ 50	€ 241	€ 900			
kunstgras	m2	n.v.t.	12	€ 76	11,1	€ 2,68	€ 12,49		410	€ 31.160	56,9	€ 824	€ 3.839	€ 2.597			
<b>TOTALEN</b>																	
Speeltoestellen	stuk							297		€ 835.451	140	€ 3.372	€ 11.491	€ 59.476	246		
Sporttoestellen	stuk							62		€ 182.963	14	€ 956	€ 1.765	€ 11.644	54		
Speelprikkels	stuk							14		€ 13.759	0	€ 34	€ 62	€ 919	4		
Meubilair ed	stuk								173	€ 53.803	15	€ 1.379	€ 2.268	€ 5.380	16		
Afscheidingen	m1									€ 108.598	43	€ 1.520	€ 3.801	€ 7.240	6		
Verhardingen	m2									€ -	-	€ -	€ -	€ -	-		
Veiligheidsondergrond	m2								5.816	€ 402.953	620	€ 11.923	€ 44.788	€ 27.503	24		
<b>TOTAAL TOESTELLEN EN ONDERGRONDEN</b>								<b>373</b>	<b>5.989</b>	<b>€ 1.597.527</b>	<b>833</b>	<b>€ 19.184</b>	<b>€ 64.176</b>	<b>€ 112.163</b>	<b>349</b>		

normen	gemeente							scholen								
	aantal	omvang	aanschaf-	onderhoud op huidig niveau 75%			afschrijving	beheer	aantal	omvang	aanschaf-	onderhoud op huidig niveau 75%			afschrijving	beheer
Speeltoestellen	toestellen		waarde	tijd (uren)	materiaal	tot. per jaar	per jaar	tijd (uren)	toestellen		waarde	tijd (uren)	materiaal	tot. per jaar	per jaar	tijd (uren)
wipveer	46	€	41.417	25,9	€ 414	€ 1.915	€ 3.451		3		€ 2.701	1,7	€ 27	€ 125	€ 225	nw prkl
meerpersoons wipveer	15	€	23.286	8,4	€ 181	€ 670	€ 1.940		1		€ 1.552	0,6	€ 12	€ 45	€ 129	
wip	14	€	28.688	6,1	€ 184	€ 539	€ 2.391		1		€ 2.049	0,4	€ 13	€ 39	€ 171	
enkel duikelrek	1	€	491	0,2	€ 3	€ 12	€ 27		1		€ 491	0,2	€ 3	€ 12	€ 27	
meerdereilig duikelrek	24	€	13.562	4,8	€ 153	€ 431	€ 753		4		€ 2.260	0,8	€ 26	€ 72	€ 126	
schommel	34	€	67.559	19,1	€ 624	€ 1.733	€ 6.756		2		€ 3.974	1,1	€ 37	€ 102	€ 397	
balanceertoestel	19	€	15.337	2,6	€ 11	€ 162	€ 959		1		€ 807	0,1	€ 1	€ 9	€ 50	
bokspringpaal	3	€	4.154	0,2	€ 4	€ 12	€ 260				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
glijbaan laag	12	€	35.692	3,8	€ 86	€ 304	€ 2.379		2		€ 5.949	0,6	€ 14	€ 51	€ 397	
glijbaan hoog	3	€	13.524	0,9	€ 21	€ 76	€ 902				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
zandbak	5	€	13.661	2,8	€ 56	€ 219	€ 683		10		€ 27.322	5,6	€ 113	€ 439	€ 1.366	
draaitoestel klein	3	€	5.719	1,3	€ 47	€ 123	€ 477				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
draaitoestel groot	9	€	43.199	3,9	€ 68	€ 296	€ 3.600		2		€ 9.600	0,9	€ 15	€ 66	€ 800	
klimelement	15	€	39.027	7,5	€ 138	€ 573	€ 2.602		6		€ 15.611	3,0	€ 55	€ 229	€ 1.041	
ruimtenet	4	€	39.160	3,3	€ 135	€ 324	€ 3.263				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
speelhuisje laag	11	€	37.567	5,5	€ 124	€ 443	€ 2.504		3		€ 10.246	1,5	€ 34	€ 121	€ 683	
combinatie klein jong	10	€	55.886	5,6	€ 167	€ 493	€ 3.493		5		€ 27.943	2,8	€ 84	€ 247	€ 1.746	
combinatie klein	6	€	44.708	3,4	€ 104	€ 299	€ 2.794		1		€ 7.451	0,6	€ 17	€ 50	€ 466	
combinatie middel jong	1	€	8.800	0,7	€ 18	€ 58	€ 550				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
combinatie middel oud	1	€	9.680	0,7	€ 18	€ 58	€ 605				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
combinatie middel	9	€	83.160	6,2	€ 162	€ 521	€ 5.198		1		€ 9.240	0,7	€ 18	€ 58	€ 578	
combinatie groot	2	€	23.596	1,6	€ 53	€ 147	€ 1.311		2		€ 23.596	1,6	€ 53	€ 147	€ 1.311	
speelelement jongeren/overkapping	2	€	16.145	1,6	€ 21	€ 116	€ 1.345				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
kabelbaan	3	€	20.640	1,7	€ 59	€ 157	€ 1.720				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
<b>Sporttoestellen</b>																
tafeltennistafel	5	€	12.978	0,3	€ 51	€ 69	€ 811		5		€ 12.978	0,3	€ 51	€ 69	€ 811	
voetbaldoel	29	€	43.218	5,8	€ 347	€ 684	€ 2.881				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
basketbalpaal	9	€	15.033	1,2	€ 114	€ 185	€ 1.002		5		€ 8.352	0,7	€ 63	€ 103	€ 557	
pannaveld	1	€	10.450	0,7	€ 61	€ 101	€ 697				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
voetbalkooi	2	€	57.200	2,4	€ 240	€ 378	€ 3.813				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
volleyballet/tennis	1	€	1.045	0,1	€ 4	€ 10	€ 70				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
jeu de boulesbaan	1	€	6.210	0,6	€ 4	€ 36	€ 310				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
fitness-toestel	3	€	10.500	1,3	€ 18	€ 94	€ 525				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
crossbaan	1	€	5.000	0,6	€ 4	€ 36	€ 167				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
<b>Speelprikkels</b>																
speelprikkel divers	7	€	5.005	-	€ -	€ -	€ 250		1		€ 715	-	€ -	€ -	€ 36	
schaaktafel	1	€	1.030	0,1	€ 3	€ 7	€ 74		2		€ 2.059	0,1	€ 6	€ 13	€ 147	
speeltafel/educatief	1	€	1.650	0,1	€ 8	€ 14	€ 138		2		€ 3.300	0,2	€ 17	€ 28	€ 275	
<b>Meubilair ed</b>																
afvalbak	63	€	12.821	1,6	€ 142	€ 233	€ 1.282				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
bank	110	€	40.983	13,8	€ 1.238	€ 2.035	€ 4.098				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
<b>Afscheidingen</b>																
stelpost hekwerken 10% van aanschaf		€	90.778	36	€ 1.271	€ 3.177	€ 6.052				€ 17.820	7	€ 249	€ 624	€ 1.188	
<b>Verhardingen</b>																
<b>Veiligheidsondergrond</b>																
valdempend zand	3.439	€	120.381	412,7	€ 9.287	€ 31.161	€ 8.025		86		€ 3.010	10,3	€ 232	€ 779	€ 201	
rubbertegels gelijmd	1.019	€	132.405	76,4	€ 856	€ 4.904	€ 8.827		802		€ 104.298	60,2	€ 674	€ 3.863	€ 6.953	
in-situ /gegoten rubber	60	€	11.700	3,6	€ 50	€ 241	€ 900				€ -	-	€ -	€ -	€ -	
kunstgras	230	€	17.480	31,9	€ 462	€ 2.154	€ 1.457		180		€ 13.680	25,0	€ 362	€ 1.685	€ 1.140	
<b>TOTALEN</b>																
Speeltoestellen	252	€	684.659	118	€ 2.851	€ 9.682	€ 49.964	201	45		€ 150.792	22	€ 520	€ 1.809	€ 9.513	44
Sporttoestellen	52	€	161.634	13	€ 842	€ 1.594	€ 10.276	48	10		€ 21.330	1	€ 114	€ 172	€ 1.368	6
Speelprikkels	9	€	7.685	0	€ 11	€ 21	€ 461	2	5		€ 6.074	0	€ 23	€ 41	€ 458	2
Meubilair ed	173	€	53.803	15	€ 1.379	€ 2.268	€ 5.380	16			€ -	-	€ -	€ -	€ -	-
Afscheidingen		€	90.778	36	€ 1.271	€ 3.177	€ 6.052	5			€ 17.820	7	€ 249	€ 624	€ 1.188	1
Verhardingen		€	-	-	€ -	€ -	€ -	-			€ -	-	€ -	€ -	€ -	-
Veiligheidsondergrond	4.748	€	281.966	525	€ 10.655	€ 38.460	€ 19.209	17		1.068	€ 120.988	95	€ 1.268	€ 6.328	€ 8.294	7
<b>TOTAAL TOESTELLEN EN ONDERGRONDEN</b>	<b>313</b>	<b>€ 4.921</b>	<b>€ 1.280.524</b>	<b>707</b>	<b>€ 17.010</b>	<b>€ 55.202</b>	<b>€ 91.343</b>	<b>289</b>	<b>60</b>	<b>1.068</b>	<b>€ 317.003</b>	<b>126</b>	<b>€ 2.174</b>	<b>€ 8.973</b>	<b>€ 20.820</b>	<b>61</b>



## BIJLAGE IX. SPEELPLEKKEN EN MAATREGELLEN

Per plek is weergegeven huidige situatie (bruin):

- pleknummer (spnr)
- locatiennaam
- kernnaam
- aantal toestellen per plek (tst/plk)
- huidige inrichting geschikt voor doelgroep (huidig leeftijd)
- huidig beherende partij

Per plek is weergegeven voor het optimale streefbeeld (groen):

- advies inrichting geschikt voor doelgroep (wordt leeftijd)
- advies beherende partij
- advies voor maatregelen
- aantal nieuwe prikkels en toestellen (klein en groot)
- raming overige kosten
- raming totale herinrichtingskosten

Per plek is weergegeven voor het sobere streefbeeld (paars):

- advies inrichting geschikt voor doelgroep (wordt leeftijd)
- advies aantal boventallige toestellen
- aantal nieuwe prikkels en toestellen
- raming totale herinrichtingskosten
- advies voor maatregelen

spnr	straat	wijkbuurt	tst/plk	huidig categorie	beheer	variant II, optimaal streefbeeld		sec.tst aantal	her.tst aantal	nieuw prikkel	tst	tst.duur	overig ten (100%)	kosten totaal incl onder	variant III, sober streefbeeld					
						wordt	beheer								advies maatregelen	wordt	sec.tst aantal	nieuwe tst	advies maatregelen	
01	Lindenlaan 9 (achter de huizen)	Dodewaard met Hien	4	0 t/m 11 jaar	gemeente	boventallig	gemeente							€ 2.000	€ 2.000	boventallig	4	0	€ 2.500	informeel bespeelbaar inrichten
02	Westerengstraat 93	Dodewaard met Hien	6	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente							€ -	€ -	0 t/m 11 jaar	0	3	€ 7.947	Centrale speelplek: extra uitdaging voor jeugd.
03	Kersenbongerd 24	Dodewaard met Hien	1	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente			2	1			€ 2.000	€ 4.982	0 t/m 11 jaar	0	0		Steunplek: geen wijzigingen
04	Rozenstraat 16 trapveld	Dodewaard met Hien	2	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente			2				€ 1.000	€ 1.500	6 t/m 18 jaar	0	1	€ 2.982	Sport: extra zitmogelijkheid
05	Eindakkers 24 (achter de huizen)	Dodewaard met Hien	11	0 t/m 18 jaar	gemeente	0 t/m 18 jaar	gemeente							€ -	€ -	0 t/m 18 jaar	0	0		Centrale speel & beweegplek: geen wijzigingen.
06	Anna v. Burenlaan 1	Dodewaard met Hien	3	0 t/m 11 jaar	gemeente	boventallig	gemeente							€ 1.750	€ 1.750	boventallig	3	0	€ 1.750	informeel bespeelbaar inrichten
07	Juttepeer 24	Dodewaard met Hien	5	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente					1		€ 2.500	€ 7.819	boventallig	5	0	€ 2.750	informeel bespeelbaar inrichten
08	Brederode 42	Dodewaard met Hien	6	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente			2				€ 2.000	€ 2.500	6 t/m 18 jaar	4	2	€ 6.464	Centrale sportplek: speeltoestellen hier niet vervangen en kleine sportvoorziening bijplaatsen en zitmogelijkheid
09	P.S.Z. De Dijkkeweters	Dodewaard met Hien	2	categorie	scholen	boventallig	scholen							€ -	€ -	boventallig	2	0		Geen wijzigingen, niet openbaar
10	O.B.S. De Bellefleur	Dodewaard met Hien	10	categorie	scholen	0 t/m 11 jaar	gemeente							€ -	€ -	boventallig	10	0		Geen wijzigingen, niet openbaar
12	Gieser Wildeman 12	Dodewaard met Hien	1	0 t/m 5 jaar	gemeente	boventallig	gemeente							€ 750	€ 750	boventallig	1	0	€ 1.250	informeel bespeelbaar inrichten
13	Verenigingshal De Eng	Dodewaard met Hien	1	12 t/m 18 jaar	gemeente	12 t/m 18 jaar	gemeente							€ -	€ -	boventallig	1	0	€ 1.250	informeel bespeelbaar inrichten
Z07	Merelhof trapveld	zoekgebied Dodewaard met Hien	0	geen	beheer	6 t/m 18 jaar	gemeente			2	1			€ 1.000	€ 3.982	6 t/m 18 jaar	0	1	€ 2.982	Steunplek bewegen jeugd en jongeren, in overleg kleine voorziening kiezen
01	Pr.W.Alexanderschool Achterstraat 27	Echteld	3	6 t/m 11 jaar	gemeente	boventallig	gemeente							€ 1.750	€ 1.750	boventallig	3	0	€ 2.250	informeel bespeelbaar inrichten, tafeltennistafel en doelwand behouden
02	Hoofakker/Achterstraat 27 naast schoolplek	Echteld	9	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente							€ -	€ -	0 t/m 11 jaar	0	0		Centrale speelplek: geen wijzigingen
03	Ommersteinsstraat 15	Echteld	5	0 t/m 11 jaar	gemeente	boventallig	gemeente							€ 2.250	€ 2.250	boventallig	5	0	€ 2.750	informeel bespeelbaar inrichten
04	Achterstraat 57 trapveld	Echteld	3	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente							€ -	€ -	6 t/m 18 jaar	0	0		Centrale sportplek: geen wijzigingen
01	De Wielewaal 2	IJzendoorn	10	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente							€ -	€ -	0 t/m 11 jaar	0	0		Centrale speelplek: geen wijzigingen
02	J.R. Zeemanstraat 33	IJzendoorn	6	0 t/m 5 jaar	gemeente	boventallig	gemeente							€ 2.500	€ 2.500	boventallig	6	0	€ 3.000	informeel bespeelbaar inrichten
03	Isandraschool J.R.Zeemanstraat 10	IJzendoorn	7	categorie	scholen	boventallig	scholen							€ -	€ -	boventallig	7	0		Geen wijzigingen, niet openbaar
04	Slotstraat 10	IJzendoorn	6	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 5 jaar	gemeente							€ -	€ -	boventallig	6	0	€ 3.000	informeel bespeelbaar inrichten
05	Keizerstraat 26	IJzendoorn	6	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente							€ -	€ -	boventallig	6	0	€ 3.000	informeel bespeelbaar inrichten
06	PSZ t Woelige Hoekje	IJzendoorn	4	categorie	scholen	boventallig	scholen							€ -	€ -	boventallig	4	0		Geen wijzigingen, niet openbaar
07	Keizerstraat P terrein VV Uchta ( geen toestel)	IJzendoorn	0	12 t/m 18 jaar	gemeente	boventallig	gemeente							€ -	€ -	boventallig	0	0		vervallen
01	Fruitstraat/J. Catsstr.21 (achter de huizen)	Kesteren	5	0 t/m 11 jaar	gemeente	boventallig	gemeente							€ 2.250	€ 2.250	boventallig	5	0	€ 2.750	informeel bespeelbaar inrichten
02	Leuvenstein 25	Kesteren	6	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente							€ -	€ -	boventallig	6	0	€ 3.000	informeel bespeelbaar inrichten
03	Fruitstraat/Keetjesbongerd 37	Kesteren	7	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 5 jaar	gemeente							€ 2.250	€ 2.250	0 t/m 11 jaar	0	0		Centrale speelplek: geen wijzigingen
04	Groenendaal 26	Kesteren	4	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente					1		€ 2.500	€ 7.819	boventallig	4	0	€ 2.500	informeel bespeelbaar inrichten
05	Keetjesbongerd 53 trapveld	Kesteren	2	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente			2		1		€ 3.000	€ 8.819	6 t/m 18 jaar	0	2	€ 6.464	Centrale sportplek: kleine sportvoorziening bijplaatsen en zitmogelijkheid
06	Mesdagstraat 6 - 18	Kesteren	6	0 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente			2				€ 2.000	€ 2.500	6 t/m 18 jaar	4	2	€ 7.964	Sportplek: speeltoestellen niet vervangen, extra zitmogelijkheden
07	Prinsenhof 44	Kesteren	5	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente							€ -	€ -	0 t/m 5 jaar	2	0	€ 1.000	Steunplek: specifiek voor kinderen, toestellen jeugd niet vervangen
08	Craaienhof 10 - 21	Kesteren	4	0 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 11 jaar	gemeente							€ 1.750	€ 1.750	boventallig	4	0	€ 2.500	informeel bespeelbaar inrichten
09	Tollenhof 51 trapveld	Kesteren	1	6 t/m 11 jaar	gemeente	6 t/m 11 jaar	gemeente							€ -	€ -	boventallig	1	0	€ 1.250	informeel bespeelbaar inrichten
30	Binnenstraat 8	Kesteren	10	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente			2				€ 1.000	€ 1.500	0 t/m 11 jaar	0	2	€ 7.464	Centrale speel & beweegplek: ruimte maken voor bewegen, speeltoestel vervangen door mini doeltjes of tafeltennis
31	J. v.d. Vondelstraat 42	Kesteren	5	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 5 jaar	gemeente							€ -	€ -	0 t/m 5 jaar	2	0	€ 1.000	Steunplek: specifiek voor kinderen, toestellen jeugd niet vervangen
32	Frans Halsstraat	Kesteren	16	0 t/m 18 jaar	gemeente	0 t/m 18 jaar	gemeente							€ 2.500	€ 2.500	0 t/m 18 jaar	4	0	€ 1.500	Centrale speel & beweegplek: geen wijzigingen, aantal toestellen verminderen.
33	Kon. Emmalaan 2	Kesteren	7	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente							€ 1.000	€ 1.000	0 t/m 11 jaar	2	0	€ 1.000	Steunplek: bij vervanging soberder inrichten kinderen en jeugd.
34	O.B.S. Het Pallet	Kesteren	5	categorie	scholen	boventallig	scholen							€ -	€ -	boventallig	5	0		Geen wijzigingen, niet openbaar

spnr	straat	wijkbuurt	tst/plk	huidig categorie	beheer	wordt	variant II, optimaal streefbeeld					overig	kosten tota	wordt	variant III, sober streefbeeld							
							beheer	advies	maatregelen	sec.tst aantal	her.tst aantal				nieuw prikkel	tst	tst.duur	ten (100%)	tst incl onder	sec.tst aantal	nieuwe tst	advies
35	P.S.Z. Pippeloentje	Kesteren	6	categorie	scholen	boventallig	scholen	Niet openbare plek		6	0				€ -	boventallig	6	0			Geen wijzigingen, niet openbaar	
36	Bilderdijkstraat 2 trapveld	Kesteren	1	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente	Sport: extra zitmogelijkheden		0	0	2		€ 1.000	€ 1.500	6 t/m 18 jaar	0	2	€ 5.464		Sport: extra zitmogelijkheden	
37	Adriaan van Ostadestraat 56 Trimbaan	Kesteren	6	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente	Sport: geen wijzigingen		0	0			€ -	€ -	boventallig	6	0	€ 3.000		Informeel bespeelbaar inrichten	
38	Floris van Brakellstraat 6	Kesteren	3	0 t/m 5 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	Informeel bespeelbaar inrichten		3	0			€ 1.750	€ 1.750	boventallig	3	0	€ 2.250		Informeel bespeelbaar inrichten	
Z01	Carvonestraat	zoekgebied Kesteren	0	geen	beheer	0 t/m 11 jaar	gemeente	Centrale speelplek: reeds gepland, 2016 gereed		0	0	2	2	2	€ 10.000	€ 26.102	0 t/m 11 jaar	0	3	€ 7.947		Centrale speelplek: reeds gepland, 2016 gereed
Z02	VLC terrein	zoekgebied Kesteren	0	geen	beheer	0 t/m 11 jaar	gemeente	Centrale speelplek: reeds gepland, 2016 gereed		0	0	2	2	2	€ 10.000	€ 26.102	boventallig	0	0			Informeel bespeelbaar inrichten
Z03	Overste J.M. Kolfstraat	zoekgebied Kesteren	0	geen	beheer	0 t/m 5 jaar	gemeente	Steunplek kinderen: reeds gepland		0	0	2	1		€ 1.000	€ 3.982	boventallig	0	0			Informeel bespeelbaar inrichten
Z04	Meester J. van Dolderenstraat	zoekgebied Kesteren	0	geen	beheer	0 t/m 5 jaar	gemeente	Steunplek kinderen		0	0	2	1		€ 1.000	€ 3.982	boventallig	0	0			Informeel bespeelbaar inrichten
01	Kersengaard 13	Ochten	2	0 t/m 5 jaar	gemeente	0 t/m 5 jaar	gemeente	Steunplek: bij vervanging dubbele speel functie vervangen door twee speel functies		0	0				€ -	€ -	boventallig	2	0	€ 1.500		Informeel bespeelbaar inrichten
02	Domineesakker 9	Ochten	11	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente	Centrale speel & beweegplek: bij vervanging toestellen kinderen verminderen en kleine beweegvoorziening plaatsen jeugd		0	0				€ -	€ -	0 t/m 11 jaar	5	3	€ 11.197		Centrale speel & beweegplek: bij vervanging toestellen kinderen verminderen en uitdaging en beweging voor jeugd verbeteren
03	De Bloemkamp 10	Ochten	5	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente	Centrale speel & beweegplek: extra kleine beweegvoorziening plaatsen jeugd		0	0		1		€ 1.500	€ 3.982	boventallig	5	0	€ 2.750		Informeel bespeelbaar inrichten
04	Hoeflaan 30	Ochten	16	0 t/m 18 jaar	gemeente	0 t/m 18 jaar	gemeente	Centrale speelplek: bij vervanging dubbele speel functies vervangen door twee speel functies		0	0				€ -	€ -	0 t/m 18 jaar	4	0	€ 2.500		Centrale speelplek: bij vervanging dubbele speel functies vervangen door twee speel functies
05	Hoeflaan 15 trapveld	Ochten	2	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente	Sport: geen wijzigingen		0	0				€ -	€ -	boventallig	2	0	€ 1.500		Informeel bespeelbaar inrichten
06	Beukenlaan 10	Ochten	3	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 5 jaar	gemeente	Steunplek: geen wijzigingen, bij vervanging specifiek voor kinderen en zandondergrond		0	0				€ -	€ -	0 t/m 5 jaar	0	0			Steunplek: geen wijzigingen
07	J.A. Houkoperschool Schoolstraat 3	Ochten	7	categorie	scholen	0 t/m 11 jaar	gemeente	Vraag om openstelling na schooluren als centrale speelplek		0	0				€ -	€ -	boventallig	7	0			Geen wijzigingen, niet openbaar
08	Oranjestraat 70	Ochten	8	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 5 jaar	gemeente	Indien plek [07] niet openbaar kan worden dan deze plek als centrale plek voor 0-11 jaar anders specifiek voor 0-5 jaar inrichten.		2	0				€ 1.000	€ 1.000	0 t/m 11 jaar	0	3	€ 9.947		Centrale plek: verbeteren met jeugd door meer uitdaging
09	Weth. J.Staalplein 28	Ochten	3	12 t/m 18 jaar	gemeente	12 t/m 18 jaar	gemeente	Sport met JOP: geen wijzigingen		0	0				€ -	€ -	12 t/m 18 jaar	0	0			Sport met JOP: geen wijzigingen
10	Waalbandijk 4 t.h.v eethuis De Veerstoep	Ochten	2	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente	Sport: geen wijzigingen		0	0				€ -	€ -	6 t/m 18 jaar	0	0			Sport: geen wijzigingen
11	B. van de Walstraat 5	Ochten	3	0 t/m 5 jaar	gemeente	0 t/m 5 jaar	gemeente	Steunplek: geen wijzigingen		1	0				€ 750	€ 750	0 t/m 5 jaar	0	0			Steunplek: geen wijzigingen
12	P.S.Z. "Dolfijn" Schoolstraat 1	Ochten	4	categorie	scholen	boventallig	scholen	Niet openbare plek		4	0				€ -	€ -	boventallig	4	0			Geen wijzigingen, niet openbaar
13	SPV Triangel, Rouwaer	Ochten	4	0 t/m 11 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	Niet passend in het openbaar speelvoorzieningenniveau		4	0				€ 2.000	€ 2.000	boventallig	4	0	€ 2.500		Informeel bespeelbaar inrichten
M02	Speelroute naar speelplekken	maatregel Ochten	0	n.v.t.	beheer	0 t/m 5 jaar	gemeente	Speelaanleidingen op stoep voor kinderen		0	0	2			€ 1.500	€ 2.000	boventallig	0	0			geen wijzigingen
Z05	De Rouwaer	Ochten	0	0 t/m 5 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	Informeel bespeelbaar inrichten		0	0				€ 1.000	€ 1.000	boventallig	0	0			Informeel bespeelbaar inrichten
Z06	De Rouwaer trapveld	Ochten	0	6 t/m 18 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	Informeel bespeelbaar inrichten		0	0				€ 1.000	€ 1.000	boventallig	0	0			Informeel bespeelbaar inrichten
11	Fazantstraat 64 (achter de huizen)	Opheusden	11	0 t/m 18 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	Informeel bespeelbaar inrichten of buurtbewoners beheren plek		11	0				€ 4.250	€ 4.250	boventallig	11	0	€ 5.250		Informeel bespeelbaar inrichten
12	Hazelaarstraat 15-17	Opheusden	12	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente	Centrale speelplek: verbeteren voor jeugd met uitdagend toestel		0	0		1		€ 2.500	€ 7.819	boventallig	12	0	€ 5.500		Informeel bespeelbaar inrichten
13	Clematisstraat 8	Opheusden	4	0 t/m 11 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	Informeel bespeelbaar inrichten		4	0				€ 2.000	€ 2.000	boventallig	4	0	€ 2.500		Informeel bespeelbaar inrichten
14	Fazantstraat 20	Opheusden	12	0 t/m 18 jaar	gemeente	0 t/m 18 jaar	gemeente	Centrale speelplek: geen wijzigingen		0	0				€ -	€ -	0 t/m 18 jaar	0	3	€ 9.947		Centrale plek: verbeteren met jeugd door meer uitdaging
15	Prunusstraat 14c	Opheusden	7	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 5 jaar	gemeente	Steunplek kinderen: bij vervanging specifiek inrichten voor kinderen		1	0				€ 750	€ 750	boventallig	7	0	€ 3.250		Informeel bespeelbaar inrichten
16	Ribesstraat 18 voor OBS	Opheusden	5	6 t/m 11 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente	Sport: extra zitmogelijkheden		0	0	2			€ 1.000	€ 1.500	6 t/m 18 jaar	0	1	€ 2.982		Sport: extra zitmogelijkheden
17	Mahoniastraat 28 (achter de huizen)	Opheusden	4	0 t/m 5 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	Informeel bespeelbaar inrichten		4	0				€ 2.000	€ 2.000	boventallig	4	0	€ 2.500		Informeel bespeelbaar inrichten
19	Lindelaan 20	Opheusden	7	0 t/m 11 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente	Centrale speelplek: bij vervanging verbeteren voor jeugd met uitdagend toestel en zandondergronden.		0	0				€ -	€ -	0 t/m 11 jaar	0	3	€ 9.947		Centrale speelplek: bij vervanging verbeteren voor jeugd met uitdagend toestel en zandondergronden.
21	Vuurdoornstraat 70	Opheusden	3	0 t/m 11 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente	Sportplek: speeltoestellen niet vervangen en klein trapveld van maken inclusief andere sport zoals tafeltennis, extra zitmogelijkheden		3	0	2	2		€ 2.250	€ 7.714	6 t/m 18 jaar	0	4	€ 10.429		Sportplek: speeltoestellen niet vervangen en klein trapveld van maken inclusief andere sport zoals tafeltennis, extra zitmogelijkheden
22	O.B.S. Het Palet Patrijstraat 2	Opheusden	12	categorie	scholen	0 t/m 11 jaar	gemeente	Vraag om openstelling na schooluren als centrale speelplek		0	0				€ -	€ -	boventallig	12	0			Geen wijzigingen, niet openbaar
23	P.S.Z. Dribbel Patrijstraat 2	Opheusden	3	categorie	scholen	boventallig	scholen	Niet openbare plek		3	0				€ -	€ -	boventallig	3	0			Geen wijzigingen, niet openbaar
24	Caspersstraat	Opheusden	3	0 t/m 5 jaar	gemeente	0 t/m 11 jaar	gemeente	Centrale speel en sportplek: verbeteren voor jeugd met toestellen en kleine sportvoorziening		0	0	2	2	1	€ 3.000	€ 13.783	0 t/m 11 jaar	0	2	€ 6.464		Centrale speel en sportplek: verbeteren voor jeugd met toestellen en kleine sportvoorziening
25	Van Maanenstraat 7	Opheusden	3	0 t/m 5 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	Informeel bespeelbaar inrichten		3	0				€ 1.750	€ 1.750	boventallig	3	0	€ 2.250		Informeel bespeelbaar inrichten
26	Goudenregenstraat 17 trapveld	Opheusden	2	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente	Sport: extra zitmogelijkheden, extra overkapping		0	0	2		1	€ 3.000	€ 8.819	6 t/m 18 jaar	2	1	€ 1.500		Sport: extra zitmogelijkheden
27	Acasiastraat 11 trapveld de Hoof akker	Opheusden	3	6 t/m 18 jaar	gemeente	6 t/m 18 jaar	gemeente	Sport: geen wijzigingen		0	0				€ -	€ -	6 t/m 18 jaar	3	0	€ 2.250		Sport: geen wijzigingen



spnr	straat	wijkbuurt	tst/plk	huidig categorie	beheer	wordt	variant II, optimaal streefbeeld		sec.tst aantal	her.tst aantal	nieuw prikkel	tst	tst.duur	overig ten (100%)	kosten totaale	kosten incl onder	wordt	sec.tst aantal	nieuwe tst	variant III, sober streefbeeld	
							beheer	advies maatregelen												advies maatregelen	
M01	Water Van Maanenstraat	maatregel Opheusden	0	n.v.t.	beheer	6 t/m 11 jaar	gemeente	(vis)steiger maken langs water Van Maanenstraat	0	0				€ 1.500	€ 1.500		boventallig	0	0		Geen wijzigingen
09	Groenestraat 8	Wely	2	0 t/m 11 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	informeel bespeelbaar inrichten	2	0				€ 1.000	€ 1.000		boventallig	2	0	€ 1.500	informeel bespeelbaar inrichten
Z08	Betuwe Singel, Lingemeer	Verspreide huizen	0	0 t/m 5 jaar	gemeente	boventallig	gemeente	informeel bespeelbaar inrichten	0	0				€ 1.000	€ 1.000		boventallig	0	0	€ 1.500	informeel bespeelbaar inrichten



## BIJLAGE X. TEKENINGEN STREEFBELD